

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maksupalvelulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maksupalvelulakia. Ehdotetuilla uudistuksilla pantaisiin täytäntöön uuden maksupalveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin III ja IV osaston säännökset siltä osin kuin ne poikkeavat vanhan direktiivin vastaavista säännöksistä.

Maksupalvelulain soveltamisalaa laajennettaisiin ehdotuksen mukaan siten, että soveltamisalaan kuuluvia maksupalveluita olisivat myös maksutoimeksiantopalvelu ja tilitietopalvelu. Lakiin lisättäisiin näiden palveluiden käyttöön liittyvät säännökset.

Maksupalvelun käyttäjällä olisi ehdotuksen mukaan oikeus käynnistää maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla olisi velvollisuus käsitellä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä käynnistettyjä maksutoimeksiantoja tasapuolisesti maksajan suoraan antamiin maksutoimeksiantoihin nähden. Lisäksi maksupalvelun käyttäjällä olisi oikeus käyttää tilitietopalveluja, eli maksupalvelun käyttäjä voisi jatkossa saada koottua tietoa tileistään muun kuin tiliä pitävän palveluntarjoajan välityksellä.

Ehdotuksen mukaan lain teyleyrityksiä, rajattua verkkoa ja kauppaedustajia koskevia soveltamisalapoikkeuksia kavennettaisiin. Lain säännöksiä sovellettaisiin jossain määrin nykyistä laajemmin Euroopan talousalueen ulkopuolisen valuutan määräisiin maksutapahtumiin ja tilanteisiin, joissa maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva palveluntarjoaja.

Maksunsaajan oikeutta periä lisäkuluja eräiden maksutapojen käytöstä rajoitettaisiin. Käytännössä lisäkuluja ei voitaisi periä esimerkiksi kuluttajien tällä hetkellä tavallisimpien maksukorttien käytöstä.

Myös vastuusäännöksiä ehdotetaan tietyiltä osin muutettavaksi. Maksupalvelun käyttäjän huolimattomuuteen perustuvaa vastuuta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä alennettaisiin 150 eurosta 50 euroon. Maksupalvelun käyttäjä ei yleensä olisi vastuussa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, jos maksuvälineen liikkeeseen laskenut palveluntarjoaja ei ole edellyttänyt maksajan vahvaa tunnistamista. Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, oikeudettomasta tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta johtuva palautusvastuu olisi maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla, jolla olisi takautumisoikeus maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan, mikäli oikeudeton maksutapahtuma tai virhe johtuu tästä.

Palveluntarjoajalla olisi ehdotuksen mukaan yleensä velvollisuus käyttää vahvaa tunnistamista sähköisissä maksutapahtumissa.

Lisäksi kuluttajansuojalakiin ja tietoyhteiskuntakaareen ehdotetaan eräitä muutoksia.

Lakien on tarkoitus tulla voimaan 13 päivänä tammikuuta 2018, jolloin direktiivi on viimeistään pantava täytäntöön. Eräiden säännösten voimaantulosta säädettäisiin kuitenkin valtioneuvoston asetuksella, koska niiden on direktiivin mukaisesti tarkoitus tulla voimaan, kun

HE 132/2017 vp

18 kuukautta on kulunut direktiiviä täydentävien komission teknisten sääntelystandardien voimaantulosta.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	3
YLEISPERUSTELUT.....	5
1 UUSI MAKSUPALVELUDIREKTIIVI.....	5
1.1 Yleistä.....	5
1.2 Harmonisointitaso.....	5
1.3 Direktiivin soveltamisala.....	5
1.4 Maksupalveluehtojen avoimuus ja tietojenantovaatimukset.....	7
Ennakkotiedot.....	7
Maksutoimeksiantopalvelusta annettavat tiedot.....	7
Maksutapahtumasta annettavat tiedot.....	7
Puitesopimuksen ehtojen muutokset.....	7
Valuuttaa ja ylimääräisiä palvelumaksuja tai alennuksia koskevat tiedot.....	8
1.5 Maksupalvelujen tarjoamiseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.....	8
Sovellettavat palvelumaksut.....	8
Varojen käytettävissä olon vahvistaminen.....	8
Maksutoimeksiantopalvelut ja tilitietopalvelut.....	9
Maksuvälineisiin liittyvät maksupalvelun käyttäjän velvollisuudet.....	10
Maksuvälineisiin liittyvät palveluntarjoajan velvollisuudet.....	10
Vastuu oikeudettomista maksutapahtumista.....	10
Maksutapahtumat, joiden rahamäärä ei ole tiedossa etukäteen.....	11
Maksupalautus.....	11
Maksutoimeksiannon vastaanottaminen, toteuttamisesta kieltäytyminen ja peruuttaminen.....	11
Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika.....	11
Virheelliset yksilöivät tunnisteet.....	12
Palveluntarjoajan vastuu toteutumatta jääneistä, virheellisesti toteutetuista tai myöhästyneistä maksutapahtumista.....	12
Vastuu toteutumatta jääneistä, virheellisesti toteutetuista tai myöhästyneistä maksutapahtumista maksutoimeksiantopalvelujen yhteydessä.....	12
Takautumisoikeus.....	12
Tietosuoja.....	12
Vahva tunnistaminen ja viestintästandardit.....	13
Riitojen ratkaiseminen.....	13
1.6 Muut säännökset.....	13
2 NYKYTILA.....	13
2.1 Lainsäädäntö.....	13
Maksupalvelulaki.....	13
Muu lainsäädäntö.....	16
2.2 Tietoja maksupalvelujen käytöstä.....	16
3 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	17
3.1 Yleistä.....	17
3.2 Palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuus.....	18
3.3 Maksutapahtuman käynnistäminen ja toteuttaminen.....	18
3.4 Maksuvälineet.....	19

HE 132/2017 vp

3.5	Vastuu ja maksupalautus.....	19
3.6	Tilitietopalvelut.....	20
3.7	Vahva tunnistaminen ja viestintästandardit	20
4	ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	21
4.1	Yleistä	21
4.2	Vaikutukset kuluttajiin ja muihin maksupalvelun käyttäjiin.....	22
4.3	Vaikutukset palveluntarjoajan asemassa oleviin yrityksiin	23
4.4	Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	25
5	ASIAN VALMISTELU.....	25
6	RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	25
	YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	26
1	LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	26
1.1	Maksupalvelulaki.....	26
	8 a luku Tilitietopalvelut	51
1.2	Kuluttajansuojalaki	57
	7 luku Kuluttajaluotot.....	57
	7 a luku Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot.....	58
1.3	Tietoyhteiskuntakaari.....	58
2	VOIMAANTULO.....	59
	LAKIEHDOTUKSET	61
	1. Laki maksupalvelulain muuttamisesta	61
	2. Laki kuluttajansuojalain 7 ja 7 a luvun muuttamisesta	81
	3. Laki tietoyhteiskuntakaaren 125 ja 134 §:n muuttamisesta	83
	LIITTEET	85
	RINNAKKAISTEKSTIT	85
	1. Laki maksupalvelulain muuttamisesta	85
	2. Laki kuluttajansuojalain 7 ja 7 a luvun muuttamisesta	119
	3. Laki tietoyhteiskuntakaaren 125 ja 134 §:n muuttamisesta	122

YLEISPERUSTELUT

1 Uusi maksupalveludirektiivi

1.1 Yleistä

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/2366 maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/1001/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:0 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (jäljempänä uusi maksupalveludirektiivi) annettiin 23 päivänä joulukuuta 2015. Jäsenvaltioiden on pantava direktiivi täytäntöön viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2018.

Tämä esitys sisältää pääasiassa säännökset, joilla pannaan täytäntöön direktiivin III ja IV osaston säännökset. Direktiivin muita säännöksiä, joiden osalta täytäntöönpano valmistellaan valtiotietovarainministeriössä, käsitellään jäljempänä vain tarpeellisin osin.

Direktiivin III osaston säännökset koskevat maksupalvelujen avoimuutta ja niitä koskevia tietojenantovaatimuksia ja IV osaston säännökset maksupalvelujen tarjoamiseen ja käyttöön liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia. Näistä säädetään nykyisin maksupalvelulaisissa (290/2010), joka perustuu direktiivillä kumotun maksupalveluista sisämarkkinoilla annetun direktiivin 2007/64/EY (jäljempänä vanha maksupalveludirektiivi) III ja IV osaston säännöksiin.

Uuden maksupalveludirektiivin säännökset vastaavat paljolti vanhan maksupalveludirektiivin säännöksiä. Sääntelyä on laajasti selostettu maksupalvelulain säätämiseen johtaneessa hallituksen esityksessä (HE 169/2009 vp). Jäljempänä selostetaan pääasiassa sellaisia uuden maksupalveludirektiivin säännöksiä, jotka poikkeavat vanhasta direktiivistä siten, että lakia on tarpeen muuttaa. Eräitä merkitykseltään vähäisempiä muutoksia selostetaan vain yksityiskohtaisten perustelujen yhteydessä. Sikäli kuin maksupalvelulain säännökset jo nyt vastaavat paitsi vanhan maksupalveludirektiivin myös uuden maksupalveludirektiivin säännöksiä, lain ja uuden direktiivin säännösten vastaavuus käy ilmi jäljempänä kohdassa 5 mainitun työryhmän mietinnön (oikeusministeriön julkaisu 16/2017) liitteenä olevasta vastaavuustaulukosta.

1.2 Harmonisointitaso

Uusi maksupalveludirektiivi on vanhan maksupalveludirektiivin tavoin pääosin täysharmonisointisäädös. Direktiivissä on kuitenkin myös säännöksiä, joiden osalta jäsenvaltiolla on täytäntöönpanossa harkintavaltaa.

Esitystä valmisteltaessa ei ole pyritty arvioimaan uudelleen kansallisen harkintavallan käyttöä siltä osin kuin vastaavia kysymyksiä on arvioitu jo vanhan maksupalveludirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä. Tämän sijaan on pyritty valmistelemaan uudesta direktiivistä johtuvat välttämättömät muutokset. Viimeksi mainittuihin ei pääsääntöisesti liity kansallista harkintavaltaa.

1.3 Direktiivin soveltamisala

Uutta maksupalveludirektiiviä sovelletaan ensimmäisen maksupalveludirektiivin tavoin lähtökohtaisesti kaikkiin unionissa tarjottaviin maksupalveluihin. Direktiivin maantieteellistä soveltamisalaa on kuitenkin laajennettu vanhan maksupalveludirektiivin soveltamisalaan verrattuna.

Uuden maksupalveludirektiivin III ja IV osaston säännöksiä sovelletaan vanhan maksupalveludirektiivin vastaavien säännösten tavoin kokonaisuudessaan Euroopan talousalueen valtion valuutassa toteutettaviin maksutapahtumiin, jos sekä maksajan että maksunsaajan palveluntarjoaja tai maksutapahtuman yksinään toteuttava palveluntarjoaja sijaitsee Euroopan talousalueella. Uutta on, että silloinkin, kun maksutapahtuma toteutetaan muussa kuin Euroopan talousalueen valtion valuutassa tai kun vain yksi palveluntarjoajista sijaitsee Euroopan talousalueella, direktiivin III ja IV osastoa sovelletaan Euroopan talousalueella toteutettavien maksutapahtuman osien osalta eräitä direktiivissä erikseen lueteltuja säännöksiä lukuun ottamatta. Vanhan maksupalveludirektiivin III ja IV osaston soveltaminen viimeksi mainittuihin maksutapahtumiin oli lähes kokonaan poissuljettu.

Uuden maksupalveludirektiivin soveltamisalaan kuuluvat maksupalvelujen lajit on määritelty pääosin vastaavalla tavalla kuin ensimmäisessä maksupalveludirektiivissä. Keskeinen muutos on, että uuden maksupalveludirektiivin soveltamisalaan kuuluvat myös maksutoimeksiantopalvelut ja tilittöpalvelut.

Direktiivin 3 artiklan rajauksia, joilla eräät maksupalvelut ja maksutapahtumat on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle, on jonkin verran kavennettu vanhaan maksupalveludirektiiviin verrattuna. Kaupallisen asiamiehen välityksellä toteutettavat maksutapahtumat on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle vain, kun asiamies toimii joko maksajan tai maksunsaajan mutta ei molempien puolesta. Myös soveltamisalarajauksista, joka koskee rajatusta verkossa käytettäviä ja tähän rinnastettavia maksuvälineitä, on kavennettu. Direktiivissä edellytetään, että kyse täytyy olla maksuvälineen liikkeeseenlaskijan ja hyödykkeen tarjoajien välisiin suoriin kaupallisiin sopimuksiin perustuvasta rajatusta verkosta taikka hyödykevalikoimasta, joka on erittäin rajattu. Toisaalta uuden direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on vanhasta direktiivistä poiketen jätetty sellaiset yrityksen tai julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä tarjotut maksuvälineet, jotka ovat voimassa vain yhdessä jäsenvaltiossa ja joita kansallinen tai alueellinen viranomainen erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä sääntelee tiettyjen tavaroiden tai palvelujen hankkimiseksi toimittajalta, jotka ovat tehneet kaupallisen sopimuksen liikkeeseenlaskijan kanssa.

Teleyrityksiä koskevaa soveltamisalapoikkeusta on direktiivissä merkittävästi kavennettu ensimmäiseen maksupalveludirektiiviin verrattuna. Uudessa maksupalveludirektiivissä lähtökohdaksi on, että teleyritysten tarjoamat palvelut kuuluvat soveltamisalaan silloin, kun niissä on kyse jostain direktiivissä tarkoitettusta maksupalvelusta riippumatta teleyrityksen palvelukokonaisuudessa mahdollisesti tarjoamasta lisäarvosta. Eräät maksutapahtumat, joita sähköisten viestintäverkkojen tai palvelujen tarjoaja tarjoaa verkon tai palvelun käyttäjälle sähköisten viestintäpalvelujen lisäksi ja jotka laskutetaan asiaan liittyvässä laskussa, on kuitenkin rajattu soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia ovat digitaalisen sisällön tai äänipohjaisten palvelujen hankintaa varten toteutetut maksutapahtumat sekä maksutapahtumat, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä hyväntekeväisyystoiminnan yhteydessä tai lippujen ostamista varten. Edellytyksenä on kuitenkin, että kunkin erillisen maksutapahtuman arvo on enintään 50 euroa ja että maksutapahtumien kumulatiivinen arvo on yksittäistä käyttäjää kohden enintään 300 euroa kuukaudessa. Mainitut maksutapahtumat jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle myös silloin, kun palvelun käyttäjä rahoittaa ennakolta teleyrityksen hallussa olevaa tiliään ja maksutapahtumien kumulatiivinen arvo on enintään 300 euroa kuukaudessa.

Uuden maksupalveludirektiivin soveltamisalasäännökset poikkeavat myös eräiltä vähäisemmiltä osin vanhan direktiivin soveltamisalasäännöksiltä. Näitä muutoksia on käsitelty yksityiskohtaisissa perusteluissa.

1.4 Maksupalveluehtojen avoimuus ja tietojenantovaatimukset

Direktiivin III osastossa (38—60 artikla) säädetään maksupalveluehtojen avoimuudesta ja niitä koskevista tietojenantovaatimuksista. Osaston säännöksiä sovelletaan sekä puitesopimukseen ja niiden piiriin kuuluviin maksutapahtumiin että erillisiin maksutapahtumiin. Osaston säännöksistä voidaan sopia toisin, jos maksupalvelun käyttäjä ei ole kuluttaja. Pienmaksuvälineiden ja sähköisen rahan osalta direktiivissä säädetään poikkeuksista tietojenantovaatimukseen. Säännökset vastaavat pääosin vanhan maksupalveludirektiivin III osaston säännöksiä. Muutoksia käsitellään seuraavassa.

Ennakkotiedot

Direktiivin 45 artiklassa säädetään ennakkotiedoista, jotka palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta. Ennakkotiedoista, jotka palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle puitesopimuksesta, säädetään puolestaan direktiivin 52 artiklassa. Näitä on vanhaan direktiiviin verrattuna täydennetty maksutoimeksiantopalveluihin liittyvillä säännöksillä. Lisäksi 52 artiklassa säädetään eräistä uusista ennakkotiedoista, jotka puitesopimuksesta on annettava (yhdistelmäkorttimaksuvälineisiin liittyvät oikeudet sekä menettely, jolla maksupalveluntarjoaja ilmoittaa maksupalvelun käyttäjälle petoksista ja turvallisuusuuhkista).

Maksutoimeksiantopalvelusta annettavat tiedot

Direktiivin 46 artiklassa on uudet säännökset maksajalle ja maksunsaajalle maksutoimeksianton käynnistämisen jälkeen annettavista tiedoista, kun maksutoimeksianto käynnistetään maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on muiden direktiivissä täsmennettyjen tietojen ja ehtojen lisäksi välittömästi maksutoimeksianton käynnistämisen jälkeen annettava maksajalle ja tarvittaessa maksunsaajalle tai asetettava näiden saataville vahvistus maksutoimeksianton käynnistämisestä, viite, maksutapahtuman määrä sekä tiedot palvelumaksuista. Jos maksutapahtuma käynnistetään maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, sen on 47 artiklan mukaan asetettava maksutapahtuman viitetiedot maksajan tiliä ylläpitävän palveluntarjoajan saataville.

Maksutapahtumasta annettavat tiedot

Uuden maksupalveludirektiivin säännökset, jotka koskevat palveluntarjoajan velvollisuutta antaa maksupalvelun käyttäjälle tietoja toteutetuista maksutapahtumista, vastaavat suurelta osin vanhan maksupalveludirektiivin säännöksiä. Puitesopimuksen piiriin kuuluvasta maksutapahtumasta annettavia tietoja koskeva 57 artikla poikkeaa kuitenkin vähäisessä määrin vanhasta direktiivistä. Tästä aiheutuva muutostarvetta on käsitelty yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Puitesopimuksen ehtojen muutokset

Puitesopimuksen ehtojen muutoksia koskevassa direktiivin 54 artiklassa säädetään muun muassa siitä, millä tavalla palveluntarjoajan on tehtävä puitesopimuksen ehtojen muutosehdotukset. Sääntelyä on vanhaan direktiiviin verrattuna muun muassa täydennetty säännöksillä maksupalvelun käyttäjän oikeudesta joko hyväksyä tai hylätä muutokset ennen niiden ehdotettua voimaantulopäivää. Sääntelyä on muutenkin jonkin verran tarkennettu.

Valuuttaa ja ylimääräisiä palvelumaksuja tai alennuksia koskevat tiedot

Direktiivin 59 artiklassa säädetään maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta sekä valuutan muuntamisesta ja siihen liittyvästä tiedonantovelvollisuudesta. Vanhasta direktiivistä poiketen veloitettavia palvelumaksuja ja muuntokursseja koskevaa tiedonantovelvollisuutta sovelletaan myös silloin, kun valuutan muuntopalvelua tarjotaan pankkiautomaatissa. Direktiivin 60 artiklassa säädetään puolestaan tiedonantovelvollisuudesta, joka liittyy maksuvälineen käyttämisestä perittäviin palvelumaksuihin tai myönnettäviin alennuksiin. Artiklan mukaan maksupalvelun käyttäjällä on velvollisuus maksaa artiklan mukaiset palvelumaksut vain, jos niiden määrä on annettu tiedoksi ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

1.5 Maksupalvelujen tarjoamiseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet

Direktiivin IV osastossa (61—103 artikla) säädetään maksupalvelujen tarjoamiseen ja käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista. Säännökset ovat pakottavia silloin, kun maksupalvelun käyttäjä on kuluttaja. Sen sijaan osasta säännöksiä voidaan sopia toisin silloin, kun maksupalvelun käyttäjä on elinkeinonharjoittaja. Pienmaksuvälineiden ja sähköisen rahan osalta direktiivissä on säädetty poikkeuksista maksupalvelusopimuksen osapuolten oikeuksiin ja velvollisuuksiin. Myös IV osaston säännökset vastaavat pääpiirteissään vanhan direktiivin IV osaston säännöksiä, vaikka niitä on erinäisin tavoin täydennetty ja tarkennettu. Muutoksia selostetaan seuraavassa.

Sovellettavat palvelumaksut

Direktiivin sovellettavia palvelumaksuja koskeva 62 artiklan poikkeaa jossain määrin vanhan maksupalveludirektiivin vastaavista säännöksistä. Artiklan mukaan pääsääntönä edelleen on, että maksaja ja maksunsaaja maksavat kumpikin oman palveluntarjoajansa palvelumaksut. Tästä voidaan poiketa, jos toinen palveluntarjoajista sijaitsee Euroopan talousalueen ulkopuolella. Vanhassa direktiivissä, jonka soveltamisalaan viimeksi mainitut tilanteet eivät lainkaan kuuluneet, poikkeus koski maksutapahtumia, joissa suoritetaan valuutanmuunto.

Artiklan mukaan palveluntarjoaja ei edelleenkään saa estää maksunsaajaa veloittamasta maksajalta palvelumaksua tai tarjoamasta alennusta tietyn maksuvälineen käytöstä. Vanhasta direktiivistä poiketen artiklassa säädetään, ettei palveluntarjoaja muutoinkaan saa estää maksunsaajaa ohjaamasta maksajaa tietyn maksuvälineen käyttöön. Lisäksi palvelumaksut eivät uuden direktiivin nimenomaisen säännöksen mukaan saa ylittää maksuvälineen käytöstä maksunsaajalle aiheutuvia suoria kustannuksia.

Toisaalta jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei maksunsaaja veloita palvelumaksuja sellaisten maksuvälineiden käytöstä, joiden osalta siirtohintoja säännellään asetuksen (EU) N:o 2015/751 (korttimaksujen siirtohintoja koskeva asetus) II luvun nojalla, eikä maksupalveluista, joihin sovelletaan asetusta (EU) N:o 260/2012 (*SEPA-asetus*). Lisäksi artikla sisältää vanhan direktiivin tavoin jäsenvaltio-option, jonka nojalla jäsenvaltiot voivat muutenkin kieltää maksunsaajan oikeuden veloittaa palvelumaksuja tai rajoittaa sitä ottaen huomioon tarve edistää kilpailua ja tehokkaiden maksuvälineiden käyttöä.

Varojen käytettävissä olon vahvistaminen

Direktiivin 65 artiklan uusien säännösten mukaan maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on artiklassa säädettyjen edellytysten täytyessä vahvistettava korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskevan palveluntarjoajan pyynnöstä välittömästi, onko korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittava määrä käytettävissä maksajan maksutilillä. Artiklassa sääde-

tään myös edellytyksistä, joiden täyttyessä palveluntarjoaja voi pyytää mainittua vahvistusta. Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja ei saa vahvistuksen antamisen yhteydessä tehdä katevaraus- ta maksajan maksutilille eikä ilmoittaa tämän tilin katetta. Direktiivin johdanto-osan (kappale 68) perusteella sääntely on tarkoitettu lähinnä järjestelyihin, joissa maksuvälineen liikkeeseen- laskija veloittaa maksunsaajalle korttitapahtumasta maksetun määrän suoraveloituksena mak- sajan tiliä pitävältä palveluntarjoajalta. Tämä mahdollistaa maksuvälineen liikkeeseenlaskun toisen palveluntarjoajan pitämään tiliin liitettynä.

Maksutoimeksiantopalvelut ja tilitietopalvelut

Direktiivin 66 artiklassa on uudet säännökset oikeudesta maksutoimeksiantopalvelujen käyt- tämiseen. Maksajalla on oikeus käyttää maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa saadakseen maksutoimeksiantopalveluja. Lisäksi direktiivin 64 artiklassa todetaan nimenomaisesti, että hyväksyminen maksutapahtuman toteuttamiseen voidaan antaa maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan kautta.

Oikeutta käyttää maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa ei 66 artiklan mukaan sovelleta, jos maksutilille ei ole pääsyä verkon kautta. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaminen ei saa riip- pua siitä, onko maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ja maksutiliä pitävän palveluntarjoajan välillä tätä koskeva sopimussuhde.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei saa maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisen yhteydes- sä pitää hallussaan maksajan varoja eikä tallentaa maksupalvelun käyttäjän arkaluonteisia maksutietoja. Sen on myös varmistettava, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset tur- vatunnukset eivät ole muiden osapuolten kuin käyttäjän ja henkilökohtaisten turvatunnusten myöntäjän saatavilla ja että maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja välittää ne turvallisten ja toi- mivien kanavien kautta. Artiklassa säädetään myös muun muassa tietojen pyytämistä ja säilyt- tämistä sekä todentamista ja yhteydenpitoa koskevista maksupalveluntarjoajan velvollisuuksista.

Artiklassa säädetään myös maksutoimeksiantopalveluja koskevista maksutiliä pitävän palve- luntarjoajan velvollisuuksista. Tämän on muun muassa käsiteltävä maksutoimeksiantopalve- lun tarjoajan välityksellä välitetyjä maksutoimeksiantoja syrjimättömällä tavalla verrattuna maksajan suoraan välittämiin maksutoimeksiantoihin, ellei toisin toimiminen ole objektiivisis- ta syistä perusteltua.

Direktiivin 67 artiklan uusien säännösten mukaan maksupalvelun käyttäjällä on oikeus käyttää palveluja, jotka mahdollistavat pääsyn tilitietopalveluihin. Tätä oikeutta ei sovelleta, jos mak- sutilille ei ole pääsyä verkon kautta. Myöskään tilitietopalvelun tarjoaminen ei saa riippua sii- tä, onko tilitietopalvelun tarjoajan ja maksutiliä pitävän palveluntarjoajan välillä tätä koskeva sopimussuhde.

Tilitietopalvelun tarjoaja saa tarjota vain palveluja, jotka perustuvat maksupalvelun käyttäjän nimenomaiseen hyväksymiseen, ja sillä tulee olla pääsy ainoastaan nimettyjen maksutilien tie- toihiin ja niihin liittyviin maksutapahtumiin. Sen on lisäksi huolehdittava muun muassa mak- supalvelun käyttäjän henkilökohtaisten turvatunnusten asianmukaisesta käytöstä, todentami- sesta ja tietojen säilyttämisestä.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on käsiteltävä tilitietopalvelun tarjoajan palvelujen kautta välitetyt tietopyynnöt syrjimättömällä tavalla, paitsi jos objektiivisista syistä on toimittava toi- sin, sekä huolehdittava turvallisesta yhteydenpidosta tilitietopalvelujen tarjoajien kanssa.

Lisäksi direktiivin 68 artiklassa on muun ohessa uudet säännökset tilanteista, joissa maksutiliä pitävä palveluntarjoaja voi evätä tilitietopalvelun tarjoajan tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan pääsyn maksutilille. Epäämisen syiden on oltava objektiivisesti perusteltuja ja asianmukaisesti todennettuja ja niiden on liityttävä asianomaisen tilitietopalvelun tarjoajan tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan oikeudettomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on ilmoitettava maksutilille pääsyn estämisestä ja sen syistä maksajalle ja toimivaltaiselle viranomaiselle.

Maksuvälineisiin liittyvät maksupalvelun käyttäjän velvollisuudet

Direktiivin 69 artiklan mukaan maksupalvelun käyttäjällä on velvollisuus käyttää maksuvälinettä noudattaen sen myöntämistä ja käyttöä koskevia ehtoja. Tämä vastaa vanhan maksupalveludirektiivin sääntelyä. Uudessa direktiivissä kuitenkin säädetään nimenomaisesti, että kyseisten ehtojen on oltava objektiivisia, syrjimättömiä ja tarkoitukseen suhteutettuja.

Maksuvälineisiin liittyvät palveluntarjoajan velvollisuudet

Direktiivin 70 artiklan mukaan palveluntarjoajan on muun muassa varmistettava, että maksupalvelun käyttäjällä on aina käytettävissään asianmukaiset keinot tehdä ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, varkaudesta, joutumisesta väärin käsiin tai oikeudettomasta käytöstä. Vanhasta direktiivistä poiketen uudessa direktiivissä edellytetään, että palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle mahdollisuus tehdä kyseinen ilmoitus maksutta, ja että palveluntarjoaja voi veloittaa maksupalvelun käyttäjältä vain maksuvälineeseen suoraan liittyvät korvauskustannukset.

Vastuu oikeudettomista maksutapahtumista

Direktiivin 73 artiklassa säädetään palveluntarjoajan vastuusta oikeudettomista maksutapahtumista. Säännökset vastaavat pääpiirteissään vanhan direktiivin vastaavia säännöksiä, mutta niitä on erinäisin tavoin tarkennettu ja täydennetty vanhaan direktiiviin verrattuna.

Maksajan palveluntarjoajan on palautettava oikeudettoman maksutapahtuman määrä välittömästi ja viimeistään seuraavan työpäivän päättymiseen mennessä maksajalle, ellei sillä ole perusteltuja syitä epäillä petosta ja se ilmoittaa näistä syistä kirjallisesti asianomaiselle kansalliselle viranomaiselle. Lisäksi artiklassa säädetään palveluntarjoajan velvollisuudesta ennallistaa maksutili, arvopäivästä sekä muusta rahallisesta korvauksesta.

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja on velvollinen palauttamaan oikeudettoman maksutapahtuman määrän silloinkin, kun maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Jos maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja on vastuussa oikeudettomasta maksutapahtumasta, sen on korvattava maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle palautuksesta aiheutuneet menetykset. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on esitettävä näyttö siitä, että maksutapahtuma oli sen toimivaltaan kuuluvalla alalla toteutettu virheettömästi.

Direktiivin 74 artiklassa säädetään maksajan vastuusta oikeudettomista maksutapahtumista. Maksaja voi vanhasta direktiivistä poiketen olla enintään 50 euroon saakka vastuussa oikeudettomiin maksutapahtumiin liittyvistä menetyksistä, jotka aiheutuvat kadonneen tai varastetun maksuvälineen käytöstä tai maksuvälineen joutumisesta väärin käsiin, paitsi jos kyseinen tapahtuma ei ollut maksajan todettavissa ennen maksua tai jos menetys on aiheutunut palveluntarjoajan toiminnasta. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos maksaja on toiminut petollisesti tai laiminlyönyt tahallisesti tai törkeän huolimattomasti 69 artiklan mukaisia velvollisuuksiaan.

Vanhasta direktiivistä poiketen maksaja ei ole vastuussa taloudellisista seurauksista, jos maksajan palveluntarjoaja ei edellytä asiakkaan vahvaa tunnistamista, jollei maksaja ole toiminut petollisesti. Jos maksunsaaja tai tämän palveluntarjoaja ei hyväksy asiakkaan vahvaa tunnistamista, sen on korvattava maksajan palveluntarjoajalle aiheutunut taloudellinen vahinko.

Maksutapahtumat, joiden rahamäärä ei ole tiedossa etukäteen

Direktiivin 75 artiklassa on uudet säännökset tilanteista, joissa maksunsaajan toimesta tai tämän välityksellä käynnistetyin korttipohjaisen maksutapahtuman tarkka määrä ei ole tiedossa silloin, kun maksaja antaa hyväksymisen maksutapahtuman toteuttamiseen. Maksajan palveluntarjoaja voi tällöin tehdä katevarauksen maksajan maksutilille vain, jos maksaja on antanut hyväksymisen täsmällisen määrän varaamiseen. Tämän on vapautettava katevaraus ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon maksutapahtuman täsmällisestä määrästä ja viimeistään välittömästi maksutoimeksiannon saatuaan.

Maksupalautus

Direktiivin 76 artiklan mukaan maksaja voi tietyissä tapauksissa saada hyväksymänsä jo toteutetun maksutapahtuman varat takaisin palveluntarjoajaltaan. Palautusoikeus koskee maksunsaajan käynnistämiä tai hänen välityksellään käynnistettyjä maksutapahtumia. Vanhaa direktiiviä vastaavien maksupalautuksen edellytysten lisäksi maksajalla on artiklan mukaan ehdoton oikeus palautukseen SEPA-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen suoraveloitusten osalta direktiivin 77 artiklassa säädetyissä määräajoissa.

Maksutoimeksiannon vastaanottaminen, toteuttamisesta kieltäytyminen ja peruuttaminen

Direktiivin 78 artiklaa on vanhan direktiivin vastaavaan artiklaan verrattuna täydennetty säännöksellä, jonka mukaan maksajan tiliä ei saa veloittaa ennen maksutoimeksiannon vastaanottamista.

Direktiivin 79 artiklassa säädetään ilmoituksesta, joka palveluntarjoajan on tehtävä, jos se kieltäytyy toimeksiannon toteuttamisesta. Säännökset koskevat vanhasta direktiivistä poiketen myös maksutoimeksiannontopalvelun tarjoajaa, joka kieltäytyy maksutapahtuman käynnistämisestä.

Direktiivin 80 artiklassa säädetään maksupalvelun käyttäjän oikeudesta peruuttaa maksutoimeksianto. Tätäkin artiklaa on vanhaan direktiiviin verrattuna täydennetty maksutoimeksiannontopalvelun käyttöön liittyvällä sääntelyllä. Jos maksutapahtuma on maksutoimeksiannontopalvelun tarjoajan käynnistämä, maksaja ei voi peruuttaa maksutoimeksiantoa sen jälkeen, kun hän on antanut maksutoimeksiannontopalvelun tarjoajalle hyväksymisen maksutapahtuman käynnistämiseen.

Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika

Direktiivin 87 artiklassa säädetään muun muassa varojen käytettävissä olosta, kun maksutapahtuman määrä on hyvitetty maksunsaajan palveluntarjoajan tilille. Vanhan direktiivin tavoin yleensä edellytetään, että maksutapahtuman määrä on maksunsaajan käytettävissä heti tämän jälkeen. Uuden direktiivin mukaan tästä voidaan kuitenkin poiketa, jos maksunsaajan palveluntarjoajan osalta suoritetaan valuutan muunto, jossa ei ole kyse muunnosta kahden ETA-valtion käyttämän valuutan välillä. Vanhan direktiivin vastaavaa säännöstä ei sovellettu lainkaan muun kuin ETA-valtion valuutan määräisiin maksuihin.

Virheelliset yksilöivät tunnisteet

Direktiivin 88 artiklan mukaan palveluntarjoaja ei ole vastuussa maksutapahtuman toteutumatta jäämisestä tai virheellisestä toteuttamisesta, jos maksupalvelun käyttäjän antama yksilöllinen tunniste on virheellinen. Maksajan palveluntarjoajan on kuitenkin ryhdyttävä kohtuullisiin toimiin, jotta maksutapahtumaan liittyvät varat saataisiin takaisin. Sääntely vastaa näiltä osin vanhaa direktiiviä. Lisäksi uuden direktiivin mukaan maksunsaajan palveluntarjoajan on tehtävä kyseisissä toimissa yhteistyötä ja annettava maksajan palveluntarjoajalle kaikki merkitykselliset tiedot varojen takaisin saamista varten. Jos varojen takaisin saaminen ei ole mahdollista, maksajan palveluntarjoajan on toimitettava maksajalle tämän kirjallisesta pyynnöstä kaikki saatavillaan olevat maksajan kannalta merkitykselliset tiedot, jotta maksaja voi esittää oikeudellisen vaateen varojen takaisin saamiseksi.

Palveluntarjoajan vastuu toteutumatta jääneistä, virheellisesti toteutetuista tai myöhästyneistä maksutapahtumista

Direktiivin 89 artiklassa säädetään palveluntarjoajan vastuusta toteuttamatta jääneistä, virheellisesti toteutetuista tai myöhästyneistä maksutapahtumista. Säännökset vastaavat pääosin vanhan direktiivin vastuusäännöksiä, mutta niitä on kuitenkin jonkin verran täydennetty ja tarkennettu. Uudessa direktiivissä on muun muassa nimenomaiset säännökset myöhästyneistä maksutapahtumista sekä oikaisutoimien yhteydessä noudatettavista arvopäivistä. Muutokset, joita on käsitelty tarkemmin yksityiskohtaisissa perusteluissa, vastaavat asiallisesti paljolti sitä, miten jo vanhan direktiivin säännöksiä on ollut perusteltua tulkita.

Vastuu toteutumatta jääneistä, virheellisesti toteutetuista tai myöhästyneistä maksutapahtumista maksutoimeksiantopalvelujen yhteydessä

Direktiivin 90 artiklassa on uudet säännökset vastuusta, jos maksutapahtuma käynnistetään maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Tällöin maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on palautettava maksajalle toteuttamatta jääneen tai virheellisesti toteutetun maksutapahtuman määrä ja tarvittaessa palautettava veloitettu maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut, jos maksutapahtumaa ei olisi toteutettu virheellisesti. Jos maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja on vastuussa toteuttamatta jääneestä, virheellisesti toteutetusta tai myöhästyneestä maksutapahtumasta, sen on välittömästi korvattava maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle sen pyynnöstä kaikki maksajalle maksetusta palautuksesta aiheutuneet menetykset tai suoritettut määrät.

Takautumisoikeus

Direktiivin 92 artiklassa säädetään takautumisoikeudesta pääosin vastaavasti kuin vanhassa direktiivissä. Jos 73 ja 89 artiklan mukainen palveluntarjoajan vastuu johtuu toisesta palveluntarjoajasta tai välittäjästä, tämän on hyvittävä ensimmäiselle palveluntarjoajalle mainittujen artiklojen nojalla aiheutuneet menetykset tai maksetut määrät. Uuden direktiivin nimenomaisen säännöksen mukaan tähän sisältyy hyvityksen maksaminen siitä, että jokin palveluntarjoaja jättää käyttämättä asiakkaan vahvaa tunnistamista.

Tietosuojaja

Direktiivin tietosuojaa koskevassa 94 artiklassa edellytetään vanhasta direktiivistä poiketen, että palveluntarjoajat voivat vain maksupalvelun käyttäjän nimenomaisella hyväksynnällä saada, käsitellä ja säilyttää sellaisia henkilötietoja, jotka ovat tarpeen niiden maksupalvelujen tarjoamiseksi.

Muilta osin artikla, jossa säädetään maksupetoksiin liittyvien rikosten torjunnan, tutkinnan ja selvittämisen turvaamiseksi välttämättömästä henkilötietojen käsittelystä, vastaa asiallisesti vanhan direktiivin säännöksiä.

Vahva tunnistaminen ja viestintästandardit

Direktiivin 97 artiklassa on uudet säännökset palveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää vahvaa tunnistamista sekä huolehtia maksupalvelun käyttäjien henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta. Palveluntarjoajan on käytettävä asiakkaan vahvaa tunnistamista, jos maksaja käyttää maksutiliään verkon kautta, käynnistää sähköisen maksutapahtuman tai toteuttaa etäviestimen kautta toimen, johon voi liittyä väärinkäytöksen riski. Lisäksi artiklassa säädetään maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuudesta antaa maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ja tilitietopalvelun tarjoajan käyttää sellaisia tunnistamismenettelyjä, jotka se tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle artiklan mukaisesti.

Direktiivin 98 artiklassa säädetään todentamista ja viestintää koskevista teknisistä sääntelystandardeista, joiden luonnokset Euroopan pankkiviranomaisen on toimitettava komissiolle viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2017 ja jotka komissio hyväksyy. Teknisissä sääntelystandardeissa säädetään vahvaa tunnistamista koskevista tarkemmista vaatimuksista sekä poikkeuksista palveluntarjoajan velvollisuuksiin käyttää vahvaa tunnistamista ja huolehtia henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta. Lisäksi niissä säädetään yhteisiä avoimia ja turvallisia viestintästandardeja koskevista vaatimuksista, joita palveluntarjoajien on noudatettava yhteyksissään toisten palveluntarjoajien, maksajien ja maksunsaajien kanssa.

Riitojen ratkaiseminen

Direktiivin 101 artiklan uusien säännösten mukaan palveluntarjoajien on otettava käyttöön menettelyt direktiivin mukaisia oikeuksia ja velvoitteita koskevien valitusten käsittelyyn. Artiklassa säädetään myös palveluntarjoajan velvollisuudesta antaa tietoja tuomioistuimen ulkopuolisista riidanratkaisuelimistä.

1.6 Muut säännökset

Direktiivin 106 artiklassa säädetään kuluttajien oikeuksia koskevasta esitteestä, joka komissioon on laadittava viimeistään 13 päivänä tammikuuta 2018. Komission lisäksi palveluntarjoajien ja valvontaviranomaisten on huolehdittava esitteen saatavilla pitämisestä.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

Maksupalvelulaki

Maksupalveluja koskevasta tiedonantovelvollisuudesta ja sopimusehdoista sekä maksupalvelujen toteuttamisesta säädetään maksupalvelulaissa, joka perustuu suurelta osin vanhan maksupalveludirektiivin säännöksiin.

Maksupalvelulain 1 luku (1—9 §) sisältää lain soveltamisalaa koskevia ja muita yleisiä säännöksiä. Maksupalvelulakia sovelletaan lain 1 §:n mukaan seuraaviin maksupalveluihin:

HE 132/2017 vp

- 1) palvelu käteispanon tekemiseksi maksutilille tai käteisen nostamiseksi maksutililtä sekä maksutilin hoitoon ja tarjoamiseen liittyvät toimet;
- 2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;
- 3) maksuvälineen liikkeeseenlasku;
- 4) maksuvälineellä toteutettavaa maksutapahtumaa koskeva tapahtumahyvitys;
- 5) rahanvälitys;
- 6) maksutapahtuman toteuttaminen siten, että maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen annetaan matkapuhelimella tai tietokoneella taikka muulla telepäätelaitteella tai tietoteknisellä laitteella ja maksu suoritetaan sellaiselle televiestintä- tai tietotekniikkajärjestelmää tai -verkkoa hoitavalle yritykselle, joka toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä maksupalvelun käyttäjän ja tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen toimittajan välillä.

Maksupalvelulain 2 ja 3 §:ssä rajataan tietyt palvelut ja maksutapahtumat lain soveltamisalan ulkopuolelle. Maksupalvelulakia ei lain 2 §:n mukaan sovelleta muun muassa sellaisiin välineisiin perustuvaan palveluun, joita voidaan käyttää tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa solmitun sopimuksen nojalla joko hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa tai määrättyjen hyödykkeiden hankkimiseksi. Lain 3 §:n mukaisista soveltamisalaan kuulumattomista maksupalveluista voidaan mainita kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitetun kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen. Lisäksi lain 4 ja 5 §:ssä säädetään sellaisista poikkeuksista tiedonantovelvollisuuteen sekä muista lain soveltamisen rajoituksista, jotka johduvat maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvan palveluntarjoajan sijainnista Euroopan talousalueen ulkopuolella tai siitä, että maksutapahtuma on muun kuin Euroopan talousalueen valtion käyttämän valuutan määräinen.

Maksupalvelulain 2 luvussa (10—29 §) säädetään palveluntarjoajan velvollisuudesta antaa maksupalvelun käyttäjälle tietoja maksupalveluista. Luvun säännökset koskevat ensiksikin palveluntarjoajan velvollisuutta antaa maksupalvelun käyttäjälle ennen maksupalveluja koskevan sopimuksen tekemistä tietoja sopimussuhteen ehdoista ja muista maksupalvelun käyttäjän kannalta merkityksellisistä seikoista. Se, kuinka kattavat ennakkotiedot palveluntarjoajan on annettava ja millä tavoin ne on annettava, riippuu siitä, onko kyseessä puitesopimus, jonka perusteella voidaan toteuttaa useita maksutapahtumia, vai sopimus erillisen maksutapahtuman toteuttamisesta. Lisäksi luvussa säädetään siitä, mitä tietoja ja millä tavoin palveluntarjoaja on velvollinen antamaan toteutetuista maksutapahtumista. Luvussa säädetään myös valuutan muuntamiseen ja maksuvälineen käyttämiseen liittyvistä tiedonantovelvollisuuksista. Palveluntarjoaja ei pääsääntöisesti saa periä maksupalvelun käyttäjältä palvelumaksuja maksupalvelulaissa tarkoitettujen tietojen antamisesta eikä oikaisu- ja varotoimista.

Maksupalvelulain 3 luvussa (30—37 §) säädetään puitesopimuksen muuttamisesta sekä puitesopimuksen irtisanomisesta ja purkamisesta. Jos palveluntarjoaja ehdottaa muutoksia puitesopimukseen, sen on 30 §:n mukaan toimitettava ehdotus maksupalvelun käyttäjälle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla vähintään kaksi kuukautta ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää. Pykälässä on myös erityisiä säännöksiä sopimusehdoista, joiden mukaan

maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän ehdotettuun voimaantulopäivään mennessä vastusta niitä.

Maksupalvelulain 4 luvussa (38—46 §) säädetään maksutapahtuman käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Luku sisältää säännökset muun muassa maksajan suostumuksesta maksutapahtuman toteuttamiseen, maksutoimeksiannon vastaanottohetkestä, maksutoimeksiannon peruuttamisesta, palveluntarjoajan velvollisuudesta toteuttaa maksutoimeksianto, toimeksiannon toteuttamisesta kieltäytymisestä, yksilöivän tunnisteiden käytöstä, maksutapahtuman täysimääräisyydestä ja maksutapahtuman toteuttamisesta perittävistä kuluista. Lain 5 luku (47—52 §) sisältää maksutapahtuman toteuttamisaikaa ja arvopäivää koskevat säännökset.

Maksupalvelulain 6 luku (53—61 §) sisältää säännökset maksuvälineen haltijan ja palveluntarjoajan oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät maksuvälineiden käyttöön. Laissa tarkoitettuja maksuvälineitä ovat esimerkiksi pankki- ja luottokortit sekä verkkopankissa käytettävät tunnusluvut. Maksuvälineen haltijan on lain 53 §:n mukaan käytettävä maksuvälinettä sen myöntämistä ja käyttöä koskevien ehtojen mukaisesti ja kohtuullisin toimenpitein huolehdittava maksuvälineestä ja siihen liittyvistä tunnistetiedoista. Lisäksi maksuvälineen haltijalla on 54 §:n mukaan velvollisuus ilman aiheetonta viivytystä tehdä katoamisilmoitus havaitsemastaan maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä. Palveluntarjoajan on vastaavasti 55 §:n mukaan huolehdittava siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä mainittu ilmoitus milloin tahansa.

Palveluntarjoajat eivät lain 60 §:n mukaan saa estää maksunsaajia pyytämästä maksua tai tarjoamasta alennusta maksukortin tai muun maksuvälineen käyttämisestä. Maksunsaajan maksuvälineen käyttämisestä perimän maksun on oltava asianmukainen eikä se saa ylittää maksunsaajalle aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia.

Maksupalvelulain 7 luku (62—80 §) koskee vastuuta ja maksupalautusta. Maksupalvelun käyttäjän vastuu voi lain 62 §:n mukaan syntyä muun muassa sillä perusteella, että hän on huolimattomuudesta laiminlyönyt 53 §:n mukaiset velvollisuutensa tai laiminlyönyt tehdä ilmoituksen maksuvälineen katoamisesta ilman aiheetonta viivytystä sen havaittuaan. Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä on pykälässä rajattu 150 euroon, paitsi jos hän on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Maksupalvelun käyttäjä ei kuitenkaan 62 §:n mukaan vastaa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä siltä osin kuin maksuvälinettä on käytetty katoamisilmoituksen tekemisen jälkeen. Hän ei ole vastuussa myöskään, jos palveluntarjoaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että katoamisilmoitus voidaan tehdä milloin tahansa. Maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä myöskään silloin, jos maksunsaaja ei ole maksuvälinettä käyttäessään asianmukaisesti varmistunut maksajan oikeudesta käyttää maksuvälinettä.

Maksajan palveluntarjoajalla on 63 §:n mukaan velvollisuus palauttaa maksutapahtuman rahamäärä asiakkaalle, jonka varoja on käytetty maksutapahtuman toteuttamiseen, jos maksutapahtuma on toteutettu oikeudettomasti eikä 62 §:stä johdu muuta. Edelleen maksajan palveluntarjoajalla on 64—65 §:n mukaan lähtökohtaisesti palautusvelvollisuus maksajaa kohtaan, jos maksutapahtuma on toteutettu virheellisesti tai se on jäänyt kokonaan toteuttamatta. Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos maksajan palveluntarjoajan sijasta maksunsaajan palveluntarjoaja on laiminlyönyt velvoitensa.

Lain 66 §:ssä säädetään palveluntarjoajan velvollisuudesta ryhtyä maksupalvelun käyttäjän pyynnöstä välittömästi jäljittämään virheellisesti toteutettua tai toteuttamatta jäänyttä maksutapahtumaa. Palveluntarjoajan on myös 67 §:n mukaan palautettava virheellisesti toteutetusta

tai toteuttamatta jääneestä maksutapahtumasta perityt kulut ja korvattava suorituksensa virheellisyydestä aiheutuneet korkotappiot. Lisäksi palveluntarjoaja on 69 §:n mukaan velvollinen korvaamaan muunkin vahingon, joka sen lain tai sopimuksen vastaisesta menettelystä on aiheutunut maksupalvelun käyttäjälle.

Palveluntarjoaja ei 68 §:n mukaan ole vastuussa maksutapahtuman toteuttamatta jäämisestä tai virheellisestä toteuttamisesta, joka johtuu siitä, että maksupalvelun käyttäjän antama yksilöivä tunniste on virheellinen. Tällaisissa tapauksissa palveluntarjoajan on kuitenkin kohtuullisin toimenpitein pyrittävä saamaan virheellisesti toteutetun maksutapahtuman varat takaisin.

Maksupalvelulain 7 luvussa säädetään myös muun muassa maksupalvelun käyttäjän velvollisuudesta ilmoittaa palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta, todistustaakasta, palveluntarjoajan takautumisoikeudesta sekä maksupalautuksesta. Maksupalautuksella tarkoitetaan sitä, että palveluntarjoajalla on esimerkiksi suoraveloitus- ja korttimaksujen osalta tietyin edellytyksin velvollisuus palauttaa maksutapahtuman rahamäärä maksajalle. Maksajalla on pääsääntöisesti oikeus maksupalautukseen, jos maksutapahtuman rahamäärä ei täsmällisesti ilmene maksajan antamassa suostumuksessa ja se on suurempi kuin maksaja on kohtuudella voinut odottaa.

Maksupalvelulain 8 luvussa (81—82 §) säädetään maksun sivullisittovuudesta ja oikea-aikaisuudesta. Säännökset eivät perustu direktiiviin, vaan ne ovat kansallisia. Lain 9 luvussa (83—85 ja 85 a §) säädetään valvonnasta. Maksupalvelulain noudattamista valvovat Finanssivalvonta ja kuluttaja-asiamies. Lain 10 luvussa (86—89 §) on erinäisiä säännöksiä muun muassa henkilötietojen suojasta ja eräiden riitojen ratkaisusta.

Muu lainsäädäntö

Maksupalvelulain ohella maksupalveluihin voivat tulla sovellettaviksi muu lainsäädäntö sekä yleiset velvoiteoikeudelliset periaatteet. Näin on ensinnäkin silloin, kuin maksupalvelulaissa ei ole sellaisia erityissäännöksiä, jotka syrjäyttävät kysymyksessä olevan muun sääntelyn. Siten esimerkiksi kuluttajansuojalain (38/1978) säännökset voivat tulla laajasti maksupalvelulain ohella sovellettaviksi sellaisiin maksupalveluihin, joissa maksupalvelun käyttäjänä on kuluttaja. Sanottu koskee muun muassa kuluttajansuojalain 2 luvun yleisiä säännöksiä markkinoinnista sekä 3 ja 4 luvun säännöksiä sopimusehtojen sääntelystä sekä sopimusten sovittelusta ja tulkinnasta. Lisäksi maksupalvelulain 27 §:ssä säädetään nimenomaisesti, ettei maksupalvelulain mukainen tiedonantovelvollisuus rajoita muiden lakien mukaista tiedonantovelvollisuutta. Tästä poiketen eräitä kuluttajansuojalain 6 a luvun säännöksiä rahoituspalveluiden ja rahoitusvälineiden etämyynnistä ei kuitenkaan sovelleta maksupalveluihin. Kuluttajansuojalain 7 luvun 4 §:n mukaan myöskään eräitä kyseisen luvun säännöksiä kuluttajaluotoista ei sovelleta maksupalvelulain soveltamisalaan kuuluviin luottosopimuksiin.

Muu lainsäädäntö ja yleiset periaatteet voivat tulla sovellettaviksi myös maksupalvelulain säännöksiä täydentävästi esimerkiksi silloin, kun maksupalvelulaissa säännellään vain osittain tiettyjä kysymyksiä. Esimerkkinä voidaan mainita maksupalvelulain 3 luvun puitesopimuksen muuttamista koskevat säännökset, joiden ohella sopimuksen muuttamista koskevia kysymyksiä arvioitaessa on otettava huomioon muun muassa lähtökohta sopimuksen sitovuudesta ja kohtuuttomia sopimusehtoja koskeva sääntely.

2.2 Tietoja maksupalvelujen käytöstä

Seuraavassa esitetyt tiedot perustuvat pääasiassa Suomen Pankin 28.7.2016 päivättyihin, vuotata 2015 koskeviin maksuliiketilastoihin.

Suomessa suosituimpia maksutapoja ovat korttimaksu ja tilisiirto. Tapahtumamäärällä mitattuna korttimaksuja tehdään enemmän kuin tilisiirtoja, mutta arvossa mitattuna tilisiirtoja tehdään enemmän. Vuonna 2015 maksukortteja käytettiin yli 1,4 miljardia kertaa, ja korttimaksujen arvo oli yhteensä noin 44 miljardia euroa. Vastaavasti tilisiirtoja tehtiin vajaat 880 miljoonaa kappaletta yhteensä noin 2 700 miljardin euron edestä.

Vuonna 2015 korttimaksujen tapahtumamäärät kasvoivat edelliseen vuoteen nähden noin 7 prosenttia ja kokonaisarvo noin 3 prosenttia. Tilisiirtojen osalta ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden 2015 lopussa Suomessa oli käytössä noin 9,5 miljoonaa maksukorttia. Samassa kortissa yhdistyvät usein sekä käteisnosto-, debit- että luottotoiminto. Lähes 90 prosenttia korttimaksuista tehtiin debit-korteilla. Luottokorteilla maksettujen maksujen keskimääräinen arvo oli kuitenkin huomattavasti suurempi kuin debit-korteilla maksettujen. Luottokorttitapahtumien arvo oli noin 20 prosenttia korttimaksujen kokonaisarvosta.

Lähimaksuominaisuuden sisältäviä kortteja oli vuonna 2015 noin 3,8 miljoonaa, mikä on yli kaksinkertainen määrä vuoteen 2014 verrattuna. Korttimaksujen tapahtumamääristä lähimaksujen osuus oli noin 2 prosenttia.

Vuonna 2015 korttimaksutapahtumista lähes 39 miljoonaa kappaletta eli vajaa 3 prosenttia suoritettiin etämaksuna. Vuoteen 2014 verrattuna tämä merkitsi kasvua yli 9 prosenttia. Etämaksuilla tarkoitetaan tässä korttimaksuja, jotka hoidetaan ilman fyysistä maksupäätettä esimerkiksi puhelimitse tai internetissä.

Ulkomailla tai ulkomaille kortilla maksettiin yli 85 miljoonaa kertaa. Näiden maksutapahtumien arvo oli noin 4,2 miljardia euroa.

Kotimaisten tilien välillä tilisiirtoja tehtiin vuoden 2015 aikana noin 871 miljoonaa kappaletta. Suomesta ulkomaille tehtyjä tilisiirtoja oli kyseisenä aikana puolestaan hieman yli 7,9 miljoonaa kappaletta. Ulkomaille lähetettyjä tilisiirtoja meni eniten Viroon, Saksaan ja Ruotsiin.

Käteisnostojen yhteenlaskettu arvo vuonna 2015 oli hieman alle 14 miljardia euroa. Vuoden 2015 lopussa Suomessa oli 1 525 käteisautomaattia ja 515 tilisiirtoautomaattia.

SEPA-siirtymän myötä kansalliset suoraveloitukset poistuivat helmikuuhun 2014 mennessä. Ne ovat korvautuneet pääosin muilla kansallisilla maksutavoilla, kuten asiakkaan verkkopankkiin toimitettavalla E-laskulla.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Yleistä

Esityksen tarkoituksena on pääasiassa panna Suomessa täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin III ja IV osaston säännökset. Näiden alaan kuuluvista kysymyksistä säädetään maksupalvelulaissa, joka perustuu direktiivillä kumotun vanhan maksupalveludirektiivin säännöksiin. Direktiivin täytäntöönpano toteutettaisiin maksupalvelulakia muuttamalla. Tärkeimpiä muutosehdotuksia käsitellään seuraavassa. Eräitä vähäisempiä ehdotuksia käsitellään yksityiskohtaisissa perusteluissa.

Maksupalvelulain soveltamisalaa koskevaa 1 §:ää muutettaisiin direktiivin mukaisesti siten, että lain soveltamisalaan kuuluvia maksupalveluilta olisivat myös maksutoimeksiantopalvelu

ja tilitietopalvelu. Lisäksi pykälässä ei enää säädettäisi lain soveltumisesta maksupalveluihin, joissa teleyritys toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä, vaan lähtökohtaisesti kaikki teleyritysten tarjoamat pykälän mukaiset maksupalvelut kuuluisivat lain soveltamisalaan, lukuun ottamatta kuitenkin 3 §:ssä säädettyjä poikkeuksia. Samalla lain soveltamisalaan kuuluvia maksupalveluita koskevaan luetteloon tehtäisiin vähäisempiä uudesta direktiivistä johtuvia tarkistuksia.

Myös soveltamisalaan kuulumattomia palveluita ja maksutapahtumia koskevia säännöksiä muutettaisiin uuden direktiivin mukaisesti. Rajatussa verkossa tai muulla rajatulla tavalla käytettäviin välineisiin perustuvia maksupalveluja koskevaa soveltamisalapoikkeusta muutettaisiin voimassa olevaan lakiin verrattuna siten, että maksuvälineiden liikkeeseenlaskijan ja hyödykkeiden tarjoajien välillä on joko oltava suora sopimus tai hyödykevalikoiman on oltava erittäin rajattu. Kokonaan uusi soveltamisalan rajausta koskisi maksuvälineitä, jotka ovat voimassa vain yhdessä jäsenvaltiossa ja joita kansallinen tai alueellinen viranomaisen erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä säänteleä tiettyjen tavaroiden tai palveluiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa kaupallisen sopimuksen tehneiltä toimittajilta. Uutta maksupalveludirektiiviä ei sovelleta tällaisiin maksuvälineisiin perustuviin palveluihin, ja kyseiset palvelut ehdotetaan jätettäväksi myös maksupalvelulain soveltamisalan ulkopuolelle.

Nykyistä kauppaedustajaa koskevaa soveltamisalapoikkeusta kavennettaisiin uuden maksupalveludirektiivin mukaisesti siten, että jatkossa lain soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät vain tilanteet, joissa edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan puolesta.

Maksupalvelulakia sovelletaan jo nykyään yleensä silloin, kun Suomen laki ylipäätään soveltuu, vaikka maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuisi Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva palveluntarjoaja tai vaikka maksutapahtuma olisi muun kuin Euroopan talousalueen valtion valuutan määräinen. Maksupalvelulain 4 ja 5 §:ssä on kuitenkin eräiden maksupalvelulain yksittäisten säännösten soveltaminen suljettu pois maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvan palveluntarjoajan sijainnin tai maksutapahtuman valuutan perusteella. Nämä rajaukset eivät kaikilta osin ole yhteneviä sen kanssa, miten sääntelyn kansainvälistä soveltamisalaa on uudella direktiivillä edellä esitetyin tavoin laajennettu vanhaan direktiiviin verrattuna. Lain 4 ja 5 §:ää ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi yksityiskohtaisista perusteluista tarkemmin ilmenevin tavoin. Muutokset merkitsevät, että lain kansainvälinen soveltamisala jossain määrin laajenee nykyisestä.

3.2 Palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuus

Maksupalvelulain 2 lukuun lisättäisiin uuden maksupalveludirektiivin mukaiset säännökset maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuudesta. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalla olisi ensinnäkin velvollisuus antaa maksajalle ennakkotiedot erillisestä maksutoimeksiannon käynnistämisestä koskevasta sopimuksesta. Tiedonantovelvollisuuden sisältö vastaisi lähtökohtaisesti maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuutta antaa ennakkotiedot erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta. Lisäksi laissa säädettäisiin tiedoista, jotka maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on annettava maksajalle, maksunsaajalle ja maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle maksutoimeksiannon käynnistämisen jälkeen.

3.3 Maksutapahtuman käynnistäminen ja toteuttaminen

Maksupalvelulain 4 lukuun lisättäisiin säännökset maksutoimeksiantopalvelun käytöstä. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on ehdotuksen mukaan sallittava se, että maksaja käynnistää maksutapahtuman maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Lisäksi maksutiliä pitävän palveluntarjoajan olisi sallittava tämän maksupalvelun käyttäjälle tarjoamien vahvan tun-

nistamisen menettelyjen hyödyntäminen maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisen yhteydessä. Edellytyksenä maksutoimeksiantopalvelun käytölle on, että maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä.

Laissa säädettäisiin myös maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ja maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuuksista liittyen maksutoimeksiantopalvelun käyttöön. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalla olisi muun muassa velvollisuus tunnistautua maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle ja huolehtia saamiensa tietojen käsitlemisestä. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei myöskään saisi pitää hallussaan maksajan varoja maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisen yhteydessä. Maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla olisi puolestaan velvollisuus antaa maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle tiedot maksutapahtuman käynnistämisestä ja toteuttamisesta. Tämän olisi myös käsiteltävä tasapuolisesti maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä annettuja ja maksajan suoraan antamia maksutoimeksiantoja.

Myös maksutapahtuman toteuttamisesta perittäviä kuluja koskevaa sääntelyä muutettaisiin vastaamaan direktiivin säännöksiä. Maksunsaajaa kielletäisiin jatkossa perimästä maksua sellaisten maksuvälineiden käytöstä, joihin liittyvistä siirtohinnoista säädetään korttimaksujen siirtohinnoista koskevan asetuksen II luvussa sekä maksupalveluista, joihin sovelletaan SEPA-asetusta. Nykyisten maksukäytäntöjen kannalta kiellosta seuraa, että maksunsaaja ei saa periä maksua kuluttajien yleisimpien maksukorttien (esimerkiksi Visa ja MasterCard) käytöstä, koska kysymys on korttimaksujen siirtohinnoista koskevassa asetuksessa tarkoitetuista neljän osapuolen maksukorttijärjestelyistä. Maksunsaaja ei saisi periä maksua myöskään silloin, kun maksu tapahtuu SEPA-tilisiirtona tai –suoraveloituksena.

Lisäksi lakiin lisättäisiin direktiivin mukaiset säännökset katevarauksen tekemisestä rahamäärältään avoimissa maksutapahtumissa ja korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittavien varojen käytettävissä olon vahvistamisesta.

3.4 Maksuvälineet

Maksuvälineitä koskevaan maksupalvelulain 6 lukuun tehtäisiin eräitä direktiivistä johtuvia muutoksia. Ehdotuksen mukaan maksuvälineen myöntämistä ja käyttöä koskevat ehdot eivät saa olla perusteettomia, kohtuuttomia tai syrjiviä. Säännöksen tarkoituksena on yhtäältä sen varmistaminen, että maksupalvelun käyttäjä voi käyttää muidenkin maksupalveluntarjoajien kuin maksutiliä pitävän palveluntarjoajan tarjoamia palveluja, ja toisaalta maksupalvelun käyttäjän suojaaminen kohtuuttomilta sopimusehdoilta.

Maksuvälineen katoamisesta ilmoittamista koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että maksuvälineen haltijalla tulee olla mahdollisuus tehdä ilmoitus maksuvälineen katoamisesta maksut-ta. Lisäksi säädettäisiin, että palveluntarjoaja saa periä maksuvälineen haltijalta ainoastaan maksuvälineen uudella korvaamisesta välittömästi johtuvat kustannukset.

3.5 Vastuu ja maksupalautus

Maksupalvelulaissa säädettyä maksupalvelun käyttäjän muuhun kuin tahalliseen tai törkeään huolimattomuuteen perustuvan vastuun euromääräistä enimmäismäärää maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä alennettaisiin direktiivin edellyttämällä tavalla nykyisestä 150 eurosta 50 euroon. Samalla selvennettäisiin sitä, että maksuvälineen oikeudettoman käytön on oltava syy-yhteydessä menettelyyn, jonka perusteella maksupalvelun käyttäjää vaaditaan vastuuseen. Lisäksi maksupalvelun käyttäjä ei jatkossa vastaisi maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, jos maksuvälineen liikkeeseen laskenut palveluntarjoaja ei ole edellyttänyt maksajan vahvaa

tunnistamista. Tällä on merkitystä esimerkiksi silloin, kun lain mukaisesta velvollisuudesta vahvaan tunnistamiseen voidaan poiketa komission teknisten sääntelystandardien perusteella.

Myös palveluntarjoajan vastuuta koskevaan sääntelyyn ehdotetaan eräitä direktiivistä johtuvia muutoksia. Muun muassa palveluntarjoajan velvollisuutta palauttaa oikeudettoman maksutapahtuman rahamäärä asiakkaalleen täydennettäisiin siten, että varat on palautettava maksajalle pääsääntöisesti viimeistään seuraavana työpäivänä siitä, kun palveluntarjoaja havaitsi maksutapahtuman tai sille ilmoitettiin siitä. Maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla olisi palautusvelvollisuus silloinkin, kun maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Tällöin tiliä pitävällä palveluntarjoajalla on kuitenkin takautumisoikeus maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan. Lisäksi 7 luvun vastuusäännöksiä ehdotetaan direktiivin mukaisesti täydennettävän arvopäiväsääntelyllä.

Maksupalvelulakiin lisättäisiin säännös maksunsaajan palveluntarjoajan yhteistyövelvollisuudesta tilanteessa, jossa maksupalvelun käyttäjän antaman virheellisen yksilöivän tunnisteiden johdosta maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti. Myös palveluntarjoajan takautumisoikeutta koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että jos maksunsaaja tai tämän palveluntarjoaja laiminlyö velvollisuutensa huolehtia maksajan vahvasta tunnistamisesta, sen on korvattava maksajan palveluntarjoajalle oikeudettomasta maksutapahtumasta aiheutunut vahinko.

3.6 Tilitietopalvelut

Maksupalvelulakiin lisätään ehdotuksen mukaan uusi tilitietopalveluita koskeva 8 a luku, jossa säädetään oikeudesta käyttää tilitietopalveluja, tilitietopalvelun tarjoajan velvollisuuksista sekä maksutilille pääsyn epäämisestä. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksupalvelun käyttäjän käyttää tilitietopalveluja, jos maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava myös se, että tilitietopalvelun tarjoaja hyödyntää maksutiliä pitävän palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle tarjoamia vahvan tunnistamisen menettelyjä. Lisäksi maksutiliä pitävän palveluntarjoajan edellytetään käsittelevän tilitietopalvelujen tarjoajan palvelujen kautta välitetyjä tietopyyntöjä tasapuolisesti suhteessa muihin tietopyyntöihin. Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja voisi evätä tilitietopalvelun tarjoajalta pääsyn maksutilille vain perustellusta, tilitietopalvelun tarjoajan oikeudetomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön liittyvästä syystä.

Tilitietopalvelujen tarjoaminen edellyttäisi maksupalvelun käyttäjän nimenomaista suostumusta. Laissa säädettäisiin myös tilitietopalvelun tarjoajan tunnistautumiseen, tietojen säilyttämiseen ja maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaisista turvatunnuksista huolehtimiseen liittyvistä velvollisuuksista.

3.7 Vahva tunnistaminen ja viestintästandardit

Maksupalvelulain 10 lukuun lisättäisiin uuden maksupalveludirektiivin mukaisesti säännökset palveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää vahvaa tunnistamista. Vahva tunnistaminen määriteltäisiin lain 8 §:ssä. Palveluntarjoajan on ehdotuksen mukaan käytettävä vahvaa tunnistamista, jos maksaja käyttää maksutiliään tietoverkon välityksellä, käynnistää sähköisen maksutapahtuman tai toteuttaa etäkanavan kautta toimen, johon voi liittyä väärinkäytöksen riski. Lisäksi vahvaan tunnistamiseen liittyisi direktiivin mukaisia lisävaatimuksia silloin, kun maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman etäviestimellä, esimerkiksi verkkopankissa.

Vahvan tunnistamisen on täytettävä tarkemmat vaatimukset, joista säädetään direktiivin 98 artiklan nojalla annettavissa komission teknisissä sääntelystandardeissa. Näin ollen vahvan tun-

nistamisen tarkempi sisältö määräytyy mainittujen tulevaisuudessa annettavien teknisten sääntelystandardien perusteella. Komission teknisten sääntelystandardien perusteella määräytyvät myös ne tilanteet, joissa velvollisuudesta vahaan tunnistamiseen voidaan maksupalvelulain mukaan poiketa. Komission teknisissä sääntelystandardeissa säädetään vahvan tunnistamisen lisäksi yhteisistä ja turvallisista viestintästandardeista, joita palveluntarjoajan tulee maksupalvelulain mukaan noudattaa yhteyksissään toisten palveluntarjoajien, maksajien ja maksunsaa- jien kanssa.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Yleistä

Uuden maksupalveludirektiivin vaikutuksia on koko Euroopan unionin näkökulmasta arvioitu direktiiviehdotuksen antamisen yhteydessä julkaistussa komission vaikutusarviossa. Sen mukaan direktiivin tavoitteena on muun muassa kilpailun esteiden poistaminen, sääntelyn ja teknisten käytäntöjen yhdenmukaistaminen sekä kehittyvien uusien maksupalveluiden saattaminen sääntelyn piiriin ja tätä kautta kuluttajien aseman parantaminen.

Komission vaikutusarviossa on muun ohessa esitetty, että maksutoimeksiantopalveluja koskeva uusi sääntely aikaansaa kauppiaille koko unionin tasolla vuotuisia kustannussäästöjä 0,9—3,5 miljardia euroa, kun verkkomaksuissa siirrytään nykyistä enemmän käyttämään maksutoimeksiantopalveluja luottokorttien sijasta. Mahdollisten uusien korttijärjestelyjen palkkioiden on arvioitu pienenevän merkittävästi. Kuluttajille luodaan uusia verkkomaksuratkaisuja, jotka ovat myös sellaisten käytettävissä, joilla ei ole luottokorttia.

Direktiivin soveltamisalaa koskevien poikkeusten kaventamisesta komissio on arvioinut aiheutuvan kyseisille palveluntarjoajille 128—193 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset. Tältä osin on lisäksi huomattava, että lopullisen direktiivin kyseiset säännökset ovat komission ehdotusta monimutkaisemmat, mikä on omiaan lisäämään palveluntarjoajien sopeutuskustannuksia. Toiselta puolen muutoksen on katsottu edistävän kuluttajansuojaa, maksamisen turvallisuutta ja kilpailuedellytysten tasapuolisuutta, vaikkakaan näitä hyötyjä ei ole katsottu voitavan arvioida määrällisesti. Direktiivin kansainvälisen soveltamisalan laajentamisen on arvioitu tuovan unionin tasolla noin 32 miljoonalle maksupalvelun käyttäjälle arviolta yhteensä 60 miljardin euron määräisen vuotuisen hyödyn, kun taas muutoksesta aiheutuvat kustannukset on arvioitu marginaalisiksi. Tältä osin on kuitenkin huomattava, että lopullisen direktiivin kansainvälinen soveltamisala poikkeaa muun muassa maksutapahtuman toteuttamista ja vastuuta koskevien säännösten osalta merkittävästi komission ehdotuksesta.

Korttimaksujen siirtohintoja koskevaan sääntelyyn liittyvästä lisämaksun vaatimisen kiellosta on katsottu koituvan kuluttajille unionissa yhteensä jopa 731 miljoonan euron vuotuiset säästöt. Sellaisten rajoittavien sopimuskäytäntöjen kieltämisestä, jotka muun muassa estävät kauppiaita ohjaamasta maksajaa tietyn maksuvälineen käyttöön, on myös katsottu koituvan korttimaksuja vastaanottaville kauppiaille merkittäviä säästöjä, jotka osittain saattavat tulla edelleen kuluttajien hyväksi. Samoin kuluttajille on katsottu koituvan säästöjä kiellosta periä lisämaksua sellaisten maksuvälineiden käytöstä, joihin liittyville siirtohinnoille säädetään yläraja korttimaksujen siirtohintoja koskevassa asetuksessa. Viimeksi mainittuja vaikutuksia on käsitelty laajasti korttimaksujen siirtohintoja koskevaan asetukseen liittyvässä hallituksen esityksessä maksulaitoslain, maksupalvelulain sekä Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta (HE 115/2015 vp).

Direktiivin vaikutuksia Suomessa on alustavasti arvioitu komission ehdotuksen pohjalta sitä koskevassa valtioneuvoston kirjelmässä eduskunnalle (U 76/2013 vp). Jäljempänä esitetyt ar-

viot esityksen vaikutuksista perustuvat osittain kirjelmässä esitettyihin arvioihin. Niitä on kuitenkin täydennetty muun muassa palveluntarjoajia, kuten pankkeja ja teleyrityksiä, edustavien tahojen näkemyksillä uuden sääntelyn aiheuttamista kustannuksista ja muullakin valmistelun yhteydessä saadulla tiedolla muutosten vaikutuksista. Lisäksi on otettu huomioon, että lopullinen direktiivi poikkeaa erinäisten yksityiskohtien osalta komission ehdotuksesta.

4.2 Vaikutukset kuluttajiin ja muihin maksupalvelun käyttäjiin

Maksutoimeksiantopalveluja ja tilitietopalveluja koskeva uusi sääntely lisää kuluttajien ja muiden maksupalvelujen käyttäjien toimintavaihtoehtoja. Se on myös omiaan lisäämään kilpailua ja sitä kautta alentamaan maksupalvelun käyttäjien maksamiseen liittyviä kustannuksia. Hyötyjen rahamääräistä suuruusluokkaa suomalaisten kuluttajien ja muiden maksupalvelun käyttäjien osalta on kuitenkin vaikea arvioida. Täällä toimivien pankkien omia sähköisiä asiakaspalveluja on pidetty sängen kehittyneinä, maksukortit ovat laajasti käytössä ja suomalaiset verkkokaupat ovat jo nykyään kyenneet järjestämään verkkomaksamisen tehokkaasti myös sikäli kuin kysymys on ostoksen maksamisesta verkkomaksuna suoraan asiakkaan tililtä luottokorttia käyttämättä. Tässä vaiheessa on muutenkin epävarmaa, missä laajuudessa ja kuinka nopeasti maksutoimeksiantopalvelujen ja tilitietopalvelujen käyttö yleistyy maksupalvelun käyttäjien keskuudessa Suomessa.

Maksutoimeksiantopalveluihin ja tilitietopalveluihin liittyy maksamisen turvallisuutta koskevia riskejä, joita uudella sääntelyllä on pyritty torjumaan. Sääntelyn tarkempi sisältö muun muassa osapuolten yhteydenpidossa noudatettavien viestintästandardien sekä niiden turvatoimien suhteen, joita palveluntarjoajilta edellytetään maksupalvelun käyttäjien henkilökohtaisten turvatunnusten suojaamiseksi, määräytyy Euroopan pankkiviranomaisen valmistelemien ja komission vahvistamien teknisten sääntelystandardien perusteella. Turvallisuusriskien merkittävyys riippuu muun muassa viimeksi mainitusta tarkemmasta sääntelystä ja siitä, missä määrin valvovat viranomaiset kykenevät valvomaan palveluntarjoajille asetettujen velvoitteiden noudattamista. Tässä vaiheessa uusista palveluista aiheutuvien turvallisuusriskien suuruutta on vaikea arvioida.

Teleyrityksiä, rajattua verkkoa ja kauppaedustajia koskevien soveltamisalapoikkeusten kaventaminen on komission esittämien tavoitteen mukaisesti muun muassa tasapuolistamaan kilpailuedellytyksiä eri palveluntarjoajien välillä ja tehostamaan kuluttajansuojaa. Näiden vaikutusten rahamääräinen arviointi ei edes komission näkemyksen mukaan ole kuitenkaan mahdollista. Maksupalvelusääntelyn ulottamisella kyseisiin palveluihin saattaa toisaalta olla myös kielteisiä vaikutuksia. Se voi eräissä tapauksissa rajoittaa nykyisten palvelujen tarjontaa sekä uusien palvelujen kehittämistä ja tätä kautta vähentää kuluttajien ja muiden maksupalvelun käyttäjien tarjolla olevia toimintavaihtoehtoja.

Direktiivin kansainvälisen soveltamisalan laajentamisen tuottamat hyödyt kuluttajille ja muille maksupalvelun käyttäjille Suomessa voidaan arvioida melko vähäisiksi. Tämä johtuu siitä, että Suomen maksupalvelulakia sovelletaan ja nykyisin varsin laajasti niissä tilanteissa, joissa sitä on uuden direktiivin mukaan sovellettava. Koko Euroopan talousalueen kannalta vaikutukset ovat merkittävämmät, ja muutoksilla on vaikutusta myös Suomessa. Komission vaikutusarviossa ennakoitujen hyötyjen ohella voidaan toiselta puolen arvioida, että direktiivin sääntelyn yhteensopimattomuus Euroopan talousalueen ulkopuolisen sääntelyn sekä kansainvälisten maksu- ja valuutanmuuntokäytäntöjen kanssa voi joissain tapauksissa heikentää tälläisten palveluntarjoajien yhteistyömahdollisuuksia Euroopan talousalueen ulkopuolisten palveluntarjoajien kanssa ja mahdollisuuksia Euroopan talousalueen ulkopuolisen valuutan määräisten maksujen välittämiseen. Sanottu liittyy osaltaan siihen, että direktiiviä valmisteltaessa maksutapahtumien toteuttamista ja vastuuta koskevien direktiivin säännösten kansainvälistä sovel-

tamisaalaa laajennettiin komission ehdotukseen verrattuna. Tämä voi puolestaan joissakin tapauksissa vaikuttaa kielteisesti nykyiseen palvelutasoon Euroopan talousalueella ja myös Suomessa.

Maksunsaajia koskevan maksutapalisien perimisen osittainen kieltö, joka käytännössä koskee muun muassa kuluttajien Visa- ja MasterCard-maksukortteja eli suurinta osaa kotimaisista korttimaksutapahtumista, merkitsee, että kauppiat pyrkivät perimään näiden maksutapojen hyväksymisestä aiheutuvat kustannuksensa kyseisen asiakkaan sijasta kaikilta asiakkailtaan näiden maksamisesta hyödykkeiden hinnoissa. Sääntely kuitenkin kytkeytyy korttimaksujen siirtohintoja koskevaan asetukseen, jolla on rajoitettu kyseisistä korttimaksutapahtumista palveluntarjoajien välillä perittäviä siirtohintoja, mikä puolestaan välillisesti alentaa kauppiaan palveluntarjoajan tältä perimiä palvelumaksuja. Asetuksen sääntelyä on selostettu ja sen vaikutuksia arvioitu edellä mainitussa hallituksen esityksessä HE 115/2015 vp. Kuten edellä on todettu, komissio on arvioinut sääntelystä kokonaisuutena tulevan kauppiaille merkittäviä säästöjä, jotka osittain saattavat siirtyä edelleen kuluttajien hyväksi.

Muutokset, jotka koskevat maksupalvelun käyttäjän vastuuta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, erityisesti maksupalvelun käyttäjän muuhun kuin tahalliseen tai törkeään huolimattomaan menettelyyn perustuvan vastuun enimmäismäärän alentaminen 150 eurosta 50 euroon, johtavat yksittäistapauksissa maksupalvelun käyttäjän aikaisempaa lievempään vastuuseen oikeudettomista maksutapahtumista. Sanottu voi periaatteessa merkitä myös, että maksuvälineen haltijat suhtautuvat maksuvälineestä huolehtimista ja katoamisilmoituksen tekemistä koskeviin velvollisuuksiinsa aikaisempaa välinpitämättömämmin. Koska sekä 150 että 50 euron enimmäismäärä johtaa hyvin lievästi vastuuseen, kun tätä määrää verrataan tyypilliseen maksuvälineen oikeudettomalla käytöllä aiheutetun taloudellisen menetyksen kokonaismäärään, muutoksen merkitys tältä kannalta voidaan kuitenkin arvioida melko vähäiseksi.

Palveluntarjoajille asetetut vahvan asiakastunnistamisen ja viestintästandardien noudattamisen vaatimukset vähentävät väärinkäytöksiin liittyviä riskejä muun muassa kuluttajien näkökulmasta. Toiselta puolen vaatimukset voivat vaikeuttaa maksamista tai olla ylimitoitettuja erilaisissa maksutilanteissa, kuten lähimaksamisessa ja pienmaksamisessa, minkä vuoksi ne voivat hankaloittaa uusien käyttökelpoisten maksutapojen kehittämistä. Vaatimukset saattavat myös edellyttää käyttäjiltä entistä monipuolisempaa tietoteknistä osaamista ja laitteistoja, joiden käyttäminen voi muodostua korkeaksi kynnykseksi joillekin asiakasryhmille. Koska vahvaa tunnistamista koskevien vaatimusten täsmällinen sisältö ja niistä myönnettävät poikkeukset määräytyvät tarkemmin Euroopan pankkiviranomaisen valmisteleminen ja komission hyväksymien teknisten sääntelystandardien perusteella, sääntelystandardeilla on olennainen merkitys edellä kuvailtujen vaikutusten toteutumisen kannalta.

4.3 Vaikutukset palveluntarjoajan asemassa oleviin yrityksiin

Osa ehdotettujen muutosten vaikutuksista palveluntarjoajan asemassa oleviin yrityksiin, kuten kilpailun lisääntyminen maksupalvelumarkkinoilla, käy ilmi edeltä.

Maksutoimeksiantopalveluja ja tilitietopalveluja koskeva uusi sääntely edellyttää, että pankit ja muut maksutilejä pitävät palveluntarjoajat sallivat maksutapahtuman käynnistämisen ja maksutilejä koskevien tietojen antamisen toisen palveluntarjoajan välityksellä ja että viimeksi mainitut palveluntarjoajat voivat hyödyntää maksutilejä pitävien palveluntarjoajien asiakkailleen tarjoamia tunnistusmenettelyjä. Tunnistamisessa käytettävien henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta on huolehdittava myös maksutoimeksiantopalveluja ja tilitietopalveluja käytettäessä. Kyseisten palvelujen käyttö on muutenkin toteutettava osapuolille laissa tarkemmin säädettyjä velvollisuuksia noudattaen. Tästä aiheutuu

muun muassa tarvetta muuttaa palveluntarjoajien tietojärjestelmiä. Tietojärjestelmämuutosten palveluntarjoajille aiheuttamien kustannusten arviointi tässä vaiheessa on vaikeaa, koska tarvittavat muutokset ovat osaltaan riippuvaisia komission direktiivin nojalla antamista teknisistä sääntelystandardeista. Finanssialan Keskusliitto ry:n alustavan arvion mukaan sääntelystä aiheutuisi pankeille Suomessa vähintään 100—150 miljoonan euron kertaluonteiset kustannukset. Lisäksi aiheutuu ylläpito- ja kehittämiskustannuksia, joita ei vielä ole mahdollista arvioida.

Myös teleyrityksiä koskevat muutokset edellyttävät tietojärjestelmämuutoksia, joista aiheutuu teleyrityksille kustannuksia. Ehdotuksen mukaan teleyritysten lisäarvollisetkin maksupalvelut tulevat lainsäädännön soveltamisalaan lukuun ottamatta laissa tarkemmin määriteltyjä maksutapahtumia, jotka eivät määrältään ja kuukausittaiselta käyttäjäkohtaiselta yhteismäärältään ylitä laissa säädettyjä enimmäismääriä. Tästä aiheutuu käytännössä tarvetta muun muassa järjestelmille, joilla voidaan seurata kyseisten raja-arvojen toteutumista. Muutokset ovat hyvinkin laajoja, koska ne kattavat myös lisämaksulliset puhopalvelut, joihin maksupalvelusääntelyä ei ole aikaisemmin sovellettu. Lisämaksullisten puhopalvelujen markkinan koko oli vuonna 2016 Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry:n arvion mukaan noin 90 miljoonaa euroa. Se, miten ehdotettu sääntely tulee vaikuttamaan lisämaksullisiin puhopalveluihin, jää hyvin paljon riippumaan teknisissä sääntelystandardeissa määriteltävistä vahvan tunnistamisen velvollisuuteen tehtävistä poikkeuksista. Joka tapauksessa uuden lainsäädännön teletoimialalla edellyttämien järjestelmämuutosten kustannusvaikutuksen on arvioitu olevan useita miljoonia euroja.

Lievennykset, jotka koskevat maksupalvelun käyttäjän vastuuta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, lisäävät kustannuksia, jotka tulevat maksuvälineiden liikkeeseenlaskijoiden kannettaviksi maksuvälineiden oikeudettoman käytön takia. Finanssialan Keskusliitto ry:n alustavan arvion mukaan lisäkustannukset olisivat noin 5—8 miljoonaa euroa vuodessa.

Lisäksi Finanssialan Keskusliitto ry on alustavasti arvioinut, että muutokset muun muassa sopimusehtoihin, asiakasinformaatioon, ohjeistukseen, viestintään, henkilöstön koulutukseen, asiakasvalitusten käsittelyyn ja viranomaisraportointiin aiheuttavat pankeille Suomessa noin 30—60 miljoonan euron kustannukset.

Palveluntarjoajille asetetusta vahvan tunnistamisen vaatimuksesta näille aiheutuviin kustannuksiin vaikuttaa se, millaista vahvaa tunnistamista edellytetään ja millaisissa tapauksissa vaatimuksesta voidaan poiketa. Viestintästandardien noudattamisen kustannusvaikutukset riippuvat puolestaan standardien sisällöstä. Koska kaikki edellä mainitut määritellään vasta komission teknisissä sääntelystandardeissa, kustannusten arviointi tältäkin osin on vaikeaa. Standardit voivat täsmentyessään joka tapauksessa antaa aiheen arvioida uudelleen nykyisiä Suomessa käytettyjä tunnistamisratkaisuja. Tunnistamiseen liittyvät kustannukset eivät myöskään ole pelkästään kertaluonteisia, koska tunnistamista koskevia standardeja on tarkoitus muuttaa tarpeen vaatiessa.

Suomessa pankit ovat tarjonneet verkkopankkitunnuksiaan laajasti muille yrityksille ja julkisyhteisöille käytettäväksi tunnistusvälineenä näiden ylläpitämiin palveluihin. Tällaiseen tunnistuspalvelun tarjoamiseen sovelletaan lakia vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (617/2009). Ehdotettava maksupalvelulain vahvan tunnistamisen määritelmä, jota koskevat vaatimukset täsmentyvät komission teknisten sääntelystandardien perusteella, ei ole yhtenevä viimeksi mainitun lain vahvan tunnistamisen määritelmän kanssa. Mahdollista on esimerkiksi, että komission sääntelystandardeissa sallitaan maksupalveluntarjoajan käyttää oman asiakkaansa tunnistamisessa menetelmää, joka ei täytä tunnistuspalveluiden sääntelyn mukaisia vahvan sähköisen tunnistamisen vaatimuksia. Yhtäältä tämä ja toisaal-

ta muut erot maksupalveluiden sääntelyn ja tunnistuspalveluiden sääntelyn välillä voivat johtaa siihen, että maksupalveluntarjoajien asiakkaidensa tunnistamiseen käyttämät ratkaisut eriytyvät tunnistuspalveluja tarjottaessa käytettävistä tunnistamisen menetelmistä. Siten ehdotettavilla muutoksilla voi olla välillisiä vaikutuksia myös tunnistuspalveluiden markkinoiden kannalta. Näiden vaikutusten tarkempi arviointi ei vielä tässä vaiheessa ole mahdollista.

4.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Finanssivalvonta ja kuluttaja-asiamies valvoisivat jatkossakin maksupalvelulain noudattamista. Näille viranomaisille voi aiheutua lisätyötä muun muassa siitä, että lain piiriin tulee uusia toimijoita ja lain soveltamisala muutenkin laajenee. Lisätyötä voi aiheutua myös joistakin yksittäisistä uusista säännöksistä. Lisätyön määrä ei kuitenkaan ole niin suuri, että sen voitaisiin arvioida edellyttävän lisävoimavarojen Kilpailu- ja kuluttajavirastossa. Finanssivalvonnan osalta uuden maksupalveludirektiivin täytäntöönpanosta johtuvasta uudesta sääntelystä kokonaisuudessaan aiheutuvaa lisätyötä arvioidaan tarkemmin hallituksen esityksessä maksulaitoslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, joka esitellään valtiovarainministeriöstä.

5 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriön asettamassa työryhmässä, jossa ovat olleet oikeusministeriön lisäksi edustettuina valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Finanssivalvonta, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, Finanssialan Keskusliitto ry, Kuluttajaliitto—Konsumentförbundet ry, Suomen Yrittäjät ry sekä Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry. Työryhmän mietintö valmistui helmikuussa 2017 (oikeusministeriön julkaisu 16/2017).

Työryhmän mietinnöstä pyydettiin lausunnot 33 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausuntoja saatiin 21. Lausunnoista on laadittu tiivistelmä (oikeusministeriön julkaisu 42/2017).

Lausunnonantajat pitivät työryhmän ehdotuksia yleisesti ottaen uuden maksupalveludirektiivin mukaisina, vaikka itse direktiiviin kohdistettiin lausunnoissa varsin laajaa kritiikkiä. Työryhmän sellaisia ehdotuksia, joihin liittyy kansallista liikkumavaraa, kuten lainsäädännön soveltamisalaa ja maksutapalisien sääntelyä koskevia ehdotuksia, kannatettiin yleisesti. Lausunnonantajat esittivät lakiehdotusten ja niiden perustelujen yksityiskohtia koskevia huomautuksia ja tarkennusehdotuksia.

Työryhmän ehdotusta on jatkovalmistelussa jonkin verran tarkistettu ja täydennetty. Maksupalvelulain muuttamista koskevaan lakiehdotukseen on lisätty 15 §, 17 a §:n 1 ja 2 momentti, 17 b §:n 1 ja 2 momentti, 22 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti ja 83 §:n 1 momentti, joissa on kuitenkin kysymys pääasiassa lakiteknisistä korjauksista ja täsmennyksistä. Vastaavia ovat kuluttajansuojalain muuttamista koskevaan lakiehdotukseen lisätyt 7 luvun 1 §:n 4 momentti ja 51 §:n 1 momentti sekä 7 a luvun 33 §:n 1 momentti. Muuten lakiehdotuksiin on tehty vain vähäisiä tarkistuksia. Lakiehdotusten perusteluja on muun muassa lausuntopalautteen johdosta eräiltä osin muokattu ja täydennetty. Lisäksi esityksen vaikutuksia koskevia arvioita on täydennetty.

6 Riippuvuus muista esityksistä

Tämä esitys koskee pääasiassa uuden maksupalveludirektiivin III ja IV osaston säännösten täytäntöönpanoa. Direktiivin täytäntöönpanoa muilta osin koskeva erillinen hallituksen esitys laiksi maksulaitoslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi esitellään valtiovarainministeriöstä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Maksupalvelulaki

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 2 momentin, jossa luetellaan lain soveltamisalaan kuuluvat maksupalvelut, 1—3 kohta ja 5 kohta vastaisivat voimassa olevaa lakia.

Maksutapahtumien vastaanottamista maksunsaajan puolesta (acquiring) koskevaa momentin 4 kohtaa muutettaisiin sanamuodoltaan vastaamaan kyseisen maksupalvelun uutta määritelmää direktiivin 4 artiklan 44 alakohdassa. Lain soveltamisalaan kuuluisi siten maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen tai käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle. Lain soveltaminen tällaiseen palveluun ei riippuisi siitä, toteutetaanko maksutapahtuma maksuvälineellä vai muulla tavoin, vaan määritelmä olisi neutraali direktiivin johdanto-osan 10 kappaleen mukaisesti.

Momentin 6 ja 7 kohdassa säädettäisiin, että lain soveltamisalaan kuuluvia maksupalveluja olisivat direktiivin mukaisesti myös maksutoimeksiantopalvelu ja tilitietopalvelu, jotka määritellään 8 §:n 9 ja 10 kohdassa.

Nykyisestä 6 kohdasta poiketen laissa ei enää erikseen säädettäisi maksutapahtumien toteuttamisesta siten, että maksajan suostumus annetaan matkapuhelimella tai tietokoneella taikka muulla telepäätelaitteella tai tietoteknisellä laitteella ja maksu suoritetaan sellaiselle televiestintä- tai tietotekniikkajärjestelmää tai -verkkoa hoitavalle yritykselle, joka toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä maksupalvelun käyttäjän ja hyödykkeen toimittajan välillä. Lähtökohtana olisi jatkossa, että teleyritysten tarjoamat palvelut kuuluisivat lain soveltamisalaan, jos niissä on kyse jostain momentin luettelossa tarkoitettusta maksupalvelusta. Näin olisi riippumatta siitä, toimiiko teleyritys maksupalvelua tarjotessaan ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä vai tuottaako se lisäarvoa palvelukokonaisuudessa. Muutos vastaa sitä, miten soveltamisalaan kuuluvat maksupalvelut on määritelty uuden maksupalveludirektiivin liitteessä 1 ja direktiivin 3 artiklan 1 alakohdassa.

Maksupalveluna ei toisaalta edelleenkään pidettäisi maksupalveluiden tarjoamista tukevaa palvelua, jonka toteuttava tekninen palveluntarjoaja ei saa siirrettäviä varoja haltuunsa, ellei kysymys ole maksutoimeksiantopalvelusta tai tilitietopalvelusta. Tästä säädetään nimenomaisesti direktiivin 3 artiklan j alakohdassa, jossa esimerkkeinä teknisistä tukipalveluista mainitaan tietojen käsittely ja tallentaminen, luottamusta ja yksityisyyttä suojaavat palvelut, tietojen ja henkilöllisyyden varmentaminen, tietotekniikan ja viestintäverkkojen tarjoaminen sekä maksupalveluissa käytettävien päätteiden ja laitteiden tarjoaminen ja ylläpitäminen. Esimerkiksi verkkoyritys, joka tarjoaa ainoastaan tietoverkon muiden teleyritysten käyttöön eikä itse tarjoa maksupalvelua, harjoittaisi maksupalvelun tarjoamista tukevaa palvelua.

Lisäksi eräät teleyritysten viestintäpalvelua koskevan laskutuksensa yhteydessä palvelun käyttäjältä perimät vähäiset maksutapahtumat jäivät soveltamisalan ulkopuolelle, mistä säädetään 3 §:n 6 kohdassa.

2 §. *Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut.* Pykälän 1 ja 2 kohta vastaisivat voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 kohtaa, joka koskee rajatussa verkossa tai muulla rajatulla tavalla käytettäviin välineisiin perustuvien maksupalvelujen jättämistä lain soveltamisalan ulkopuolelle, muutettaisiin vastaamaan uuden maksupalveludirektiivin 3 artiklan k alakohdan säännöksiä. Direktiivin johdanto-osan mukaan vanhan direktiivin 3 artiklan k alakohdan rajattuja verkkoja koskevaa soveltamisalapoikkeusta on tulkittu liian laveasti, mikä ei ole vastannut direktiivin tarkoitusta. Uuden direktiivin 3 artiklan k(i) ja k(ii) alakohdan vastaavia poikkeuksia onkin jossain määrin kavennettu aikaisempaan verrattuna. Toisaalta direktiivin 3 artiklan k(iii) alakohta sisältää kokonaan uuden soveltamisalarajauksen. Pykälän 3 kohtaa ehdotetaan täydennettäväksi viimeksi mainittua vastaavalla säännöksellä.

Lakia ei ehdotuksen mukaan sovellettaisi sellaisiin tarkemmin määriteltyihin erityisiin maksuvälineisiin perustuvaan palveluun, joita voidaan käyttää vain rajoitetusti. Kohdan *a alakohdan* mukaan tällainen olisi ensinnäkin palvelu, jossa maksuvälineitä voidaan käyttää hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa suoraan tehdyn sopimuksen nojalla hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa. Alakohdan säännös vastaisi voimassa olevaa lakia muuten, mutta rajatulta verkolta edellytettäisiin uuden direktiivin 3 artiklan k(i) alakohdan mukaisesti, että se perustuu maksuvälineiden liikkeeseenlaskijan ja hyödykkeiden tarjoajien välisiin suoriin sopimuksiin. Direktiivin johdanto-osassa mainitaan tällaisena tapauksena vähittäismyyntiketju, jossa asianomaiset yhteisöt ovat suoraan kytköksissä kaupallisella sopimuksella ja joka esimerkiksi käyttää myyntipaikoissaan yhtä, tavallisesti myös maksuvälineessä esiintyvää tuotemerkkiä. Johdanto-osassa myös nimenomaisesti todetaan, ettei samaa maksuvälinettä tule voida käyttää useammassa kuin yhdessä rajatussa verkossa.

Edelleen kohdan *b alakohdan* mukaan lain soveltamisalan ulkopuolelle jäisi sellaisiin erityisiin maksuvälineisiin perustuva palvelu, joita voidaan käyttää vain valikoimaltaan erittäin rajattujen hyödykkeiden hankkimiseksi, vaikka kyse ei olisikaan *a alakohdassa* tarkoitettusta hyödykkeiden tarjoajien rajatusta verkosta. Säännös vastaa uuden direktiivin 3 artiklan k(ii) alakohtaa ja poikkeaa voimassa olevasta laista, jossa muun muassa jossain määrin väljemmin säädetään ”määrättyjen hyödykkeiden” hankkimiseen käytettävissä olevista maksuvälineistä. Direktiivissä tai sen johdannossa ei ole tarkemmin määritelty, milloin sellaisten hyödykkeiden valikoima, joita maksuvälineillä voidaan hankkia, on erittäin rajattu. Johdanto-osassa mainitaan vain esimerkkinä tapaus, jossa maksuvälineen käyttö rajataan tiettyyn määrään toiminnallisesti yhteen liittyviä tavaroita tai palveluja myyntipaikan maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Tyypillisesti alakohdan soveltamisalaan kuuluvina maksuvälineinä voidaan kuitenkin mainita muun muassa maksuvälineet, joita käytetään pelkästään ravintolapalveluiden maksamiseen, samoin kuin maksuvälineet, joilla maksetaan vain liikuntapalveluja. Vastaava koskee esimerkiksi pelkästään terveydenhoitopalvelujen maksamiseen käytettäviä maksuvälineitä, samoin kuin matkakortteja ja muita ainoastaan liikenteen palvelujen maksamiseen käytettäviä maksuvälineitä. Tällaiset maksuvälineet voivat siis jäädä lain soveltamisalan ulkopuolelle, vaikka hyödykkeiden tarjoajien verkko olisi laajakin.

Direktiivin johdanto-osassa todetaan yleisesti, että direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle voivat jäädä muun muassa kauppojen omat kortit, polttoainekortit, jäsenkortit, julkisen liikenteen matkakortit, pysäköintiliput ja ateriasetelit. Paperimuotoisten maksukuponkien kaltaisten maksuvälineiden — esimerkiksi lounassetelien sekä liikunta- ja kulttuuripalveluiden ostamiseen tarkoitettujen setelien — osalta on lisäksi syytä huomata, että ne jäävät lain soveltamisalan ulkopuolelle 3 §:n 2 kohdan perusteella (ks. myös HE 169/2009 vp s. 30). Toisaalta direktiivin johdanto-osassa todetaan, että jos erityiseen käyttötarkoitukseen osoitetusta maksuvälineestä kehittyy yleisväline, se ei enää jää direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Rajatussa verkossa käytettävästä maksuvälineestä ei johdanto-osan mukaan olisi kyse yksin sillä perusteella, että välinettä voidaan käyttää hankintoihin lueteltujen eri kauppiaiden liikkeissä,

koska sellaiset välineet on tyypillisesti suunniteltu jatkuvasti kasvavia palvelutarjoajien verkostoja varten.

Viime kädessä tuomioistuimen tai valvontaviranomaisen arvioitavaksi kussakin yksittäistapaüksessa jää, onko kysymys sellaisesta rajatusta verkosta tai erittäin rajatusta hyödykevalikoi-masta, että palvelu jää lain soveltamisalan ulkopuolelle.

Kohdan *c alakohdan* uuden säännöksen mukaan lakia ei myöskään sovellettaisi erityisiin rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuvaan palveluun, jos maksuvälineitä, jotka tarjotaan yrityksen taikka julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä ja jotka ovat voimassa vain yhdessä Euroopan talousalueen valtiossa, säännellään erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä tiettyjen hyödykkeiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tehneiltä hyödykkeen tarjoajilta. Säännös vastaa direktiivin 3 artiklan k(iii) alakoh-taa. Säännöksessä tarkoitettu erityisiin sosiaaliin tai verotuksellisiin syihin perustuva säänte-ly voi direktiivin mukaisesti olla kansallisen tai alueellisen viranomaisen antamaa sääntelyä.

Alakohdan säännös voi koskea muun muassa sellaisia henkilökuntaetujen tarjoamisessa käy-tettäviä maksuvälineitä, joita säännellään erityisistä verotuksellisista syistä. Säännöksellä voi olla merkitystä myös esimerkiksi, jos sosiaali- ja terveystalvoluta järjestettäessä otetaan käyt-töön erityisesti säänneltyjä maksuvälineitä palveluiden hankkimiseksi yksityisiltä palveluntar-joajilta. Kulloisestakin maksuvälineestä koskevasta erityissääntelystä ja sopimuksista riippuu, jääkö palvelu lain soveltamisalan ulkopuolelle alakohdan nojalla. Tämäkin jää viime kädessä tuomioistuimen tai valvontaviranomaisen arvioitavaksi.

3 §. *Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat.* Pykälän *1 kohtaa* muutettaisiin siten, että soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät vain tilanteet, joissa kauppaedustaja tai muu vastaava edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan puolesta. Lain soveltamisalan ulkopuo- lelle jäisivät jatkossakin esimerkiksi erilaisten viranomaisten edellyttämien lupien myynti siten, että luvan myy asiamies, joka tilittää varat viranomaiselle (ks. myös HE 169/2009 vp s. 30). Sen sijaan tilanteet, joissa maksun välittävä asiamies toimii sekä maksajan että maksun- saajan puolesta, tulisivat lain soveltamisalaan. Tällaisia asiamiehiä ovat esimerkiksi sähköiset kauppapaikat, jotka saattavat yhteen ostajan ja myyjän sekä samalla välittävät maksun hyö- dykkeestä ostajalta myyjälle. Sanottu vastaa uuden maksupalveludirektiivin 3 artiklan b ala- kohdan sääntelyä.

Pykälän *5 kohtaa* täydennettäisiin siten, että soveltamisalan ulkopuolelle jätettäisiin paitsi konserniin kuuluvien yritysten väliset maksutapahtumat, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu näiden kanssa samaan ryhmään, myös tällaisiin maksutapahtumiin liittyvät palvelut. Tämä vastaa uuden maksupalveludirektiivin 3 artiklan n alakohtaa. Ryhmän määritelmän osalta vii- tattaisiin maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 8 kohtaan.

Pykälän *6 kohdassa* rajattaisiin eräät pienehköt maksutapahtumat, joissa teleyritys toimii mak- sun välittäjänä, lain soveltamisalan ulkopuolelle. Rajaus vastaa uuden maksupalveludirektiivin 3 artiklan l alakohtaa, joka koskee sähköisten viestintäverkkojen ja viestintäpalvelujen tarjo- ajien välittämiä maksutapahtumia. Teleyrityksellä tarkoitetaan tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) mukaan yritystä, joka tarjoaa verkkopalvelua tai viestintäpalvelua. Tietoyhteiskun- takaaren viestintäverkon määritelmä vastaa uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 41 ala- kohdan määritelmää ja viestintäpalvelun määritelmä puolestaan uuden maksupalveludirektiiv- in 4 artiklan 42 alakohdan määritelmää.

Lain soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät eräät tarkemmin määritellyt maksutapahtumat, jotka teleyritys perii viestintäpalvelun käyttöön perustuvan laskutuksensa yhteydessä käyttäjältä ja

joiden määrä on enintään 50 euroa. Kohdan *a alakohdan* mukaan tällaisia kyseisen rajan puitteissa lain soveltamisalan ulkopuolelle jääviä maksutapahtumia olisivat maksut digitaalisen sisällön tai ääniperusteisten palvelujen ostamista varten. Digitaalisella sisällöllä tarkoitetaan uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 43 alakohdan mukaisesti digitaalisessa muodossa tuotettavia ja tarjottavia hyödykkeitä, joiden käyttö tai kulutus on rajoitettu tekniseen laitteeseen ja joihin ei sisälly minkäänlaista fyysisen tavarain tai palvelun käyttöä tai kulutusta.

Kohdan *b alakohdan* mukaan lain soveltamisalan ulkopuolelle kyseisen 50 euron rajan puitteissa jääviä maksutapahtumia olisivat myös maksutapahtumat, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä siten, että suoritus tehdään hyväntekeväisyyteen taikka maksuksi matka-, pysäköinti- tai pääsylipuista taikka muista sen kaltaisista lipuista. Viimeksi mainittu vastaa direktiivin johdanto-osan kappaletta 16, jossa esimerkkeinä direktiivissä tarkoitettujen lippujen käyttötarkoituksista mainitaan matkaliput, viihde, autojen paikoitus ja tapahtumiin pääsy. Poikkeuksen piiriin eivät sen sijaan kuuluisi tilanteet, joissa kyse on fyysisten tavarain maksamisesta.

Pykälän 6 kohdassa tarkoitettujen maksutapahtumien jääminen lain soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäisi lisäksi, että niiden kaikkien yhteenlaskettu määrä kuukaudessa pysyisi laissa säädetyn kuukausikohtaisen enimmäismäärän puitteissa eli olisi enintään 300 euroa kuukaudessa käyttäjää kohden. Mainittua rajaa sovellettaisiin riippumatta siitä, laskutetaanko maksutapahtumat jälkikäteen vai maksetaanko ne teleyritykselle etukäteen, kuten direktiivin 3 artiklan 1 alakohdan ensimmäisestä ja toisesta luetelmakohdasta käy nimenomaisesti ilmi.

Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

4 §. *Palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat poikkeukset tiedonantovelvollisuudesta.* Pykälässä ja jäljempänä 5 §:ssä säädetään eräistä maksupalvelulain soveltamista koskevista rajoituksista sellaisten maksutapahtumien osalta, joilla on Euroopan talousalueen ulkopuolinen kytkentä. Näillä rajoituksilla on merkitystä vain, kun Suomen laki ylipäättään tulee sovellettavaksi. Viimeksi mainittu lainvalintakysymys ratkaistaan sovellettavien yleisten kansainvälisyksitysoikeudellisten sääntöjen mukaisesti.

Käsillä olevan pykälän nykyisen *1 momentin* mukaan mitä 12 §:n 5 ja 7 kohdassa sekä 18 §:ssä säädetään toteuttamisaikaa ja perittäviä kuluja koskevien tietojen antamisesta ei sovelleta maksutapahtumaan, 1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja, tai 2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen. Vastaava koskee pykälän 3 momentin mukaan 16, 17 ja 22 §:ää siltä osin kuin niissä säädetään 12 §:n 5 ja 7 kohdassa tarkoitettujen tietojen antamisesta. Koska 12 §:ään on lailla 1057/2016 lisätty uusi 2 momentti, sen edellä tarkoitettua tiedonantovelvollisuutta koskevat säännökset ovat nykyisin 12 §:n 1 momentin 5 ja 7 kohdassa.

Direktiivin 2 artiklan 1 kohdasta johtuvana lähtökohtana on, että direktiiviä sovelletaan Euroopan talousalueella tarjottaviin maksupalveluihin. Direktiivin 2 artiklan 2—4 kohdan III ja IV osaston soveltamista koskevista tarkemmista säännöksistä seuraa, että direktiivin tiedonantovelvollisuutta sekä maksupalvelujen tarjoamiseen ja käyttöön liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia koskevia säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan Euroopan talousalueen valtion valuutassa toteutettaviin maksutapahtumiin, jos sekä maksajan että maksunsaajan palveluntarjoaja tai maksutapahtuman yksinään toteuttava palveluntarjoaja sijaitsee Euroopan talousalueella (2 kohta). Palveluntarjoajalla on tässä yhteydessä ymmärrettävä maksutapahtuman varsinaisesta toteuttamisesta vastuussa olevaa maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoajaa eikä esimerkiksi pelkkään maksutapahtuman käynnistämiseen käytettävää maksutoimeksiantopal-

velun tarjoajaa. Lisäksi silloinkin, kun maksutapahtuma toteutetaan muussa kuin Euroopan talousalueen valtion valuutassa tai kun vain yksi palveluntarjoajista sijaitsee Euroopan talousalueella, direktiivin III ja IV osastoa sovelletaan Euroopan talousalueella toteutettavien maksutapahtuman osien osalta, lukuun ottamatta eräitä erikseen lueteltuja säännöksiä (3 ja 4 kohta).

Myös nyt kysymyksessä olevan pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetaan tilannetta, jossa maksutapahtuman varsinaiseen toteuttamiseen osallistuva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja sijaitsee Euroopan talousalueen ulkopuolella, eikä esimerkiksi maksutapahtuman pelkkään käynnistämiseen käytettävän maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan sijainnilla ole kohtaa sovellettaessa merkitystä. Näin ollen pykälä täyttää direktiivin 2 artiklan 2 kohdasta johtuvan vaatimuksen siitä, että kummankin maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvan palveluntarjoajan sijaitessa Euroopan talousalueella ja maksutapahtuman ollessa Euroopan talousalueen valtion valuutan määräinen direktiivin tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan.

Direktiivin 2 artiklan 3 ja 4 kohdasta seuraa, että tilanteissa, joissa maksutapahtuma toteutetaan muussa kuin Euroopan talousalueen valtion valuutassa tai joissa vain yksi maksupalveluntarjoajista sijaitsee Euroopan talousalueella, ei sovelleta direktiivin 45 artiklan 1 kohdan b alakohtaa, 52 artiklan 2 kohdan e alakohtaa eikä 56 artiklan a alakohtaa. Käsillä olevassa pykälässä lain soveltamisen ulkopuolelle suljetut edellä selostetut säännökset vastaavat direktiivin kyseisiä säännöksiä siltä osin kuin niissä säädetään maksupalvelun toteuttamisaikaa koskevien tietojen antamisesta. Sanottujen säännösten soveltaminen voidaan jatkossakin sulkea pois pykälän 1 momentin 1 ja 2 kohdan valuuttaan ja maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvan palveluntarjoajan sijaintiin liittyvillä perusteilla. Sen sijaan direktiivin 3 ja 4 kohdassa ei mainita säännöksiä, jotka koskevat perittäviä kuluja koskevien tietojen antamista, joten näiden soveltamista ei voida enää jatkossa sulkea pois nykyistä vastaavalla tavalla. Esitetyillä perusteilla ehdotetaan, että pykälän 1 momentista poistetaan viittaukset ja maininnat, jotka liittyvät perittäviä kuluja koskevien tietojen antamiseen.

Pykälän 2 momentti, jossa on nykyään kuluihin liittyvää tiedonantovelvollisuutta koskevia täydentäviä säännöksiä, korvattaisiin direktiivin 2 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisella rajoituksella, jonka mukaan 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa kuluja koskeva tiedonantovelvollisuus ei ulotu sellaisiin maksutapahtuman osiin, jotka toteutetaan Euroopan talousalueen ulkopuolella. Vaikka kyseisen direktiivin mukaisen rajoituksen tarkempi sisältö on jossain määrin tulkinnanvarainen, säännöstä on pidetty tarpeellisenä sen turvaamiseksi, että maksupalveluja, joilla on kytkentä Euroopan talousalueen ulkopuolisiin valtioihin, voidaan jatkossakin tarjota nykyisessä laajuudessa. Kulujen suhteen noudatettava lainsäädäntö ja sovellettavat käytännöt Euroopan talousalueen ulkopuolella voivat poiketa merkittävästi täkäläisestä, minkä vaikeuttaa täällä toimivien palveluntarjoajien toimintaa, jos käyttäjältä perittäviä kuluja koskeva tiedonantovelvollisuus ulotetaan myös Euroopan talousalueen ulkopuolella toteutettaviin maksutapahtuman osiin.

Nykyisen momentin jälkimmäistä virkettä vastaavalla tavalla palveluntarjoajan olisi kuitenkin kysymyksessä olevassa tilanteessa — sen lisäksi, että palveluntarjoajan on aina annettava tiedot perittävistä kuluista Euroopan talousalueella toteutettavien maksutapahtuman osien osalta — ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle, että tältä saatetaan periä muitakin kuluja kuin ne, joista palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuus koskee.

5 §. *Muut palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat rajoitukset.* Pykälän 1 momentissa on nykyisin suljettu pois lain 39, 45—48, 64, 65, 67, 70, 79, 80 ja 88 §:n soveltaminen maksutapahtumaan, 1) jonka toteuttamiseen osallistuu Eu-

roopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja, tai 2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen. Poissuljennan perusteet vastaavat 4 §:n 1 momentin mukaisia perusteita, ja niiden suhdetta direktiivin 2 artiklan 2—4 kohtaan on käsitelty 4 §:n perusteluissa.

Momentissa nykyisin mainituista maksupalvelulain säännöksistä vain maksutapahtuman täysimääräisyyttä koskevan 45 §:n ja maksajan palveluntarjoajan noudatettavaa toteuttamisaikaa koskevan 47 §:n soveltaminen voidaan jatkossa sulkea nykyiseen tapaan pois sekä momentin 1 että 2 kohdan mukaisilla vaihtoehtoisilla perusteilla. Kyseiset säännökset vastaavat direktiivin 81 artiklaa ja 83 artiklan 3 kohtaa, jotka jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle sekä direktiivin 2 artiklan 3 että 4 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi tämän mukaiseksi.

Osa käsillä olevan pykälän 1 momentissa nykyisin mainituista maksupalvelulain säännöksistä tai niitä vastaavista ehdotettavista säännöksistä voidaan kuitenkin jatkossa sulkea lain soveltamisen ulkopuolelle sillä perusteella, että maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja, mutta ei maksutapahtuman valuutan perusteella. Tällaisia ovat maksutapahtuman toteuttamisesta perittäviä kuluja koskeva 46 §, palveluntarjoajan vastuuta koskevat 64 §:n 1, 3 ja 4 momentti, 65 ja 67 § sekä 74 §:n 1 momentti sekä maksupalautusta koskevat 79 ja 80 § sikäli kuin ne vastaavat direktiivin 62 artiklan 2 ja 4 kohtaa sekä 76, 77, 89 ja 92 artiklaa, jotka jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle direktiivin 2 artiklan 4 kohdassa mutta eivät 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa. Sanotusta ehdotetaan säädettäväksi pykälän 2 momentissa. Poikkeuksena olisi 74 §:n 1 momentti sikäli kuin kun kysymys on 64 §:n 2 momentissa tarkoitettua tilanteesta eli maksutoimeksiantopalvelun käyttöön liittyvistä vastuukysymyksistä. Näistä säädetään direktiivin 90 artiklassa, jota ei ole suljettu direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle edellä esitetyllä tavalla. Käytännössä viimeksi sanottu tarkoittaa, että kun maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ja maksajan tiliä pitävä palveluntarjoaja sijaitsevat Euroopan talousalueella, sovelletaan näiden väliseen vastuunjakoon 64 §:n 2 momenttia ja 74 §:ää, vaikka maksunsaajan palveluntarjoaja sijaitisi Euroopan talousalueen ulkopuolella.

Edelleen pykälän 1 momentissa nykyisin mainittu maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toimittamisaikaa koskeva maksupalvelulain 48 § voidaan jatkossa sulkea lain soveltamisen ulkopuolelle sillä perusteella, että maksutapahtuma on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen, mutta ei palveluntarjoajan sijaintiin liittyvällä perusteella. Sama koskee 52 §:ää, jossa säädetään maksutilille tehtävästä käteispästä ja joka on jo käsillä olevan pykälän nykyisen 2 momentin mukaan suljettu kyseisissä tilanteissa lain soveltamisalan ulkopuolelle. Kyseiset säännökset vastaavat direktiivin 83 artiklan 3 kohtaa ja 85 artiklaa, jotka jäävät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa mutta eivät 4 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa. Sen sijaan käsillä olevan pykälän nykyisessä 2 momentissa maksutapahtuman valuuttaan liittyvällä perusteella soveltamisen ulkopuolelle jätetyt maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettavaa toteuttamisaikaa koskeva 49 § ja arvopäivää koskeva 51 § tulisivat jatkossa sovellettaviksi maksutapahtuman valuutasta riippumatta. Nämä vastaavat direktiivin 87 artiklan säännöksiä, joita ei ole suljettu direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa. Toisaalta 49 §:ään ehdotettava uusi 2 momentti oikeuttaisi sopimaan pidemmästä toteuttamisajasta direktiivin 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa Euroopan talousalueen ulkopuolisiin valuuttoihin liittyvissä valuutanmuuntotilanteissa.

Käsillä olevan pykälän uuteen 3 momenttiin ehdotetaan näillä perusteilla maksutapahtuman valuuttaan perustuvia soveltamisalan rajauksia, jotka osittain vastaavat nykyistä 2 momenttia.

8 §. Määritelmät. Pykälän 6 kohtaan tehtäisiin sanamuodollinen täsmennys, jotta tilisiirron määritelmä vastaisi täsmällisemmin uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 24 alakohdan määritelmää. Asiallisesti tilisiirron määritelmä ei muuttuisi.

Pykälän 9 kohdassa määriteltäisiin lain 1 §:n 1 momentin 6 kohdan mukainen maksupalvelu eli maksutoimeksiantopalvelu. Tällä tarkoitettaisiin palvelua, jossa palveluntarjoaja käynnistää toisen palveluntarjoajan pitämää maksutiliä koskevan maksutoimeksiannon maksupalvelun käyttäjän pyynnöstä. Määritelmä vastaa uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 15 alakohdan 27 artiklan selostettu, tällaisia palveluja voidaan käyttää esimerkiksi sähköisen kaupankäynnin yhteydessä, jolloin maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja käynnistää tilisiirtoa koskevan maksutoimeksiannon käyttäen ostajan maksutiliä tämän puolesta ja voi heti sen jälkeen välittää myyjälle tiedon käynnistämisestä, jolloin myyjä voi puolestaan tehdä oman suorituksensa kuten toimittaa tavaran ostajalle. Maksajan oikeudesta käynnistää maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä säädettäisiin uudessa 38 a §:ssä, minkä lisäksi lakiin ehdotetaan useita uusia maksutoimeksiantopalvelua koskevia säännöksiä muun muassa tiedonantovelvollisuudesta, palveluntarjoajan vastuusta ja erinäisistä muista kysymyksistä.

Pykälän 10 kohdassa määriteltäisiin puolestaan lain 1 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettu tilitietopalvelu palveluksi, jossa palveluntarjoaja antaa tietoverkon välityksellä koottua tietoa toisen palveluntarjoajan tai useamman palveluntarjoajan pitämistä maksupalvelun käyttäjän maksutileistä. Toisen palveluntarjoajan pitämiä maksutilejä voi olla yksi tai useampia. Mahdollista olisi myös, että tilejä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa tilitietopalvelun muodossa koottua tietoa yhtäältä itse pitämistään ja yhden tai useamman toisen palveluntarjoajan pitämistä maksutileistä. Määritelmä vastaa uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 16 alakohdan 16 artiklan selostettu, tällaisia palveluja voidaan käyttää esimerkiksi sähköisen kaupankäynnin yhteydessä, jolloin maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja käynnistää tilisiirtoa koskevan maksutoimeksiannon käyttäen ostajan maksutiliä tämän puolesta ja voi heti sen jälkeen välittää myyjälle tiedon käynnistämisestä, jolloin myyjä voi puolestaan tehdä oman suorituksensa kuten toimittaa tavaran ostajalle. Maksajan oikeudesta käynnistää maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä säädettäisiin uudessa 38 a §:ssä, minkä lisäksi lakiin ehdotetaan useita uusia maksutoimeksiantopalvelua koskevia säännöksiä muun muassa tiedonantovelvollisuudesta, palveluntarjoajan vastuusta ja erinäisistä muista kysymyksistä.

Pykälän 11—23 kohta vastaisivat asiallisesti voimassa olevan pykälän 9—21 kohtaa.

Pykälän 24 kohdassa määriteltäisiin vahva tunnistaminen uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 30 kohdan mukaisesti. Vahvalla tunnistamisella tarkoitetaan maksupalvelun käyttäjän sähköistä tunnistamista, jossa suojataan tunnistamistiedon luottamuksellisuutta ja käytetään menetelmä, joka perustuu vähintään kahteen kohdan mukaisista kolmesta toisistaan riippumattomasta vaihtoehdosta. Nämä vaihtoehdot ovat tieto eli jokin, mitä vain maksupalvelun käyttäjä tietää (a alakohta), hallussapito eli jokin, mitä vain maksupalvelun käyttäjällä on hallussaan (b alakohta) sekä maksupalvelun käyttäjän yksilöivä ominaisuus (c alakohta).

Kohdan a alakohdassa tarkoitetaan esimerkiksi salasanaa, jonka käyttäjä joutuu antamaan käyttäjätunnuksensa yhteydessä. Kohdan b alakohdassa puolestaan tarkoitetaan tunnistusvälinettä, jonka sisältämän tiedon perusteella käyttäjäidentiteetti pystytään määrittämään. Esimerkkejä tällaisesta ovat sirukortti, tietyllä SIM-kortilla varustettu matkapuhelin tai käyttäjän mobiililaitteelle asennettu tunnistussovellus. Kohdan c alakohdassa tarkoitetaan käytännössä jotain käyttäjän biometristä ominaisuutta, kuten sormenjälkeä, kasvojen muotoa tai silmän iiristä.

Palveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää vahvaa tunnistamista säädetään ehdotetussa 85 b §:ssä, jonka 4 momentin mukaan vahvan tunnistamisen on täytettävä direktiivin 98 artiklan nojalla annettavissa komission teknisissä sääntelystandardeissa asetetut tarkemmat vaatimukset. Koska lakiin ehdotettava direktiivin mukainen vahvan tunnistamisen määritelmä on suhteellisen yleisluontoinen, tarkoittaa sanottu käytännössä, että laissa edellytetyn vahvan tunnistamisen tarkempi sisältö määräytyy olennaisesti mainittujen tulevaisuudessa annettavien komission teknisten sääntelystandardien perusteella.

Maksupalvelulain ja maksupalveludirektiivin ”vahvan tunnistamisen” määritelmä on itsenäinen suhteessa ”vahvan sähköisen tunnistamisen” määritelmään, joka on vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa. Maksupalveludirektiivin ”vahvan tunnistamisen” käsite on myös itsenäinen suhteessa sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) N:o 910/2014 (*eIDAS-asetus*). Vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 2 §:n 1 momentin 1 kohdan vahvan sähköisen tunnistamisen määritelmässä viitataan eIDAS-asetuksen 8 artiklassa tarkoitettuihin korotetun tai korkean varmuustason vaatimuksiin.

Se, missä määrin yhden lain mukainen vahva tunnistaminen voi täyttää myös toisen lain mukaisen vahvan tunnistamisen vaatimukset, riippuu muun muassa edellä mainituista komission teknisistä sääntelystandardeista. Vaikka lakia vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista ei sovelleta yhteisöön, joka käyttää omaa tunnistamismenetelmäänsä omien asiakkaidensa tunnistamiseen omissa palveluissaan, ja lakien soveltamisalat ovat siten erilaiset, sanotulla on merkitystä muun muassa sen takia, että pankkien verkkopankkitunnuksia on Suomessa laajasti käytetty paitsi pankin omien asiakkaiden tunnistamiseen myös vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa tarkoitettuina tunnistusvälineinä, joilla on tunnistauduttu muihin palveluihin.

Pykälän 25 kohdassa määriteltäisiin henkilökohtaiset turvatunnukset uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 31 alakohdan mukaisesti henkilökohtaisiksi toiminnoiksi, jotka maksupalveluntarjoaja antaa maksupalvelun käyttäjälle tunnistamistarkoituksiin. Kysymys on tyyppillisesti edellä tarkoitettuun vahvaan tunnistamiseen käytettävistä tunnistusvälineistä, mutta käsite on yleisempi, millä voi olla merkitystä esimerkiksi silloin, kun vahvaa tunnistamista ei edellytetä.

Direktiivin mukainen sanamuoto ”maksupalveluntarjoaja antaa” on ymmärrettävä laajasti niin, että henkilökohtaisten turvatunnusten määritelmän piiriin kuuluvat esimerkiksi maksupalvelun käyttäjän biometriset ominaisuudet, jos niiden käyttämisestä tunnistamistarkoituksiin on sovitettu palveluntarjoajan ja maksupalvelun käyttäjän välillä.

Henkilökohtaisissa turvatunnuksissa voi samalla olla kysymys pykälän 11 kohdassa tarkoitettua maksuvälineestä, jos niitä on sovittu käytettävän maksutoimeksiantoihin.

Pykälän 26 kohdassa puolestaan määriteltäisiin arkaluonteiset maksutiedot uuden maksupalveludirektiivin 4 artiklan 32 alakohdan mukaisesti. Näitä olisivat henkilökohtaisten turvatunnusten lisäksi muutkin maksutiedot, joita voidaan väärinkäyttää petollisiin tarkoituksiin. Tällaisina ei kuitenkaan pidettäisi tilinhaltijan nimeä ja tilinnumeroa. Määritelmää käytetään lain 38 a §:ssä, jonka mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei saa tallentaa maksupalvelun käyttäjän arkaluonteisia maksutietoja, ja 82 b §:ssä, jonka mukaan tilitietopalvelun tarjoaja ei saa pyytää maksutileihin liittyviä arkaluonteisia maksutietoja. Direktiivissä säädetään nimenomaisesti, että maksutoimeksiantopalvelun tarjoajien ja tilitietopalvelun tarjoajien toimintojen osalta tilinhaltijan nimi ja tilinnumero eivät ole arkaluonteisia maksutietoja.

Muilta osin pykälä säilyisi ennallaan.

9 §. *Yleissäännös annettavista tiedoista ja ilmoituksista.* Pykälän 1 momentin sanamuotoa selvennettäisiin käytettävän kielen osalta. Sanamuoto vastaisi tältä osin ehdotettavan 86 a §:n 1 momentin sanamuotoa. Asiallisesti momentti pysyisi ennallaan.

12 §. *Maksupalvelusta ja maksutilistä annettavat tiedot.* Pykälän, joka koskee puitesopimuksesta ja jäljempänä luvussa olevien viittaussäännösten johdosta eräiltä osin myös erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta annettavia ennakkotietoja, *1 momenttiin* tehtäisiin eräitä uudesta direktiivistä johtuvia muutoksia.

Momentin 2 ja 3 kohtaa täydennettäisiin siten, että yksilöivää tunnistetta ja muita vastaavia tietoja sekä suostumuksen antamista ja peruuttamista koskevat tiedonantovelvollisuudet soveltuksien mukaan myös tilanteisiin, joissa maksaja käyttää maksutoimeksiantopalvelua. Muutokset perustuvat uuden maksupalveludirektiivin 45 artiklan 1 kohdan a alakohtaan sekä 52 artiklan 2 kohdan b ja c alakohtaan.

Momentin 11 kohtaan ehdotetaan uutta säännöstä, joka koskee maksutuotemerkkien yhdistelmäkäyttöön (co-badging) korttipohjaisissa maksuvälineissä liittyvää velvollisuutta ennakkotietojen antamiseen. Selvyyden vuoksi kohdassa säädettäisiin direktiivin 52 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti, että palveluntarjoajan on tällaisissa tilanteissa annettava tieto lain 1 §:n 2 momentissa mainitun korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen 8 artiklan mukaisista oikeuksista. Asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa palveluntarjoajan on annettava kuluttajalle selkeät ja objektiiviset tiedot saatavana olevista maksutuotemerkeistä ja niiden ominaisuuksista, kuten toimivuudesta, kustannuksista ja turvallisuudesta. Maksutuotemerkillä tarkoitetaan asetuksen 2 artiklan 30 alakohdan mukaan mitä tahansa materiaalista tai digitaalista nimeä, nimitystä, merkkiä, tunnusta tai niiden yhdistelmää, jolla voidaan osoittaa, minkä maksukorttijärjestelyn puitteissa korttipohjaiset maksutapahtumat toteutetaan. Maksutuotemerkkien yhdistelmäkäytöllä puolestaan tarkoitetaan asetuksen 2 artiklan 31 alakohdan mukaan kahden tai useamman maksutuotemerkin tai samalle tuotemerkillä kuuluvan kahden tai useamman maksusovelluksen sisällyttämistä samalle korttipohjaiselle maksuvälineelle. Direktiivin 4 artiklan 47 ja 48 alakohta sisältävät asiallisesti vastaavat määritelmät.

Muilta osin momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

14 §. *Varotoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista annettavat tiedot.* Pykälän 2 kohdassa säädettäisiin uuden maksupalveludirektiivin 52 artiklan 5 kohdan b alakohdan mukaisesti, että puitesopimuksesta on ennakkotietona annettava myös selvitys turvallisuudesta menetelmästä, jolla palveluntarjoaja ilmoittaa maksupalvelun käyttäjälle petolliseen toimintaan tai turvallisuuteen liittyvistä uhkista. Kysymys on käyttäjän varoittamisesta muun muassa tilanteissa, jossa petollisilla viestillä — usein palveluntarjoajan nimissä esiintyen — koetetaan saada maksupalvelun käyttäjä luovuttamaan henkilökohtaiset turvatunnuksensa viestin lähettäjälle. Direktiivin mukaisesti kohta koskee ilmoittamista sekä epäilyistä että todetusta petollisesta toiminnasta. Muilta osin pykälä vastaisi asiallisesti nykyistä ja vain kohtien numerointi osittain muuttuisi.

15 §. *Puitesopimuksen muuttamista ja irtisanomista koskevista ehdoista annettavat tiedot.* Pykälän 1 kohtaan ehdotetaan vastaavaa kielellistä selvennystä kuin siinä tarkoitettua sopimusehtoa koskevaan aineelliseen säännökseen 30 §:n 2 momentissa. Muutoksen syytä on käsitelty jäljempänä 30 §:n perusteluissa.

17 a §. *Palvelumaksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto.* Pykälän 1 ja 2 momenttiin tehtäisiin vain lakitekniisiä tarkistuksia.

17 b §. *Palvelumaksuerittely.* Pykälän 1 momentin sanamuotoa muutettaisiin vastaamaan nykyistä paremmin maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuudesta, maksutilien siirtämisestä ja mahdollisuudesta käyttää perusmaksutilejä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/92/EU 5 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa. Kyseisen alakohdan mu-

kaan palvelumaksuerittely on annettava kuluttajan pyynnöstä paperilla. Samalla momentin sanamuotoa muutettaisiin vastaamaan maksupalvelulain käsitteistöä 8 §:n 22 kohdassa tarkoitettuna pysyvän tavalla. Momenttiin ja pykälän 2 momenttiin tehtäisiin myös lakitekniisiä tarkistuksia.

19 §. *Toteutetusta maksutapahtumasta maksajalle annettavat tiedot.* Pykälän 3 momenttia täydennettäisiin säännöksellä, jonka mukaan maksaja voi vaatia, että 1 momentissa tarkoitettujen tietojen annetaan määräajoin sovitulla tavalla noudattaen, mitä 2 momentissa säädetään. Puitesopimuksessa on mainittava tästä oikeudesta. Lain 26 §:stä seuraa, että tiedot on annettava maksutta.

Viittaus 2 momenttiin tarkoittaa, että tietoja ei voida maksajan 3 momentissa tarkoitettua vaatimuksestaan antaa harvemmin kuin kuukausittain. Edelleen viittaus tarkoittaa, että tietojen antamistavasta voidaan sopia vastaavassa laajuudessa kuin siitä voidaan ylipäätään 2 momentin mukaan sopia puitesopimuksessa. Jos antamistavasta ei sovita, tiedot on toimitettava kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla.

Maksajan nyt kysymyksessä oleva oikeus ei koske tilannetta, jossa on jo 2 momentin mukaisesti sovittu tietojen antamisesta tietyin tavoin ja tietyin määräajoin. Tämä voi perustua esimerkiksi puitesopimuksen alkuperäiseen ehtoon tai maksajan aikaisemmin esittämään 3 momentin mukaiseen vaatimukseen.

Muutoksella pannaan täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 57 artiklan 2 kohta.

22 §. *Ennakkotiedot erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta.* Pykälän 1 momentin viittaus 12 §:n 2, 5 ja 7 kohtaan oikaistaisiin koskemaan 12 §:n 1 momentin 2, 5 ja 7 kohtaa, koska 12 §:ään on lailla 1057/2016 lisätty uusi 2 momentti.

25 a §. *Ennakkotiedot erillisestä maksutoimeksiannon käynnistämistä koskevasta sopimuksesta.* Pykälään ehdotetaan uuden maksupalveludirektiivin 44 ja 45 artiklan mukaisia säännöksiä maksutoimeksiannontalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuudesta.

Pykälän säännökset koskevat maksajan ja maksutoimeksiannontalvelun tarjoajan välistä erillistä sopimusta maksutoimeksiannon käynnistämisestä. Sen sijaan pykälän säännösten soveltumiseen ei vaikuta se, onko itse maksutapahtuma puitesopimuksesta erillinen vai kuuluuko se — kuten yleensä — maksajan ja tiliä pitävän palveluntarjoajan välisen puitesopimuksen piiriin. Tämä vastaa direktiivin tarkoitusta, vaikka asiaa koskevat säännökset ovat direktiivin III osaston 2 luvussa, joka direktiivin 43 artiklan mukaan koskee puitesopimuksesta erillisiä maksutapahtumia.

Maksutoimeksiannontalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuuteen sovellettaisiin 1 momentin mukaan ensinnäkin, mitä 22 §:ssä säädetään erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta annettavista ennakkotiedoista. Yleensä olisi siis annettava ainakin tiedot maksutoimeksiannon käynnistämiseen tarvittavasta yksilöivästä tunnisteesta tai vastaavista tiedoista, maksutoimeksiannontalvelun toteuttamisen enimmäisajasta sekä maksutoimeksiannontalvelun tarjoajalle suoritettavista palvelumaksuista. Mahdollisesti olisi annettava muitakin tietoja siten kuin 22 §:ssä säädetään. Myös tietojen antamisen tavalla ja ajankohdan osalta olisi noudatettava 22 §:n säännöksiä. Momentin säännökset vastaavat direktiivin 44 artiklan sekä 45 artiklan 1 ja 3 kohdan säännöksiä maksutoimeksiannontalvelun tarjoajien osalta.

Lain lähtökohtana on, että kunkin palveluntarjoajan on yleensä annettava tiedonantovelvollisuutensa piiriin kuuluvat tiedot omien palvelujensa osalta. Tämä vastaa direktiiviä, jonka

eräissä artikloissa (44 artiklan 1 kohta sekä 48 ja 49 artikla) asiasta on nimenomaisesti mainittu. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuus ei siten yleensä koske esimerkiksi sellaisia palvelumaksuja, jotka tiliä pitävä palveluntarjoaja perii maksajalta, vaan näitä koskeva tiedonantovelvollisuus on tiliä pitävällä palveluntarjoajalla. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuus ei puolestaan tavallisesti koske maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ja maksajan väliseen sopimussuhteeseen liittyviä seikkoja. Toisaalta maksupalvelulain säännösten lisäksi huomioon on otettava muun muassa kuluttajansuojalain 2 luvun säännökset, jotka kieltävät harhaanjohtavien tietojen antamisen. Harhaanjohtavuudesta voi olla kysymys esimerkiksi, jos palveluntarjoaja antaa tiedot omista palvelumaksuistaan sellaisella tavalla, että kuluttajalle syntyy käsitys, jonka mukaan kyse on kaikkien maksutapahtumasta perittävien kulujen kokonaismäärästä, vaikka kuluttajan on tämän lisäksi maksettava muiden palveluntarjoajien perimiä kuluja.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on lisäksi annettava maksajalle ennen maksutoimeksiannon käynnistämistä 11 §:n 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot itsestään ja toimintaansa valvovasta viranomaisesta. Nämä tiedot olisi, samoin kuin 12 §:n 2, 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut tiedot, annettava aina riippumatta esimerkiksi sellaisista erityisistä edellytyksistä, jotka 22 §:n mukaan koskevat velvollisuutta muiden 11—15 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamiseen. Tietojen antamisen tapaan ja ajankohtaan sovellettaisiin 22 §:n säännöksiä. Momentin säännökset vastaavat direktiivin 44 artiklaa maksutoimeksiantopalvelun tarjoajien osalta sekä 45 artiklan 2 kohtaa.

25 b §. *Maksutoimeksiannon käynnistämisen jälkeen annettavat tiedot.* Pykälään ehdotetaan uuden maksupalveludirektiivin 46 ja 47 artiklan mukaisia säännöksiä siitä, mitä tietoja maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on annettava maksutoimeksiannon käynnistämisen jälkeen. Vaikka nämäkin direktiivin säännökset ovat puitesopimuksen piiriin kuulumattomia erillisiä maksutapahtumia koskevassa direktiivin III osaston 2 luvussa, ehdotetaan direktiivin ilmeisen tarkoituksen mukaisesti, että pykälän säännökset koskevat kaikkia tilanteita, joissa maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja on käynnistänyt maksutoimeksiannon. Sen sijaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaan, joka vain käynnistää maksutapahtuman antamalla maksutoimeksiannon maksajan pyynnöstä toiselle palveluntarjoajalle, ei sovelleta esimerkiksi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen annettavia tietoja tai toteutetusta maksutapahtumasta annettavia tietoja koskevia säännöksiä.

Pykälän 1 momentin 1 kohdan mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan olisi välittömästi toimeksiannon käynnistämisen jälkeen toimitettava maksajalle tai asetettava tämän saataville tieto maksutoimeksiannon käynnistämisestä. Momentin 2 kohdan mukaan olisi myös annettava tieto, jonka avulla maksutapahtuma voidaan tunnistaa ja 3 kohdan mukaan maksutapahtuman yhteydessä siirrettävät tiedot. Viimeksi mainitulla tarkoitetaan samoja tietoja kuin lain 20 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa. Edelleen 4 kohdan mukaan maksajalle olisi annettava tieto maksutapahtuman määrästä. Vielä 5 kohdan mukaan olisi annettava tieto maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan maksajalta perimien kulujen määrästä sekä, jos mahdollista, kulujen erittely.

Pykälän 2 momentin mukaan maksunsaajalle olisi vastaavasti annettava 1 momentissa tarkoitettu tiedot tämän osalta sekä, jos mahdollista, lisäksi tieto, jonka avulla maksunsaaja voi tunnistaa maksajan. Tavallisesti tiedonantovelvollisuus maksunsaajaa kohtaan koskisi maksajan tunnistamiseksi annettavien tietojen lisäksi 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettuja tietoja. Sen sijaan 1 momentin 5 kohdan kuluja koskeva tiedonantovelvollisuus ei tavallisesti soveltuisi, koska maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja perii kulut maksajalta eikä maksunsaajalta.

Pykälän 1 ja 2 momentin säännöksillä pannaan täytäntöön direktiivin 46 artikla.

Pykälän 3 momentin mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan olisi asetettava maksutiliä pitävän palveluntarjoajan saataville tiedot, joiden avulla maksutapahtuma voidaan tunnistaa. Momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 47 artikla, jonka mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on asetettava maksutapahtuman viitetiedot maksajan tiliä ylläpitävän palveluntarjoajan saataville.

26 §. *Tietojen antamisesta sekä oikaisu- ja varotoimista perittävät kulut.* Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin lain 68 §:ään ehdotettavista muutoksista johtuva lakitekkinen muutos.

28 §. *Valuutan muuntaminen.* Pykälää täydennettäisiin uuden direktiivin 59 artiklan 2 kohdan edellyttämällä tavalla niin, että myös silloin, kun valuutan muuntopalvelua tarjotaan ennen maksutapahtuman käynnistämistä pankkiautomaatissa, maksajalle on ennen käynnistämistä ilmoitettava valuutan muuntamisesta aiheutuvat kulut ja käytettävä vaihtokurssi. Pankkiautomaatilla tarkoitetaan yleiskielen mukaisesti muunkin palveluntarjoajan kuin pankin ylläpitämää automaattia. Kyse voi olla käteisautomaatista tai esimerkiksi tilisiirtojen tekemiseen tarkoitettu automaatista. Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

Selvyyden vuoksi on syytä todeta, että pankkiautomaateissa tarjottaviin maksupalveluihin sovelletaan myös maksupalvelulain yleisiä tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä riippumatta siitä, millainen automaatti on kysymyksessä. Maksupalvelulain soveltamisala on tässä suhteessa laajempi kuin direktiivin, jonka 3 artiklan o alakohta edellyttää niin sanotuista itenäisistä käteisautomaateista tehtävien käteisnostojen osalta vain, että asiakkaalle annetaan tiedot nostosta veloitettavista direktiivin 45, 48, 49 ja 59 artiklassa tarkoitetuista palvelumaksuisista ennen maksutapahtumaa ja sen jälkeen.

29 §. *Maksuvälineen käyttämisestä johtuvat lisäkulut ja alennukset.* Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan maksajan ei tarvitse maksaa sellaisia palvelumaksuja, joista hänelle ei ole ilmoitettu ennen maksutapahtuman käynnistämistä. Säännöksellä pannaan täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 60 artiklan 3 kohta. Vaikka direktiivissä edellytetään, että palvelumaksujen koko määrä on annettu tiedoksi, jotta ne voisivat velvoittaa maksajaa, direktiiviä on tulkittava niin, että palvelumaksujen osittaisella ilmoittamatta jättämisellä on merkitystä vain ilmoittamatta jätettyjen palvelumaksujen osalta. Toisaalta sopimusoikeuden säännöistä riippuu, onko maksaja velvollinen suorittamaan sellaisiakaan palvelumaksuja, jotka on ilmoitettu maksajalle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

30 §. *Puitesopimuksen muuttaminen palveluntarjoajan aloitteesta.* Pykälällä pannaan täytäntöön direktiivin 54 artiklan 1 kohta, ja se vastaa pääosin nykyistä 30 §:ää. Pykälässä ei säännellä tyhjentävästi puitesopimuksen muuttamiseen liittyviä kysymyksiä, vaan pykälän erityis-säännösten ohella muun muassa yleiset sopimusoikeudelliset säännöt ja periaatteet tulevat normaaliin tapaan sovellettaviksi.

Direktiivin asianmukaiseksi täytäntöön panemiseksi 1 momenttia täydennetään siten, että palveluntarjoajan ehdottaessa muutoksia puitesopimukseen maksupalvelun käyttäjä voi joko hyväksyä muutokset tai vastustaa niitä ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää. Asiallisesti lisäys ei merkitse muutosta nykytilaan. Nykyisinkin lähtökohtana on, että sopimus sitoo osapuolia, ja jos maksupalvelun käyttäjä vastustaa palveluntarjoajan ehdottamia muutoksia, puitesopimus pysyy voimassa aiemmin sovitun mukaisena, paitsi jos palveluntarjoaja käyttää 35 §:n mukaista irtisanomisoikeuttaan tai jos maksupalvelun käyttäjä haluaa irtisanoa sopimuksen 34 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentissa tarkoitetuissa tilanteissa muutokset tulevat voimaan, jollei maksupalvelun käyttäjä vastusta muutoksia ennen niiden ehdotettua voimaantulopäivää. Asiasisällöltään säännös ei merkitse muutosta nykytilaan, mutta nykyinen muotoilu, jonka mukaan muutokset tulevat voimaan, jollei maksupalvelun käyttäjä vastusta niitä ehdotettuun voimaantulopäivään mennessä, on kielellisesti tulkinnanvarainen. Lisäksi momenttiin ehdotetaan lisättäväksi maininta siitä, että muutostilanteissa maksupalvelun käyttäjällä on oikeus irtisanoa puitesopimus päättyväksi joko heti tai myöhemmästä ehdotettua voimaantulopäivää edeltävästä ajankohdasta lukien. Irtisanomisen on oltava maksupalvelun käyttäjälle maksutonta, kuten muissakin irtisanomistilanteissa.

38 a §. Maksutoimeksiantopalvelun käyttö. Pykälään ehdotetaan maksutoimeksiantopalvelua koskevia perussäännöksiä, joilla pantaisiin pääosin täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 66 artikla ja osittain 97 artiklan 5 kohta. Pykälässä säädettäisiin maksajan oikeudesta käynnistää maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä ja tähän liittyvistä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan sekä maksutiliä pitävän palveluntarjoajan keskeisistä velvollisuuksista.

Pykälän mukaiset oikeudet ja velvollisuudet perustuisivat suoraan lakiin eivätkä riippuisi siitä, onko maksutoimeksiantopalvelun käytöstä sovitun maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ja maksutiliä pitävän palveluntarjoajan välillä. Tämä ilmenee nimenomaisesti direktiivin 66 artiklan 5 kohdasta. Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja ei osapuolten välisen sopimuksen puuttuessa voi myöskään veloittaa maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalta kuluja kyseisten suoraan lakiin perustuvien velvoitteidensa täyttämistä. Toisaalta selvää on, että direktiivissä ja käsillä olevassa pykälässä tarkoitettu maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuus sallia maksutapahtuman käynnistäminen maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä koskee vain sellaisia maksutoimeksiantopalvelun tarjoajia, joilla on direktiivin mukainen oikeus maksutoimeksiantopalvelun tarjoamiseen Euroopan talousalueella.

Pykälän 1 momentin mukaan maksajan oikeus maksutapahtuman käynnistämiseen maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä koskee tilanteita, joissa maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä. Säännös vastaa direktiivin 66 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaan oikeutta ei sovelleta, jos maksutilille ei ole pääsyä verkon kautta (englanniksi ”is not accessible online”).

Lisäksi momentissa säädettäisiin direktiivin 97 artiklan 5 kohdan mukaisesti maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan oikeudesta hyödyntää vahvan tunnistamisen menettelyä, jotka maksutiliä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle. Velvollisuudesta vahvan tunnistamisen käyttöön säädettäisiin lain 85 b §:ssä direktiivin 97 artiklan 1—4 kohdan mukaisesti. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalla on oikeus hyödyntää maksutiliä pitävän palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle tarjoamaa tunnistamisen menettelyä riippumatta siitä, onko kyse maksutiliä pitävän palveluntarjoajan omasta tunnistamisen menettelystä vai esimerkiksi sellaisesta tunnistamisen menettelystä, jonka tämä hankkii vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa tarkoitetulta tunnistuspalvelun tarjoajalta.

Selvyyden vuoksi on syytä korostaa, että momentin mukaisessa maksutapahtuman käynnistämässä sellaisen maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, joka lakiin perustuen hyödyntää maksutiliä pitävän palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle tarjoamaa vahvan tunnistamisen menettelyä, ei koskaan ole kysymys maksupalvelulain 62 §:n 1 momentissa tarkoitettua maksuvälineen luovuttamisesta sen käyttöön oikeudettomalle tai muustakaan kyseisessä momentissa tarkoitettua menettelystä. Maksupalvelulain mukaisessa maksutoimeksiantopalvelun käytössä, johon jäljempänä esitetyin tavoitin liittyy maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan velvollisuus suojata maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaisia turvatunnuksia ja pidät-

täytyä tallentamasta niitä, ei ole kysymys myöskään sellaisesta tunnistusvälineen toiselle luovuttamisesta tai muusta menettelystä, jota tarkoitetaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 27 §:n 1 momentissa. Sanotulla on merkitystä, jos maksutiliä pitävän palveluntarjoajan asiakkaalleen tarjoamaa tunnistamismenetelmää käytetään myös viimeksi mainitun lain mukaisena tunnistusvälineenä muihin palveluihin.

Pykälän 2 ja 3 momentissa säädettäisiin maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan keskeisistä velvollisuuksista, jotka liittyvät muun muassa tunnistautumiseen ja maksutoimeksiantopalvelun saamien tietojen käsittelyyn. Säännöksillä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohta lukuun ottamatta d alakohdan yhteydenpidon tapaa koskevia velvollisuuksia, joista säädettäisiin 85 c §:ssä.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan olisi tunnistaututtava maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle aina, kun maksutapahtuma käynnistetään sen välityksellä. Säännöksellä pannaan osittain täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohdan d alakohta. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan velvollisuudesta antaa maksajalle tietoa itsestään säädettäisiin 25 a §:ssä.

Momentin 2 kohdan mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan olisi huolehdittava siitä, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset turvatunnukset eivät ole muiden kuin maksupalvelun käyttäjän ja tunnusten myöntäjän saatavilla. Säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohdan b alakohta. Kyseinen huolenpitovelvollisuus sisältää sen direktiivissä erikseen mainitun vaatimuksen, että maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on käytettävä henkilökohtaisten turvatunnusten välittämiseen turvallisia kanavia. Direktiivissä myös mainittu edellytys välittämiseen käytettävien kanavien toimivuudesta seuraa jo palveluntarjoajan sopimusvelvoitteista maksupalvelun käyttäjää kohtaan. Henkilökohtaiset turvatunnukset määritellään 8 §:n 25 kohdassa.

Momentin 3 kohdan mukaan maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on huolehdittava siitä, että muut maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisen yhteydessä saadut maksupalvelun käyttäjää koskevat tiedot annetaan ainoastaan maksunsaajalle ja ainoastaan maksupalvelun käyttäjän nimenomaiseen suostumukseen perustuen. Säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohdan c alakohta.

Pykälän 3 momentin 1 kohdassa kielletäisiin direktiivin 66 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa pitämästä hallussa maksajan varoja kyseisen palvelun tarjoamisen yhteydessä. Jos maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja tarjoaa sellaista muuta maksupalvelua, johon liittyy maksupalvelun käyttäjän varojen hallussapitoa, tulevat kyseistä muuta maksupalvelua koskevat säännökset sovellettaviksi.

Momentin 2 kohdassa kielletäisiin maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa tallentamasta maksupalvelun käyttäjän arkaluonteisia maksutietoja. Säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohdan e alakohta. Arkaluonteisten maksutietojen määritelmästä säädettäisiin 8 §:n 26 kohdassa.

Momentin 3 kohdassa kielletäisiin maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa käyttämästä, hankkimasta tai säilyttämästä mitään tietoa muuten kuin maksutoimeksiantopalvelun suorittamiseksi siten kuin maksaja on nimenomaisesti pyytänyt. Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei saisi esimerkiksi maksutiliä maksajan puolesta käyttäessään hankkia tietoja muussa tarkoituksessa kuin maksajan nimenomaisesti pyytämän maksutoimeksiantopalvelun suorittamiseksi, eikä pyytää maksupalvelun käyttäjältä muita kuin maksutoimeksiantopalvelua varten tarvittavia tietoja. Tarpeellinen tieto on esimerkiksi se, onko maksajan osoittamalla maksutilillä riit-

tävä kate maksutapahtuman toteuttamiseksi, kun taas tilin tarkempi saldotieto tai maksajan mahdollisia muita maksutilejä koskevat tiedot eivät olisi sellaisia tietoja, joita maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja saa käyttää, hankkia tai säilyttää. Kohdalla pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohdan f ja g alakohdat.

Momentin 4 kohdassa kielletäisiin maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa muuttamasta maksutapahtuman määrää tai muita ominaisuuksia, esimerkiksi maksunsaajaa. Säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 3 kohdan h alakohta. Säännöksellä voi eräissä tapauksissa olla itsenäistä merkitystä, vaikka lain 45 §:ssä säädetään yleisesti palveluntarjoajien velvollisuudesta toteuttaa maksutapahtuma täysimääräisenä ja vaikka kiellon voidaan muutenkin katsoa yleensä johtuvan jo maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan sopimusvelvoitteista.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuuksista, kun maksaja, joka käyttää maksutoimeksiantopalvelua maksutapahtuman käynnistämiseen, on antanut nimenomaisen suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen 38 §:n mukaisesti. Momentin säännöksillä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 2 ja 4 kohta lukuun ottamatta a alakohdan säännöstä velvollisuudesta turvalliseen yhteydenpitoon. Viimeksi mainitusta säädettäisiin 85 c §:ssä.

Momentin 1 kohdan mukaan maksutiliä pitävän palveluntarjoajan olisi välittömästi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen toimitettava maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle tai asetettava tämän saataville kaikki tiedot maksutapahtuman käynnistämisestä. Lisäksi maksutapahtuman toteuttamisesta olisi annettava kaikki sellaiset tiedot, jotka ovat tiliä pitävän palveluntarjoajan saatavilla. Kohta vastaa direktiivin 66 artiklan 4 kohdan b alakohtaa.

Momentin 2 kohdassa puolestaan säädettäisiin maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuudesta käsitellä tasapuolisesti yhtäältä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä annettuja ja toisaalta maksajan suoraan antamia maksutoimeksiantoja. Tasapuolisen kohtelun vaatimus koskisi lain nimenomaisen säännöksen mukaan erityisesti maksutoimeksianteiden toteuttamisaikaa, toteuttamisjärjestystä ja palvelumaksuja. Säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 66 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukainen velvollisuus kohdella maksutoimeksianteita syrjimättömästi, paitsi jos objektiivisista syistä on toimittava toisin.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin tilanteista, joissa tiliä pitävä palveluntarjoaja voi evätä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalta pääsyn maksutilille. Tähän on voitava osoittaa eli direktiivissä käytetyn ilmaisun mukaan asianmukaisesti todentaa perusteltu syy, joka liittyy maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan oikeudettomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön. Direktiivissä mainitaan nimenomaisina esimerkkeinä oikeudeton tai petollinen maksutapahtuman käynnistäminen. Epäämisestä olisi ilmoitettava maksajalle siten kuin tiliä pitävän palveluntarjoajan ja maksajan välillä on sovittu, jollei ilmoittamatta jättämiselle ole perusteltuja turvallisuussyitä tai ilmoittamista ole muualla laissa kielletty. Ilmoitus olisi mahdollisuuksien mukaan tehtävä jo ennen pääsyn epäämistä ja viimeistään välittömästi epäämisen jälkeen. Pääsy olisi sallittava, kun epäämiselle ei enää ole perustetta. Säännöksillä pantaisiin täytäntöön direktiivin 68 artiklan 5 kohta maksutoimeksiantopalvelujen osalta.

39 §. Maksutoimeksiannon vastaanottohetki. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uuden maksupalveludirektiivin 78 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan mukainen säännös siitä, että maksajan tiliä ei saa veloittaa ennen maksutoimeksiannon vastaanottamista.

Muilta osin pykälän säännöksiä siitä, mikä eri tilanteissa on katsottava toimeksiannon vastaanottoajankohdaksi, ei muutettaisi. Kuten edeltä ilmenee, maksaja voisi eräin edellytyksin käynnistää maksutapahtuman maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Tällöin mak-

sajan palveluntarjoajalla tarkoitetaan käsillä olevassa pykälässä jatkossakin maksajan maksutiliä pitävää palveluntarjoajaa, joka osallistuu maksutapahtuman varsinaiseen toteuttamiseen, eikä pelkkään maksutapahtuman käynnistämiseen käytettävää maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa. Vastaava koskee muitakin sellaisia lain säännöksiä, joissa — direktiivin asianomaisten säännösten kirjoitustapaa noudattaen — säädetään pelkästään maksajan palveluntarjoajasta mutta joiden tarkoituksesta on pääteltävissä tällä edelleen tarkoitettavan maksutapahtuman varsinaiseen toteuttamiseen osallistuvaa palveluntarjoajaa eikä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa.

40 §. *Maksutoimeksiannon peruuttaminen.* Pykälän 3 momenttia täydennettäisiin säännöksillä, jotka koskevat maksutoimeksiannon peruuttamista, kun maksaja käyttää maksutoimeksiantopalvelua. Toimeksiannon peruuttaminen ei tässä tapauksessa olisi mahdollista enää sen jälkeen, kun suostumus maksutapahtuman käynnistämiseen on annettu maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle. Säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 80 artiklan 2 kohta.

Pykälän 4 momenttia puolestaan muutettaisiin siten, että maksutoimeksiannon peruuttaminen 1—3 momentissa tarkoitettujen ajankohdan jälkeen olisi mahdollista vain, jos maksupalvelun käyttäjä ja asianomaiset palveluntarjoajat niin sopivat. Maksutoimeksiantopalvelua käytettäessä peruuttamisesta voitaisiin suostumuksen antamisen jälkeenkin sopia maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan kanssa, jos tiliä pitävä palveluntarjoaja ei ole vielä vastaanottanut maksutoimeksiantoa. Jos tiliä pitävä palveluntarjoaja on vastaanottanut toimeksiannon, olisi peruuttamisesta sovittava myös tämän kanssa. Pykälän 3 momenttiin ehdotetuista muutoksista johtuu lisäksi, että peruuttamiseen on kummassakin tapauksessa saatava maksunsaajan suostumus. Momentilla pannaan täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 80 artiklan 5 kohta siltä osin kuin se poikkeaa vanhan direktiivin säännöksistä.

42 §. *Ilmoitus maksutoimeksiannon toteuttamisesta tai maksutapahtuman käynnistämisestä kieltäytymisestä.* Pykälän otsikkoa sekä 1 ja 3 momenttia muutettaisiin siten, että pykälän säännökset koskevat myös tilannetta, jossa maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja kieltäytyy käynnistämästä maksutapahtumaa. Näin pykälän säännökset saatettaisiin vastaamaan uuden maksupalveludirektiivin 79 artiklan 1 kohtaa. Muuten pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

46 §. *Maksutapahtuman toteuttamisesta perittävät kulut.* Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan otettavaksi nykyisen pykälän pääsääntö, jonka mukaan maksaja ja maksunsaaja vastaavat kumpikin oman palveluntarjoajansa maksutapahtuman toteuttamisesta perimistä kuluista. Säännös vastaa uuden maksupalveludirektiivin 62 artiklan 2 kohtaa. Nykyisestä pykälästä ja vanhasta direktiivistä poiketen uusi direktiivi ei salli kuluvastuun kyseisestä jaosta poikettavan sillä perusteella, että maksutapahtumassa suoritetaan valuutanmuunto. Toisaalta 5 §:stä johtuu, ettei nyt kysymyksessä olevaa pykälää sovelleta, jos maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja. Tämä rajausta perustuu direktiivin 2 artiklan 4 kohtaan ja 62 artiklan 2 kohtaan.

Pykälän uudessa 2 momentissa kiellettäisiin maksunsaajaa perimästä maksua sellaisten maksuvälineiden käytöstä, joihin liittyvistä palveluntarjoajien välisistä siirtohinnoista säädetään korttimaksujen siirtohinnoista koskevan asetuksen II luvussa. Kielto koskee asetuksessa tarkoitettujen neljän osapuolen maksukorttijärjestelyjen puitteissa tapahtuvaa maksuvälineiden käyttöä eli tällä hetkellä käytössä olevien korttijärjestelyjen kannalta sitä, että maksunsaaja ei saa periä maksua kuluttajien yleisimpien maksukorttien (esimerkiksi Visa ja MasterCard) käytöstä. Maksunsaaja ei saisi periä maksua myöskään silloin, kun maksu tapahtuu SEPA-tilisiirtona tai -suoraveloituksena. Momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 62 artiklan 4 kohta.

46 a §. *Rahamäärältään avoin maksutapahtuma.* Lakiin lisättäväksi ehdotettaviin 46 a ja 46 b §:ään otettaisiin uuden direktiivin edellyttämiä maksutapahtuman katetta koskevia erityisäännöksiä. Kyseiset säännökset erotettaisiin niiden edelle lisättävällä väliotsikolla luvun maksutapahtuman käynnistämistä ja toteuttamista koskevista yleisistä säännöksistä. Tähän liittyen myös luvun alkuun 38 §:n edelle lisättäisiin uusi väliotsikko.

Ehdotettavalla 46 a §:llä pannaan täytäntöön direktiivin 75 artikla. Pykälässä säädetään maksunsaajan käynnistämistä tai maksunsaajan välityksellä käynnistetyistä korttipohjaisista maksutapahtumista, joiden tarkka rahamäärä ei ole tiedossa sillä hetkellä, kun maksaja antaa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen. Nykyisin tällaisia on käytetty esimerkiksi polttoainejakelun automaattiasemilla, autonvuokrauksessa ja hotelleissa. Maksajan palveluntarjoaja voisi pykälän 1 momentin mukaan tehdä katevarauksen tällaisissa tapauksissa maksajan maksutilille vain, jos maksaja on antanut suostumuksen, jossa on yksilöity katevarauksen tarkka rahamäärä.

Pykälän 2 momentin mukaan maksajan palveluntarjoajan olisi vapautettava katevaraus maksajan maksutililtä ilman aiheutonta viivytystä maksutapahtuman tarkasta rahamäärästä tiedon saatuaan siltä osin kuin katevaraus ylittää maksutapahtuman tarkan rahamäärän. Kokonaisuudessaan katevaraus tulisi vapauttaa viimeistään välittömästi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen. Direktiivin sanamuodon mukaan katevaraus tulisi vapauttaa kokonaisuudessaan jo ennen maksutoimeksiannon vastaanottamista, jos tieto tarkasta rahamäärästä on tiedossa, mutta tämän ei voida katsoa olleen direktiivin tarkoituksena, koska katevarauksen tarkoitus saattaisi tällöin vesittyä kokonaan.

46 b §. *Korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittavien varojen käytettävissä olon vahvistaminen.* Pykälään ehdotetaan varojen käytettävissä olon vahvistamista koskevia säännöksiä, joilla pantaisiin täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 65 artikla. Pykälässä säädettäisiin korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskevan palveluntarjoajan oikeudesta pyytää maksutiliä pitävältä palveluntarjoajalta vahvistusta siitä, onko maksajan maksutilillä tarvittava määrä varoja korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen. Kyse on tilanteista, joissa maksuvälineen liikkeeseenlaskija on muu kuin maksajan maksutiliä pitävä palveluntarjoaja. Pykälä ei koske esimerkiksi katevarauksia, joita tehdään silloin, kun kysymys on maksuvälineen liikkeeseenlaskijan itsensä ylläpitämästä maksutilistä.

Maksupalveludirektiivi ei sisällä korttipohjaisen maksutapahtuman tai korttipohjaisen maksuvälineen määritelmää, mutta johtoa voidaan saada korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen 2 artiklan määritelmästä. Kyseisen asetuksen 2 artiklan 7 kohdassa korttipohjainen maksutapahtuma on määritely maksukorttijärjestelyn infrastruktuuriin ja liiketoimintasääntöihin perustuvaksi palveluksi maksutapahtuman suorittamiseksi millä tahansa kortti- tai televiestintälaitteella, digitaalisella tai tietoteknisellä laitteella taikka ohjelmistolla, jos tuloksena on pankkikortti- tai luottokorttitapahtuma. Edelleen määritelmän mukaan korttipohjaiset maksutapahtumat eivät kata muunlaisiin maksupalveluihin perustuvia tapahtumia. Asetuksen 2 artiklan 20 kohdan mukaan korttipohjaisella maksuvälineellä tarkoitetaan puolestaan mitä tahansa maksuvälinettä, mukaan lukien kortit, matkapuhelimet, tietokoneet tai mitkä tahansa muut tekniset laitteet, jotka sisältävät asianmukaisen maksusovelluksen, jonka avulla maksaja voi käynnistää korttipohjaisen maksutapahtuman, joka ei ole SEPA-asetuksen 2 artiklassa määriteltä tilisiirto tai suoraveloitus. Selvää on, kuten korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen 2 artiklan 2 kohdastakin ilmenee, että maksuvälineen liikkeeseenlaskijana pidetään maksupalveluntarjoajaa, joka tekee maksajan kanssa sopimuksen maksuvälineestä korttipohjaisten maksutapahtumien käynnistämistä ja käsittelyä varten, eikä esimerkiksi pelkkää matkapuhelimen tai muun teknisen laitteen valmistajaa.

Pykälän *1 momentissa* säädettäisiin edellytyksistä, joiden täytyessä korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskeva palveluntarjoaja voi pyytää maksutiliä pitävältä palveluntarjoajalta vahvistusta siitä, onko korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittava määrä käytettävissä maksajan maksutilillä. Momentin *1 kohdan* mukaan vahvistuksen pyytämisen edellytyksenä olisi ensinnäkin, että maksaja on antanut palveluntarjoajalle nimenomaisen suostumuksen vahvistuksen pyytämiseen. Momentin *2 kohdan* mukaan vahvistusta voisi pyytää, kun maksaja on käynnistänyt maksutapahtuman palveluntarjoajan liikkeeseen laskemalla korttipohjaisella maksuvälineellä. Lisäksi momentin *3 kohdassa* edellytettäisiin, että palveluntarjoaja tunnistautuu kyseistä maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle ennen kutakin vahvistuspyyntöä. Säännöksillä pannaan täytäntöön direktiivin 65 artiklan 2 kohta lukuun ottamatta c alakohtan palveluntarjoajien yhteydenpidon tapaa koskevia velvollisuuksia, joista säädettäisiin 85 c §:ssä.

Pykälän *2 momentissa* säädettäisiin maksutiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuudesta antaa vahvistus välittömästi, mikäli momentin mukaiset edellytykset täyttyvät. Momentin *1 kohdan* mukaan maksajan maksutiliä tulee voida käyttää tietoverkon välityksellä pyynnön esittämiskohdaksi. Lisäksi momentin *2 kohdan* mukaan maksajan on täytynyt antaa maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle etukäteen nimenomainen suostumus vastata tietyn palveluntarjoajan pyyntöön saada vahvistus varojen käytettävissä olosta maksajan maksutilillä. Maksajan on annettava hyväksyntä maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle ennen ensimmäisen vahvistamista koskevan pyynnön esittämistä. Vahvistamisella tarkoitetaan, että maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on annettava vastaus korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskevan palveluntarjoajan esittämään pyyntöön muodossa ”kyllä” tai ”ei”, eikä se saa ilmoittaa tälle maksutilin katetta. Momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 65 artiklan 1 kohta ja osittain 3 kohta.

Pykälän *3 momentissa* kiellettäisiin maksutiliä pitävää palveluntarjoajaa tekemästä katevarausmaksajan maksutilille vahvistuksen antamisen yhteydessä. Lisäksi maksutiliä pitävän palveluntarjoajan olisi momentin mukaan maksajan pyynnöstä ilmoitettava tälle korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskevan palveluntarjoajan yksilöintitiedot ja varojen käytettävissä oloa koskevaan pyyntöön annettu vahvistus. Säännöksillä pannaan täytäntöön direktiivin 65 artiklan 4 ja 5 kohta.

Pykälän *4 momentissa* kiellettäisiin vahvistuksen säilyttäminen ja käyttö muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen. Säännöksellä pannaan osittain täytäntöön direktiivin 65 artiklan 3 kohta.

Direktiivin 65 artiklan 6 kohdan mukaisesti artiklaa ei sovelleta maksutapahtumiin, jotka käynnistetään sellaisten korttipohjaisten maksuvälineiden välityksellä, joille on talletettu niin sanotun sähkörahadirektiivin (2009/110/EY) 2 artiklan 2 alakohdassa määriteltyä sähköistä rahaa. Maksupalvelulain 8 §:stä ilmenevällä tavalla lain säännöksiä varoista sovelletaan yleensä myös sähköiseen rahaan, joka on määritelty edellä mainittua direktiiviä vastaavalla tavalla maksulaitoslain 5 §:n 6 a kohdassa. Nyt kysymyksessä olevan sääntelyn soveltumattomuutta sähköiseen rahaan on kuitenkin pidetty siinä määrin itsestään selvänä, ettei asiasta ehdoteta nimenomaista säännöstä.

49 §. *Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika.* Pykälän *1 momentti* vastaisi nykyistä pykälää.

Pykälän *2 momentin* uuden säännöksen mukaan 1 momentin maksunsaajan palveluntarjoajaa velvoittavia säännöksiä toteuttamisajasta ei kuitenkaan sovellettaisi, jos maksunsaajan palveluntarjoaja suorittaa maksutapahtumassa sellaisen valuutanmuunnon, jossa ainakin yhtenä va-

luuttana on muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutta. Poikkeus soveltamisesta koskisi siten esimerkiksi maksutapahtumia, joissa maksunsaajan palveluntarjoaja suorittaa valuutanmuunnon Yhdysvaltain dollarista euroon tai eurosta Yhdysvaltain dollariin taikka muunnon kahden Euroopan ulkopuolisen valtion valuutan välillä. Sen sijaan 1 momentin säännöksiä sovelletaan normaalisti esimerkiksi silloin, kun maksunsaajan palveluntarjoaja suorittaa valuutanmuunnon vain euron ja Ruotsin kruunun välillä taikka Ruotsin kruunun ja Tanskan kruunun välillä. Jos maksunsaajan palveluntarjoaja ei suorita maksutapahtumassa lainkaan valuutanmuuntoa, 1 momentin säännökset soveltuvat riippumatta maksajan palveluntarjoajan maksutapahtumassa mahdollisesti suorittamista valuutanmuunnoista.

Poikkeus, joka liittyy pykälän soveltamisalan laajentumiseen 5 §:ään ehdotettavien muutosten mukaisesti muihinkin kuin pelkästään euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräisiin maksuihin, perustuu uuden maksupalveludirektiivin 87 artiklan 2 kohtaan. Kuten direktiivissä nimenomaisesti todetaan, pykälän säännöksiä sovelletaan myös silloin kun sama palveluntarjoaja toimii sekä maksajan että maksunsaajan palveluntarjoajana.

53 §. Maksuvälineestä huolehtiminen. Pykälän 1 momentin säännöstä, joka koskee maksuvälineen haltijan velvollisuutta huolehtia maksuvälineestä ja siihen liittyvistä tunnistetiedoista, täsmennettäisiin uuden maksupalveludirektiivin 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti siten, että maksuvälineeseen liittyvien tunnistetietojen sijaan momentissa säädettäisiin henkilökohtaisista turvatunnuksista huolehtimisesta. Henkilökohtaiset turvatunnukset määritellään 8 §:n 25 kohdassa.

Lisäksi momenttiin ehdotetaan uutta säännöstä, jonka mukaan maksuvälineen myöntämistä ja käyttöä koskevat ehdot eivät saa olla perusteettomia, kohtuuttomia tai syrjiviä. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 69 artiklan 1 kohdan a alakohta. Jo nykyisin esimerkiksi kohtuuttomat sopimusehdot ovat kiellettyjä varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain (228/1929) 36 §:n, kuluttajansuojalain (38/1978) 3 ja 4 luvun säännösten, luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 15 luvun 3 §:n ja maksulaitoslain 33 §:n mukaisesti.

Direktiivin johdanto-osan 69 kappaleen mukaan henkilökohtaisten turvatunnusten suojaamiseen liittyviä, palveluntarjoajien maksupalvelun käyttäjille asettamia ehtoja ja muita velvollisuuksia ei saa laatia tavalla, joka estää maksupalvelun käyttäjiä hyödyntämästä muiden maksupalveluntarjoajien tarjoamia palveluja. Tällaisia palveluita voivat olla muun muassa maksutoimeksiantopalvelut ja tilitietopalvelut. Turvatunnusten suojaamiseen liittyvät ehdot eivät kyseisen johdanto-osan kappaleen mukaan saa myöskään sisältää määräyksiä, jotka vaikeuttaisivat muiden direktiivin nojalla toimiluvan saaneiden tai rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien maksupalvelujen käyttöä. Lisäksi maksuvälineen tarjoamiseen ja käyttöön liittyvät sopimusehdot, joiden vaikutuksesta kuluttajan todistustaakka kasvaisi tai liikkeeseenlaskijan todistustaakka kevenisi, olisi katsottava mitättömiksi direktiivin johdanto-osan 72 kappaleen mukaisesti.

Pykälän 2 ja 3 momentti vastaisivat muuten voimassa olevan pykälän 1 momentin viimeistä virkettä ja 2 momenttia, mutta niihinkin tehtäisiin 69 artiklan 2 kohdan mukaiset muutokset, eli maksuvälineeseen liittyvien tunnistetietojen sijaan niissä säädettäisiin henkilökohtaisista turvatunnuksista.

55 §. Keinot ilmoittaa maksuvälineen katoamisesta. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että maksuvälineen haltijalla on oltava mahdollisuus tehdä ilmoitus maksuvälineen katoamisesta maksutta. Voimassa olevan lain 26 §:n mukaan palveluntarjoaja ei saa periä maksua oikaisu- ja varotoimista, esimerkiksi katoamisilmoituksesta. Ehdotuksen mukaan katoamisilmoi-

tus pitää voida tehdä muutenkin maksutta. Jos momentissa tarkoitettu mahdollisuus esimerkiksi tarjotaan puhelinpalvelun muodossa, puhelun tulee siis olla maksuvälineen haltijalle maksuton. Muilta osin momentti vastaa voimassa olevaa 55 §:ää.

Pykälän uudessa 2 momentissa säädettäisiin kadonneen maksuvälineen korvaamisesta perittävistä kustannuksista. Säännöksen mukaan palveluntarjoaja saa periä maksuvälineen haltijalta ainoastaan maksuvälineen uudella korvaamisesta välittömästi johtuvat kustannukset.

Muutokset perustuvat uuden maksupalveludirektiivin 70 artiklan 1 kohdan d alakohtaan.

60 §. *Maksu tai alennus maksuvälineen käyttämisestä.* Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin siten, että sen lisäksi, että palveluntarjoaja ei saa estää maksunsaajaa pyytämästä maksajalta maksua maksuvälineen käyttämisestä eikä tarjoamasta alennusta maksuvälineen käyttämisen vuoksi, tämä ei saa muillakaan tavoin estää maksunsaajaa ohjaamasta maksajaa tietyn maksuvälineen käyttöön. Sanottu merkitsee esimerkiksi, että palveluntarjoajat eivät saa rajoittaa maksunsaajien oikeutta asettaa euromääräisiä alarajoja tiettyjen maksuvälineiden hyväksymiselle. Muutos perustuu uuden maksupalveludirektiivin 62 artiklan 3 kohtaan.

Pykälän 2 momentissa jo nykyisin oleva säännös siitä, että maksuvälineen käyttämisestä perittävän maksun on oltava asianmukainen eikä se saa ylittää maksunsaajalle aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia, vastaa asiallisesti direktiivin 62 artiklan 3 kohdan jälkimmäisen virkkeen uutta säännöstä veloitettavan palvelumaksun enimmäismäärästä. Tältä osin momentti jäisi ennalleen. Lisäksi momenttia täydennettäisiin viittauksella 46 §:n 2 momenttiin, jossa edellä esitetyin tavoin kielletään maksunsaajaa veloittamasta palvelumaksua muun muassa korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen II luvun soveltamisalaan kuuluvien maksuvälineiden käytöstä. Nykyisten maksukäytäntöjen kannalta tämä tarkoittaa kuluttajien tavallisimpia maksukortteja, kuten Visa- ja MasterCard-korttijärjestelyjen piiriin kuuluvia maksukortteja.

62 §. *Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä.* Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin, jotta lain sanamuodosta kävisi nimenomaisesti ilmi, että maksuvälineestä koskevan sopimuksen tehnyt maksupalvelun käyttäjä vastaa kadonneen tai oikeudettomasti toisen haltuun joutuneen maksuvälineen käytöstä tai muusta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä vain, jos oikeudeton käyttö johtuu siitä, että hän tai muu maksuvälineen haltija on menetellyt momentissa säädetyllä tavalla. Momenttiin ehdotetut muutokset yhdenmukaistaisivat kirjoitustapaa suhteessa direktiivin ja osoittaisivat selkeämmin, että vastuuperusteen ja oikeudettoman maksutapahtuman välillä pitää olla riittävä syy-yhteys.

Esimerkiksi momentin 1 kohdassa tarkoitettu maksuvälineen luovuttaminen sen käyttöön oikeudettomalle ei näin ollen tarkoittaisi, että maksupalvelun käyttäjä rajattomasti vastaa kaikesta tämän jälkeen tapahtuneesta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä. Vaikka maksupalvelun käyttäjän on tällöin katsottava olevan vastuussa sen henkilön toimista ja huolellisuudesta, jolle maksuväline on luovutettu, syy-yhteyden riittävyys esimerkiksi tilanteessa, jossa kolmas henkilö anastaa maksuvälineen viimeksi mainitulta ja käyttää maksuvälineitä oikeudettomasti, on arvioitava tapauskohtaisesti. Toisena esimerkkinä voidaan mainita, että viivytely momentin 3 kohdassa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisessä ei perusta maksupalvelun käyttäjälle vastuuta sellaisesta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, joka olisi joka tapauksessa ehtinyt tapahtua, vaikka ilmoitus olisi tehty lain edellyttämässä ajassa.

Pykälän 2 momentissa säädettyä maksupalvelun käyttäjän vastuun euromääräistä enimmäismäärää maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa alennettaisiin 50 euroon. Muutos perustuu uuden maksupalveludirektiivin 74 artiklan 1 kohtaan. Muilta osin momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän 3 momentin uudessa 4 kohdassa säädettäisiin, että maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuväliseen oikeudettomasta käytöstä, jos palveluntarjoaja ei ole edellyttänyt maksajan vahvaa tunnistamista. Palveluntarjoajalla kohdassa tarkoitetaan, kuten 1 momentista ilmenevällä tavalla pykälässä muutenkin, sitä palveluntarjoajaa, jonka kanssa maksupalvelun käyttäjä on tehnyt maksuvälinettä koskevan sopimuksen. Säännös perustuu uuden maksupalveludirektiivin 74 artiklan 2 kohdan 1 virkkeeseen, jonka mukaan maksaja ei ole vastuussa, jos maksajan palveluntarjoaja ei edellytä asiakkaan vahvaa tunnistamista.

Palveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää vahvaa tunnistamista säädettäisiin 85 b §:ssä, jonka on tarkoitus tulla voimaan myöhemmin valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Kysymyksessä olevaa säännöstä vastuunjaosta sovellettaisiin, jos maksajan palveluntarjoaja ei ennen 85 b §:n voimaantuloa edellytä 8 §:n 24 kohdan mukaista vahvaa tunnistamista. Ehdotetun 85 b §:n tultua voimaan nyt kysymyksessä olevan säännöksen soveltamisalaan kuuluisivat puolestaan esimerkiksi tilanteet, joissa maksajan palveluntarjoaja ei edellytä vahvaa tunnistamista silloin, kun velvollisuudesta vahvaan tunnistamiseen voidaan poiketa lain 85 b §:n 5 momentissa tarkoitetulla perusteella. Sen sijaan säännös ei koskisi tilanteita, joissa muu taho, jonka velvollisuutena on huolehtia tunnistamisesta — esimerkiksi maksunsaaja tai tämän palveluntarjoaja, kun maksutapahtuma käynnistetään maksunsaajan välityksellä — laiminlyö velvollisuutensa vahvaan tunnistamiseen, ellei maksajan palveluntarjoaja ole hyväksynyt menettelyä. Jos maksajan palveluntarjoaja on 63 §:n nojalla vastuussa tällaisesta oikeudettomasta maksutapahtumasta siksi, että maksupalvelun käyttäjä ei vastaa siitä 62 §:n muiden säännösten perusteella, maksajan palveluntarjoajalla on 74 §:n mukainen takautumisoikeus vahvan tunnistamisen velvollisuutensa laiminlyönyt maksunsaajaa tai tämän palveluntarjoajaa kohtaan. Vahvan tunnistamisen laiminlyönti voi aiheuttaa palveluntarjoajalle myös lain 69 §:n mukaisen vahingonkorvausvastuun.

Nyt kysymyksessä olevan kohdan säännöstä sovellettaisiin tällaisen palveluntarjoajan ja maksupalvelun käyttäjän väliseen vastuunjakoon myös, kun kyse on sellaisista maksunsaajan välityksellä käynnistetyistä maksutapahtumista, kuten korttimaksuista, joissa Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevaan maksunsaajaan ja tämän palveluntarjoajaan ei sovelleta maksupalveludirektiiviin perustuvia vahvaa tunnistamista koskevia velvoitteita.

Muilta osin momentti vastaisi voimassa olevaa lakia. Direktiivin 74 artiklan 1 kohdan 2(a) alakohdan mukaan maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuväliseen oikeudettomasta käytöstä, jos maksuväliseen katoaminen, joutuminen oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudeton käyttö ei ollut maksajan todettavissa ennen oikeudetonta maksutapahtumaa, jollei maksaja ole toiminut petollisesti. Tällaisissa tilanteissa, joissa esimerkiksi maksukortin tiedot kopioidaan (ns. skimmaus), eivät pykälän 1 momentin mukaiset perusteet maksupalvelun käyttäjän vastuulle täyty, koska kyse ei ole maksuväliseen luovuttamisesta, maksuväliseen haltijan huolimattomuudesta taikka siitä, että oikeudeton käyttö johtuu viivyttelystä sulkuilmoituksen tekemisessä. Sen vuoksi säännöksen erillinen täytäntöönpano ei ole tarpeen.

Tarpeen ei ole myöskään panna erikseen täytäntöön direktiivin 74 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan b alakohdan säännöstä siitä, että maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuväliseen oikeudettomasta käytöstä, jos oikeudettomasta käytöstä aiheutunut vahinko on johtunut palveluntarjoajan itsensä tai tähän samaistettavan tahon toiminnasta, koska maksupalvelun käyttäjän vastuu voi maksupalvelulain mukaan ylittää perustua vain maksupalvelun käyttäjän tai maksuväliseen muun haltijan omaan tekoon tai laiminlyöntiin.

Pykälän 4 momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

63 §. *Palveluntarjoajan vastuu oikeudettomasta maksutapahtumasta.* Pykälän 1 momenttia muutettaisiin uuden maksupalveludirektiivin 73 artiklan 1 kohdan mukaisesti siten, että palveluntarjoajan on täytettävä momentin mukainen velvollisuutensa viimeistään seuraavana työpäivänä siitä, kun se havaitsi maksutapahtuman tai sille ilmoitettiin maksutapahtumasta.

Palveluntarjoajalla olisi, kuten voimassa olevan lainkin mukaan, palautusvelvollisuus vain, jos maksutapahtuma on oikeudeton ja maksupalvelun käyttäjän vastuuta koskevasta 62 §:stä ei muuta johdu. Palveluntarjoaja voi luonnollisesti ennen palautuksen tekemistä pyrkiä selvittämään, onko maksupalvelun käyttäjä vastuussa oikeudettomasta maksutapahtumasta, mutta tällöin palveluntarjoaja kantaa yleensä — 2 momenttiin ehdotettavaa poikkeusta lukuun ottamatta — riskin siitä, että palautuksen tekemisen katsotaan viivästyneen selvittelytyöhön käytettynä aikana, jos palveluntarjoaja ei loppujen lopuksi kykene osoittamaan, että sillä ei ole palautusvelvollisuutta. Viivästyisestä voi seurata muun muassa velvollisuus maksaa palautettavalle määrälle viivästyskorkoa korkolain (633/1982) mukaisesti.

Toisaalta palauttaminen ei automaattisesti tarkoita, että vastuun jakautuminen palveluntarjoajan ja maksupalvelun käyttäjän välillä olisi ratkaistu maksupalvelun käyttäjän hyväksi palveluntarjoajaa sitovasti. Tältä osin palveluntarjoajan menettelyn sitovuutta on arvioitava yleisten sääntöjen mukaisesti. Epäselvyyksien välttämiseksi palveluntarjoaja voi esimerkiksi välittömän palautuksen tehdessään ilmaista selkeän varauksen, jolla osoitetaan, että selvitystyötä jatketaan ja että palauttaminen ei vielä sisällä palveluntarjoajan sitovaa lopullista kannanottoa osapuolten vastuunjakoon.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin poikkeuksesta palveluntarjoajalle 1 momentissa asetettuun määräaikaan palauttaa maksutapahtuman rahamäärä asiakkaalleen tai palauttaa maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta. Säännöksen mukaan 1 momentissa säädettyä ei sovelleta tapauksissa, joissa palveluntarjoajalla on perusteltu syy epäillä esimerkiksi maksupalvelun käyttäjän tahallista väärää ilmoitusta tai muuta vastaavaa petollista menettelyä ja se ilmoittaa epäilystään sekä sen syistä kirjallisesti Finanssivalvonnalle. Ilmoituksen tekemisessä olisi noudatettava samaa määräaika kuin 1 momentissa säädettyissä tilanteissa. Näiden poikkeuksellisten edellytysten vallitessa palveluntarjoajan ei siis katsota viivästyneen palautuksen suorittamisessa, vaikka epäily sittemmin osoittautuisi perusteettomaksi. Viimeksi mainitussa tapauksessa palautus on kuitenkin suoritettava välittömästi epäilyn perusteettomaksi osoittautumisen jälkeen. Säännöksellä pannaan osittain täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 73 artiklan 1 kohta.

Finanssivalvonnalle tehtävällä ilmoituksella on merkitystä lähinnä maksupalveluntarjoajien menettelyn asianmukaisuuden yleisen valvonnan näkökulmasta, eikä se korvaa esimerkiksi poliisille tehtävää rikosilmoitusta.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin maksutilin hyvityksen arvopäivästä. Momentin mukaan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona oikeudettoman maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin. Säännös perustuu uuden maksupalveludirektiivin 73 artiklan 1 kohtaan.

Pykälän 4 momentin mukaan asianomaista maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla on pykälän mukainen palautusvelvollisuus myös silloin, kun maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Säännös perustuu uuden maksupalveludirektiivin 73 artiklan 2 kohdan ensimmäiseen alakohtaan. Selvyyden vuoksi momentissa säädettäisiin myös, että maksutiliä pitävän palveluntarjoajan takautumisoikeudesta maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan säädetään 74 §:ssä. Tämä täyttää direktiivin 73 artiklan 2 kohdan 2 alakohdan vaatimuksen siitä, että maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan, joka on vastuussa

oikeudettomasta maksutapahtumasta, on korvattava tiliä pitävälle palveluntarjoajalle palautuksesta aiheutuneet menetykset ja suoritettut määrät.

64 §. *Vastuu maksajan käynnistämästä toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta.* Pykälän otsikkoa täydennettäisiin siten, että se koskee myös myöhässä toteutettua maksutapahtumaa.

Pykälän *1 momenttia* täydennettäisiin direktiivin 89 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan mukaisesti siten, että maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin. Muilta osin momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän *2 momentin* mukaan maksajan maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla on pykälän mukainen palautusvelvollisuus myös silloin, kun maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 90 artiklan 1 kohdan 1 alakohta. Lisäksi momentissa viitattaisiin selvyyden vuoksi 74 §:n takautumisoikeutta koskevaan säännökseen, joka täyttää direktiivin 90 artiklan 2 kohdan vaatimuksen siitä, että maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ollessa virheestä vastuussa sen on korvattava tiliä pitävälle palveluntarjoajalle palautuksesta aiheutuneet menetykset tai suoritettut määrät. Sääntely, jonka mukaan maksutiliä pitävä palveluntarjoaja on ensisijaisesti vastuussa maksajaa kohtaan, vastaa 63 §:n 4 momenttiin oikeudettomien maksutapahtumien osalta ehdotettua sääntelyä.

Pykälän *3 momentti* vastaisi muilta osin voimassa olevan pykälän 2 momenttia, mutta siihen lisättäisiin direktiivin 89 artiklan 1 kohdan 5 alakohdan mukainen säännös arvopäivästä. Säännöksen mukaan maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.

Pykälään lisättäisiin uusi *4 momentti*, jossa säädettäisiin myöhässä toteutetun maksutapahtuman asianmukaisen arvopäivän varmistamisesta. Momentin mukaan maksunsaajan palveluntarjoajan olisi, jos maksajan palveluntarjoaja sitä maksajan puolesta pyytää, varmistettava, että maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvopäivä on viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön direktiivin 89 artiklan 1 kohdan 6 alakohta.

65 §. *Vastuu maksunsaajan käynnistämästä tai hänen välityksellään käynnistetyistä toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta.* Myös tämän pykälän otsikkoa täydennettäisiin siten, että se koskee myös myöhässä toteutettua maksutapahtumaa.

Pykälän *1 momenttiin* lisättäisiin direktiivin 89 artiklan 2 kohdan 4 alakohdan mukainen säännös siitä, että maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin. Muilta osin momentti säilyisi ennallaan.

Pykälän *2 momentin 1 kohta* vastaisi voimassa olevan pykälän 2 momenttia. Momentin *2 kohdassa* säädettäisiin, että palautusvelvollisuutta ei ole, jos maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän, vaikka maksajan palveluntarjoajan suoritus olisi viivästynyt. Kohdalla pantaisiin osittain täytäntöön 89 artiklan 2 kohdan 5 alakohta.

Pykälän *3 momentissa* säädettäisiin, että jos maksutapahtuma toteutetaan myöhässä, maksunsaajan palveluntarjoajan maksunsaajan maksutilille suorittaman maksun arvopäivän on oltava

viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein. Säännös soveltuisi riippumatta siitä, minkä maksutapahtumaan osallistuvan maksupalveluntarjoajan viivästyksestä maksutapahtuman myöhässä toteuttaminen johtuu. Syynä voi olla maksunsaajan palveluntarjoajan viivästys maksutoimeksiannon toimittamisessa, maksajan palveluntarjoajan suorituksen viivästyminen tai maksunsaajan palveluntarjoajan toimien viivästyminen sen jälkeen, kun tämä on vastaanottanut maksutapahtuman rahamäärän. Sen sijaan maksutapahtuman myöhässä toteuttamisesta ei olisi kysymys, jos viivästys johtuu maksunsaajan omasta maksutapahtuman käynnistämiseen liittyvästä virheestä tai laiminlyönnistä. Momentilla pantaisiin osittain täytäntöön 89 artiklan 2 kohdan 2, 3 ja 5 alakohta.

67 §. *Velvollisuus palauttaa kulut ja korvata korko.* Pykälää täydennettäisiin direktiivin 89 artiklan 3 kohdan mukaisesti siten, että palveluntarjoajalla olisi velvollisuus palauttaa kulut ja korvata maksupalvelun käyttäjän suorittama korko myös silloin, kun maksutapahtuma on toteutettu myöhässä. Samalla pykälästä poistettaisiin lain 7 luvun muun vastuusääntelyn kanssa päällekkäinen säännös maksupalvelun käyttäjältä saamatta jääneen koron korvaamisesta.

68 §. *Virheellinen yksilöivä tunniste.* Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momenttia täydennettäisiin direktiivin 88 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaisesti siten, että maksunsaajan palveluntarjoajan on annettava maksajan palveluntarjoajalle kaikki varojen takaisin saamisen kannalta merkitykselliset tiedot ja muutenkin toimittava yhteistyössä tämän kanssa varojen takaisin saamiseksi.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että jos varojen takaisin saaminen ei ole mahdollista, maksajan palveluntarjoajan on maksajan kirjallisesta pyynnöstä toimitettava tälle kaikki saatavillaan olevat maksajalle merkitykselliset tiedot. Maksajalle merkityksellisiä ovat tiedot, joita tämä tarvitsee oikeudellisen vaateen esittämiseksi maksunsaajaa kohtaan varojen takaisin saamiseksi. Momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 88 artiklan 3 kohdan 2 alakohta.

Pykälän 4 momentti vastaisi voimassa olevan pykälän 2 momentin toista ja kolmatta virkettä.

70 §. *Ilmoitus oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta.* Pykälää otsikkoineen muutettaisiin siten, että se koskisi nimenomaisesti myös myöhässä toteutettuja maksutapahtumia. Tämän on katsottu vastaavan uuden maksupalveludirektiivin 71 artiklan tarkoitusta, vaikka myöhässä toteutettuja maksutapahtumia ei erikseen mainita artikkelissa. Muilta osin pykälä vastaisi voimassa olevaa lakia.

72 §. *Todistustaakka.* Pykälän 1 momentti vastaisi voimassa olevaa lakia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, tällä on oman suorituksensa osalta todistustaakka 1 momentissa tarkoitetuista seikoista ja siitä, että maksajan maksutiliä pitävä palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutoimeksiannon. Momentilla pantaisiin täytäntöön direktiivin 72 artiklan 1 kohdan 2 alakohta ja 90 artiklan 1 kohdan 2 alakohta. Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja ei luonnollisestikaan voi vapautua 63 §:n 4 momentin tai 64 §:n 4 momentin mukaisesta vastuustaan vetoamalla siihen, että todistustaakka vastuuseen vaikuttavista seikoista on maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalla, vaan momentin todistustaakkasäännöksillä olisi merkitystä lähinnä palveluntarjoajien keskinäisiä vastuusuhteita selvitettäessä.

Pykälän 3 momentti vastaisi voimassa olevan pykälän 2 momenttia. Momentti koskisi direktiivin 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti sekä maksutiliä pitävää palveluntarjoajaa että maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa. Yleisistä todistustaakan jakoa koskevista periaatteista seuraa,

että mikäli maksutiliä pitävä palveluntarjoaja tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja väittää maksupalvelun käyttäjän toimineen petollisesti tai törkeän huolimattomasti, tämän on esitettävä kyseistä toimintaa tai huolimattomuutta tukevaa näyttöä. Näin ollen direktiivin 72 artiklan 2 kohdan näytön esittämistä koskeva säännös ei edellyttäisi täytäntöönpanoa.

74 §. *Palveluntarjoajan takautumisoikeus.* Pykälän 1 momenttia täydennettäisiin siten, että se koskisi myös 63 §:ssä tarkoitettuja oikeudettomia maksutapahtumia. Muutos perustuu direktiivin 92 artiklan 1 kohtaan. Kuten viimeksi mainitusta nimenomaisesti ilmenee, takautumisvastuu voi perustua muun muassa palveluntarjoajan laiminlyöntiin huolehtia asiakkaan vahvasta tunnistamisesta. Tästä ei ole pidetty tarpeellisenä ottaa momenttiin nimenomaista mainintaa, varsinkin kun kyseisiin tilanteisiin käytännössä yleensä sovellettaen ehdotettavaa 2 momenttia.

Muilta osin momentti säilyisi ennallaan. Momentin mukainen vastuu virheestä tarkoittaa kaikkia 64, 65 ja 67 §:n mukaisia virhetilanteita, eli toteutumatta jääneitä, virheellisesti toteutettuja ja myöhässä toteutettuja maksutapahtumia.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että jos maksunsaaja tai tämän palveluntarjoaja laiminlyö velvollisuutensa huolehtia maksajan vahvasta tunnistamisesta, sen on korvattava maksajan palveluntarjoajalle oikeudettomasta maksutapahtumasta aiheutunut vahinko. Maksunsaajan palveluntarjoajan velvollisuus vahvaan tunnistamiseen voi perustua lain 85 b §:ään mutta — esimerkiksi viimeksi mainitun pykälän 5 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa — myös sopimusveloitteeseen, jolloin käsillä oleva momentin korvaussäännös voidaan nähdä ilmaukseksi yleisistä sopimusoikeudellisista periaatteista. Maksunsaajan velvollisuus huolehtia vahvasta tunnistamisesta voi vastaavasti perustua tätä velvoittaviin sopimusmääräyksiin. Sen sijaan lain 85 b §:n mukainen velvollisuus käyttää vahvaa tunnistamista koskee vain maksupalveluntarjoajia. Momentin säännöksellä pantaisiin osittain täytäntöön direktiivin 74 artiklan 2 kohta.

Pykälän 3 momentti vastaisi muilta osin voimassa olevan pykälän 2 momenttia, mutta siihen lisättäisiin viittaus uuteen 2 momenttiin.

77 §. *Vastuusta sopiminen käytettäessä pienmaksuvälinettä.* Pykälän 2 momentissa viitattaisiin 62 §:n 3 momentin 1—3 kohtaan eikä ainoastaan 3 kohtaan, kuten voimassa olevassa laissa. Tämä merkitsee, että kun kyse on anonyymisti käytettävästä tai muuten ominaisuuksiltaan sellaisesta pienmaksuvälineestä, jota momentissa tarkoitetaan, palveluntarjoajan vastuu voidaan sulkea sopimuksella pois myös siltä osin kuin palveluntarjoaja muuten olisi vastuussa siksi, että maksuvälinettä käytetään katoamisilmoituksen jälkeen tai palveluntarjoaja ei ole huolehtinut maksupalvelun käyttäjän mahdollisuudesta katoamisilmoituksen tekemiseen. Muutos perustuu uuden maksupalveludirektiivin 63 artiklan 1 kohdan b alakohtaan, jossa viitataan muun ohessa 74 artiklan 3 kohdan vastuusäännöksiin.

79 §. *Maksupalautuksen edellytykset.* Pykälää, jossa säädetään maksunsaajan käynnistämiin tai maksunsaajan välityksellä käynnistettyihin maksutapahtumiin liittyvien maksupalautusten edellytyksistä, muutettaisiin siltä osin kuin uuden maksupalveludirektiivin 76 artiklan asiaa koskevat säännökset poikkeavat vanhasta direktiivistä.

Pykälän 1 momentti vastaa nykyistä 1 momenttia. Artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan maksajan on palveluntarjoajan pyynnöstä esitettävä näyttö siitä, että momentin mukaiset ehdot ovat täyttyneet. Säännöksen erillinen täytäntöönpano ei ole tarpeen, koska maksajalla on katsottava olevan näyttövelvollisuus tällaisessa tapauksessa jo yleisten Suomessa noudatettavien todistustaakkien perusteella. Myöskään artiklan 2 kohdan erillinen täytäntöönpano ei ole tarpeen, koska selvää on, ettei maksaja voi vedota 2 kohdassa tarkoitettujen edellytysten tu-

eksi valuutan muuntoon, jos valuutan muunnossa on käytetty viitekurssia, josta osapuolet ovat sopineet 12 §:n 9 kohdan tai 22 §:n 1 momentin mukaisesti.

Pykälän 2 momenttiin otettaisiin uusi säännös, jonka mukaan maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona kyseinen määrä veloitettiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin SEPA-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettuja suoraveloituksia koskevasta poikkeuksesta. Niissä maksajalla olisi oikeus maksunpalautukseen silloinkin, kun 1 momentin mukaiset palauttamisen edellytykset eivät täyty.

Pykälän 4 momentti vastaa muilta osin nykyistä 2 momenttia, mutta momenttiin ehdotetaan tehtäväksi selventävä lisäys, jonka mukaan momenttia voidaan soveltaa 1 ja 3 momentin esitämättä. Säännöksessä mainituilla suoraveloituksilla tarkoitetaan siis nykyiseen tapaan sekä SEPA-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettuja että muita suoraveloituksia.

8 a luku Tilitietopalvelut

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi tilitietopalveluja koskeva luku, jonka säännöksillä (82 a, 82 b ja 82 c §) pannaan pääosin täytäntöön uuden maksupalveludirektiivin 67 artikla ja osittain 97 artiklan 5 kohta. Tilitietopalvelu määritellään ehdotuksen 8 §:n 10 kohdassa.

Direktiivin 67 artiklan 4 kohdasta ilmenevin tavoin luvun mukaiset oikeudet ja velvollisuudet perustuisivat suoraan lakiin eivätkä riippuisi siitä, onko tilitietopalvelun tarjoajan ja tiliä pitävien maksupalveluntarjoajien välillä sopimussuhdetta. Vastaavasti kuin 38 a §:n perusteluissa on todettu, tiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuus sallia tilitietoihin pääsy tilitietopalvelun tarjoajan välityksellä koskee kuitenkin vain sellaisia tilitietopalvelun tarjoajia, joilla on direktiivin mukainen oikeus kyseisen palvelun tarjoamiseen.

82 a §. Oikeus käyttää tilitietopalveluja. Pykälässä 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi maksupalvelun käyttäjän oikeudesta käyttää tilitietopalveluja, ja sillä pannaan täytäntöön direktiivin 67 artiklan 1 kohta. Maksupalvelun käyttäjällä on oikeus käyttää tilitietopalveluja eli oikeus saada tietoja tileistään myös tilitietopalvelun kautta, jos maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä. Tilitietopalvelujen tarjoamisen on tarkoitus palvella maksupalvelun käyttäjää (johdanto-osan kappale 28), ja näin ollen oikeus käyttää tilitietopalveluja koskee nimenomaisesti maksupalvelun käyttäjää eikä muita tahoja.

Edelleen momentissa säädettäisiin direktiivin 97 artiklan 5 kohdan mukaisesti tiliä pitävän palveluntarjoajan velvollisuudesta sallia tilitietopalvelun tarjoajan hyödyntää vahvan tunnistamisen menettelyjä, jotka tiliä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle laissa edellytetyllä tavalla. Tämä vastaa 38 a §:n 1 momenttiin maksutoimeksiantopalvelujen osalta ehdotettavaa säännöstä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan säännöstä, jonka mukaan maksutiliä pitävän maksupalveluntarjoajan on käsiteltävä tilitietopalvelun tarjoajan palvelujen kautta välitetyt tietopyynnöt tasapuolisesti suhteessa muihin tietopyyntöihin. Säännöksellä, joka on osittain vastaava kuin maksutoimeksiantopalveluja koskeva 38 a §:n 4 momentin 2 kohta, on tarkoitus ennen kaikkea varmistaa tilitietopalvelun tarjoajan välityksellä ja suoraan tehtyjen tietopyyntöjen tasapuolinen kohtelu. Momentilla pannaan täytäntöön 67 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukainen velvollisuus käsitellä tilitietopalvelun tarjoajan palvelujen kautta välitetyt tietopyynnöt syrjimättömästi, paitsi jos objektiivisista syistä on toimittava toisin.

82 b §. *Tilitietopalvelun tarjoajan velvollisuudet.* Pykälässä säädetään tilitietopalvelun tarjoajan velvollisuuksista. Pykälällä pannaan osittain täytäntöön direktiivin 67 artiklan 2 kohta.

Pykälän *1 momentin* mukaan tilitietopalvelun tarjoaja saa tarjota vain palveluja, joihin maksupalvelun käyttäjä on nimenomaisesti suostunut. Jotta suostumusta voidaan pitää nimenomaisena, tulee tarjottavien palvelujen ilmetä selkeästi ja ymmärrettävästi ennakkotiedoista tai sopimusehdoista. Nimenomaista suostumusta ei esimerkiksi merkitsisi se, että tilitietopalvelun tarjoaja on käyttänyt oletusvalintaa, joka maksupalvelun käyttäjän olisi hylättävä välttääkseen jonkin tietyn palvelun tarjoamisen. Momentti vastaa 67 artiklan 2 kohdan a alakohtaa.

Pykälän *2 momentissa* säädetään, ettei tilitietopalvelun tarjoajalla ole oikeutta kuin nimettyjen maksutilien ja niihin liittyvien maksutapahtumien tietoihin. Vaikka siis maksutilin tietojen noutamisen yhteydessä saatavilla olisi esimerkiksi tietoja muista tileistä tai maksutapahtumista, tilitietopalvelun tarjoajalla ei ole oikeutta näihin tietoihin. Erikseen säädettäisiin, ettei tilitietopalvelun tarjoaja saa myöskään käyttää, hankkia tai säilyttää mitään tietoja muussa tarkoituksessa kuin tilitietopalvelun suorittamiseksi maksupalvelun käyttäjän nimenomaisen pyynnön mukaisesti. Tämä merkitsee sitä, ettei tilitietopalvelun tarjoaja saisi esimerkiksi tilitietoja maksupalvelun käyttäjän puolesta käyttäessään hankkia tietoja muussa tarkoituksessa kuin maksupalvelun käyttäjän nimenomaisesti pyytämän tilitietopalvelun suorittamiseksi, eikä pyytää maksupalvelun käyttäjältä muita kuin tilitietopalvelua varten tarvittavia tietoja. Lisäksi momentissa säädetään nimenomaisesta kiellosta pyytää maksutileihin liittyviä arkaluonteisia maksutietoja. Arkaluonteisten maksutietojen määritelmä sisältyy 8 §:n 26 kohtaan. Momentti vastaa 67 artiklan 2 kohdan d—f alakohtaa.

Pykälän *3 momentissa* säädetään eräistä tilitietopalvelun tarjoajan tunnistautumiseen ja maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaisista turvatunnuksista huolehtimiseen liittyvistä velvollisuuksista. Momentin *1 kohdan* mukaan tilitietopalvelun tarjoajan on tunnistauduttava kunkin viestintätapahtuman yhteydessä kullekin maksupalvelun käyttäjän tilejä pitävälle maksupalveluntarjoajalle. Selvää on, että näitä voi olla yksi tai useampi. Kohdalla pannaan täytäntöön direktiivin 67 artiklan 2 kohdan c alakohta lukuun ottamatta yhteydenpidon tapaa, josta säädettäisiin 85 c §:ssä.

Momentin *2 kohdan* mukaan tilitietopalvelun tarjoajan on huolehdittava siitä, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset turvatunnukset eivät ole muiden kuin käyttäjän ja tunnusten myöntäjän saatavilla. Kohdalla pannaan täytäntöön direktiivin 67 artiklan 2 kohdan b alakohdan. Mainittu huolenpitovelvollisuus sisältää direktiivissä erikseen mainitun velvollisuuden huolehtia henkilökohtaisten turvatunnusten välittämiseen käytettyjen kanavien turvallisuudesta. Direktiivissä myös mainittu vaatimus kanavien toimivuudesta seuraa jo palveluntarjoajan sopimusvelvoitteista. Henkilökohtaisten turvatunnusten määritelmä sisältyy 8 §:n 25 kohtaan.

82 c §. *Maksutilille pääsyn epääminen.* Pykälään ehdotetaan 38 a §:n 5 momenttia vastaavia säännöksiä maksutiliä pitävän palveluntarjoajan mahdollisuudesta evätä tilitietopalvelun tarjoajan pääsy maksutilille. Pykälällä pannaan täytäntöön direktiivin 68 artiklan 5 kohta tilitietopalvelujen osalta.

83 §. *Valvontaviranomaiset ja tietojen antaminen.* Pykälän *1 momenttia* täsmennettäisiin siten, että Finanssivalvonta valvoisi lain noudattamista, kun palveluntarjoaja on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu valvottava taho tai saman lain 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva, kuten mainitun lain 5 §:n 23 kohdassa tarkoitettu rekisteröity maksulaitos.

85 b §. Tunnistaminen. Lain 10 lukuun (erinäiset säännökset ja voimaantulo) lisättävässä uudessa pykälässä säädettäisiin maksupalveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää vahvaa tunnistamista direktiivin 97 ja 98 artiklan mukaisesti. Vahva tunnistaminen määritellään lain 8 §:n 24 kohdassa.

Pykälän *1 momentin* mukaan palveluntarjoajan on käytettävä vahvaa tunnistamista tapauksissa, jotka määritellään direktiivin 97 artiklan 1 kohdassa. Kyseessä ovat pääsäännöt, joita koskevat poikkeukset määritellään 5 momentista ilmenevällä tavalla direktiivin nojalla annetussa alemmanasteisessa sääntelyssä.

Momentin *1 kohdan* mukaan palveluntarjoajan on käytettävä vahvaa tunnistamista aina, kun maksaja käyttää maksutiliään tietoverkon välityksellä. Maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla on säännöksen mukaisesti velvollisuus maksupalvelun käyttäjän tunnistamiseen vahvaa tunnistamista käyttäen silloinkin, kun kyse ei ole maksutapahtuman käynnistämisestä vaan muusta tietoverkon välityksellä tapahtuvasta maksutilin käyttämisestä, joka 1 §:n mukaan kuuluu lain soveltamisalaan.

Palveluntarjoajan velvollisuudesta käyttää vahvaa tunnistamista silloin, kun maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman, säädettäisiin momentin *2 kohdassa*. Velvollisuus käyttää vahvaa tunnistamista koskee muitakin kuin maksajan tietoverkon välityksellä käynnistämiä sähköisiä maksutapahtumia. Tällaisia ovat esimerkiksi korttipohjaiset sähköiset maksutapahtumat, jotka maksaja käynnistää maksunsaajan välityksellä. Toisaalta maksajan etäviestimellä käynnistämiä sähköisiä maksutapahtumia, kuten verkkopankissa tehtyjä tilisiirtoja, koskevat erityiset vaatimukset, joista säädetään jäljempänä 2 momentissa.

Sähköisellä maksutapahtumalla ei tarkoiteta paperilla käynnistettäviä maksutapahtumia, kuten allekirjoitetulla pankkisiirtolomakkeella käynnistettäviä tilisiirtoja tai sellaisia korttitapahtumia, joissa kortin tiedot jäljennetään paperiselle tositteelle ja kortinhaltija allekirjoittaa tositteen. Tällaisissa tilanteissa maksupalvelun käyttäjän henkilöllisyys todennetaan käytännössä muuten kuin sähköisesti.

Kohta ei koske maksunsaajan käynnistämiä maksutapahtumia, kuten suoraveloituksia. Palveluntarjoajalla voi kuitenkin olla velvollisuus käyttää vahvaa tunnistamista maksajan antaessa suostumuksensa tällaiselle maksutapahtumalle, jos suostumus annetaan palveluntarjoajan välityksellä tavalla, josta säädetään momentin *3 kohdassa*. Sen mukaan palveluntarjoajan on käytettävä asiakkaan vahvaa tunnistamista aina, kun maksaja toteuttaa etäkanavan kautta toimen, johon voi liittyä väärinkäytöksen riski. Kohta vastaa direktiivin 97 artiklan 1 kohdan c alakohdasta. Etäkanavan käsitettä ei ole määritelty direktiivissä, mutta osittaista johtoa voidaan saada 8 §:n 17 kohdan etäviestimen määritelmästä, joka vastaa direktiivin 4 artiklan 34 alakohdasta. Kun otetaan huomioon yhtäältä kyseinen määritelmä ja toisaalta se, että direktiivin 97 artiklassa on kysymys velvollisuudesta sähköiseen tunnistamiseen, voidaan päätellä, että toimen toteuttamisella etäkanavan kautta tarkoitetaan direktiivin 97 artiklan 1 kohdan c alakohdassa minkä tahansa sähköisten etäviestinten — esimerkiksi tietoverkon tai puhelimen — käyttöä. Sen sijaan muuten kuin sähköisesti, esimerkiksi postitse, tapahtuvaa yhteydenpitoa ei voida mielekkäästi katsoa säännöksessä tarkoitetuksi etäkanavan käyttämiseksi.

Pykälän *2 momentissa* asetettaisiin vahvalle tunnistamiselle direktiivin 97 artiklan 2 kohdan mukaisesti erityisiä vaatimuksia silloin, kun maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman etäviestimen välityksellä. Direktiivin 97 artiklan 2 kohdassa puhutaan sähköisten etämaksutapahtumien käynnistämisestä. Etämaksutapahtumalla tarkoitetaan puolestaan direktiivin 4 artiklan 6 alakohdan määritelmän mukaan maksutapahtumaa, joka käynnistetään internetin kautta tai laitteella, jota voidaan käyttää etäviestintään. Momentissa säädettäisiin selkeyden vuoksi

ja turhien määritelmien välttämiseksi sähköisen maksutapahtuman käynnistämisestä etävies-
timellä, joka siis asiallisesti vastaa direktiivissä tarkoitettua sähköisen etämaksutapahtuman
käynnistämistä.

Kyseisissä tapauksissa on käytettävä vahvaa tunnistamista, johon yhdistetään maksutapahtu-
man määrä ja maksunsaaja direktiivin 97 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla. Direktiivin
mainitun säännöksen sanamuodon mukaan sähköisten etämaksutapahtumien osalta on käytet-
tävä vahvaa tunnistamista, joilla maksutapahtuma kytketään dynaamisesti määriteltyyn mää-
rään ja tiettyyn maksunsaajaan. Tällä erityisellä vaatimuksella pyritään varmistamaan, että
maksutapahtuma toteutuu maksun määrän ja maksunsaajan osalta muuttumattomana. Vaati-
muksen tarkempi sisältö määräytyy komission teknisten sääntelystandardien perusteella siten
kuin pykälän 4 momentissa säädetään.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan säännöstä palveluntarjoajan velvollisuudesta riittävin turva-
toimenpitein huolehtia vahvassa tunnistamisessa käytettävien henkilökohtaisten turvatunnus-
ten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta. Henkilökohtaiset turvatunnukset määritel-
lään 8 §:n 25 kohdassa. Momentilla pannaan täytäntöön direktiivin 97 artiklan 3 kohta.

Direktiivin 97 artiklan 4 kohdassa säädetään nimenomaisesti, että artiklan 2 ja 3 kohtaa sovel-
letaan myös käynnistettäessä maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun välityksellä sekä
1 ja 3 kohtaa pyydettyä tilitietoja tilitietopalvelun tarjoajan välityksellä. Vastaavia nimen-
omaisia säännöksiä ei ehdoteta lakiin, koska pykälän 1—3 momentin asianomaisten säännös-
ten soveltuminen kyseisissä tilanteissa on itsestään selvää. Direktiivin 97 artiklan 5 kohta, jo-
ka koskee maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan ja tilitietopalvelun tarjoajan oikeutta käyttää
palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle tarjoamia tunnistamismenettelyjä, pantaisiin täy-
täntöön 38 a ja 82 a §:ssä.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen vahvan tunnistamisen
ja 3 momentissa tarkoitettujen turvatoimenpiteiden on täytettävä maksupalveludirektiivin
98 artiklassa tarkoitetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa asetetut tarkemmat vaa-
timukset. Direktiivin 98 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdan mukaan Euroopan pankkiviran-
omainen laatii kyseisiä standardeja koskevat luonnokset, jotka toimitetaan komission hyväk-
syttäväksi artiklan 4 kohdan mukaisesti. Artiklan 2 kohdan mukaan kyseiset standardit laadi-
taan seuraavia tarkoituksia varten: varmistetaan maksupalvelun käyttäjälle ja palveluntarjo-
ajalle asianmukainen turvallisuustaso hyväksymällä tehokkaita ja riskiperusteisia vaatimuksia
(a alakohta), varmistetaan maksupalvelun käyttäjien varojen ja henkilötietojen turvallisuus (b
alakohta), turvataan ja pidetään yllä kaikkien maksupalveluntarjoajien välistä tervettä kilpailua
(c alakohta), varmistetaan teknologianeutraalius ja liiketoimintamallia koskeva neutraalius (d
alakohta) sekä mahdollistetaan sellaisten käyttäjävälillisten ja innovatiivisten maksutapojen
kehittäminen, jotka ovat helposti saatavilla (e alakohta). Jotta standardit uudistuisivat teknolo-
gian ja liiketoimintamallien kehittyessä, artiklan 5 kohdan mukaan Euroopan pankkiviran-
omainen tarkastelee niitä uudelleen säännöllisesti ja päivittää niitä tarvittaessa.

Direktiivin 98 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan komission teknisissä sääntelystandar-
deissa täsmennetään myös direktiivin 97 artiklan 1—3 kohdan soveltamista koskevat poikke-
ukset eli poikkeukset velvollisuudesta vahvaan tunnistamiseen sekä henkilökohtaisten turva-
tunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamiseen. Tästä ehdotetaan säädettäväksi py-
kälän 5 momentissa, jonka mukaan pykälän 1—3 momentin mukaisista velvollisuuksista voi-
daan poiketa, jos komission teknisissä sääntelystandardeissa niin säädetään. Direktiivin 98 ar-
tiklan 3 kohdan mukaan poikkeusten on perustuttava tarjottuun palveluun liittyvän riskin ta-
soon (a alakohta), maksutapahtumien määrään, toistuvuuteen tai molempiin (b alakohta) sekä
maksutapahtuman toteuttamiseen käytettyyn maksukanavaan (c alakohta). Tarkoituksena on,

etteivät kohtuuttoman raskaat tunnistamisvaatimukset estäisi esimerkiksi lähimaksamisen kehittymistä. Myös tässä tarkoitettuja poikkeuksia koskee se, mitä edellä on lausuttu standardien yleisestä valmistelusta ja tarkoituksesta, hyväksymisestä sekä uudelleentarkastelusta.

Momentissa tarkoitettu poikkeus pykälän mukaisesta velvollisuudesta vahvaan tunnistamiseen ei estä palveluntarjoajaa käyttämästä vahvaa tunnistamista myös poikkeuksen piiriin kuuluvissa tilanteissa. Lain 62—63 §:n ja 74 §:n mukaan sillä, onko vahvaa tunnistamista edellytetty ja käytetty, on tällöinkin merkitystä arvioitaessa palveluntarjoajan vastuuta oikeudettomasta maksutapahtumasta.

85 c §. Viestintästandardit. Pykälässä säädettäisiin maksupalveluntarjoajan velvollisuudesta noudattaa tunnistamista, todentamista, ilmoittamista, tietojen antamista ja turvatoimenpiteiden toteuttamista koskevissa yhteyksissään toisten maksupalveluntarjoajien, maksajien ja maksunsaajien kanssa yhteisiä ja turvallisia avoimia viestintästandardeja, joita koskevista vaatimuksista säädetään direktiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa (1 kohdan d alakohta). Standardien valmistelua ja tarkoitusta, hyväksymistä sekä uudelleentarkastelua koskee, mitä edellä 85 b §:n yhteydessä on direktiivin 98 artiklan 2, 4 ja 5 kohdasta esitetty. Pykälällä pannaan samalla täytäntöön direktiivin 65 artiklan 2 kohdan c alakohdan, 66 artiklan 3 kohdan d alakohdan ja 4 kohdan a alakohdan sekä 67 artiklan 2 kohdan c alakohdan ja 3 kohdan a alakohdan yksittäiset yhteydenpidon turvallisuutta koskevat vaatimukset, joissa viitataan 98 artiklan 1 kohdan d alakohtaan.

86 §. Henkilötietojen käsittely. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että palveluntarjoaja saa vain maksupalvelun käyttäjän nimenomaisella suostumuksella käsitellä sellaisia henkilötietoja, jotka ovat tarpeen maksupalvelujen tarjoamiseksi. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön direktiivin 94 artiklan 2 kohta.

Momentin erityissäännös nimenomaisesta suostumuksesta koskee vain maksupalvelujen tarjoamiseksi tarpeellisia henkilötietoja, ja tässä tarkoituksessa annettu suostumus koskee vain tietojen käsittelemistä kyseiseen tarkoitukseen. Palveluntarjoajan oikeutta käsitellä muita maksupalvelun käyttäjän henkilötietoja tai maksupalvelujen tarjoamiseksi tarpeellisia tietoja muihin tarkoituksiin arvioidaan muun henkilötietojen suojaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.

Lähtökohtana on, että suostumuksen nimenomaisuudella tarkoitetaan momentissa samaa kuin muualla maksupalvelulaissa ja yleensä yksityisoikeudessa. Säännöstä tulkittaessa on lisäksi otettava huomioon, että kysymys on sopimuksen täyttämiseksi tarpeellisesta henkilötietojen käsittelystä. Momentissa ei näin ollen tarkoiteta esimerkiksi sellaista korostettua yksilöintivaatimusta, jota nimenomaisuusvaatimuksen on henkilötietolain (523/1999) 12 §:ää tulkittaessa saatettu katsoa tarkoittavan. Momentissa tarkoitettu nimenomainen suostumus voidaan antaa esimerkiksi hyväksymällä suostumuksen sisältävät vakioehdot. Koska direktiivi edellyttää suostumukselta nimenomaisuutta, ei pelkkää hiljaista — esimerkiksi sopimuksen tarkoitukselta pääteltyä — suostumusta kuitenkaan voida katsoa riittäväksi.

Maksupalvelun käyttäjä voi antaa nimenomaisen suostumuksen henkilötietojensa käsittelyyn puitesopimuksessa, jos kyse on henkilötietojen käsittelemisestä esimerkiksi puitesopimuksen piiriin kuuluvien maksutapahtumien toteuttamiseksi. Jos kyse on sen sijaan esimerkiksi puitesopimuksen piiriin kuulumattoman maksutapahtuman toteuttamisesta tai maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisesta ilman puitesopimusta, on nimenomainen suostumus tarpeelliseen henkilötietojen käsittelemiseen annettava muulla tavoin.

Nykyisessä 1 momentissa viitataan yleisesti henkilötietolain soveltamiseen. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (2016/679) tuli voimaan 24 päivänä toukokuuta 2016. Asetuksen soveltaminen alkaa 25 päivänä toukokuuta 2018, jolloin tietosuoja-direktiivi (95/46/EY) kumoutuu. Tietosuoja-asetus tulee korvaamaan henkilötietolain yleisen sääntelyn, ja kansallisessa laissa tulee jatkossa olemaan vain asetusta täydentävää sääntelyä. Toisaalta ilman viittaustakin on selvää, että yleinen tietosuojalainsäädäntö tulee sovellettavaksi henkilötietojen käsittelyyn maksupalvelutoiminnassa sikäli kuin maksupalvelulain 86 §:stä ei johdu muuta. Näistä syistä momenttiin ei ehdoteta otettavaksi nykyisen kaltaista viittaussäännöstä.

Pykälän 2 momenttia, joka perustuu maksupalveludirektiivin 94 artiklan 1 kohtaan, ei muutettaisi. Myöskään pykälän 3 ja 4 momenttia, joissa on eräitä tarkempia säännöksiä 2 momentissa tarkoitetuista tilanteista, ei muutettaisi. Näiden säännösten suhdetta EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen arvioidaan myöhemmin erikseen asetuksen edellyttämien lainsäädäntötoimien valmistelun yhteydessä.

86 a §. *Asiakasvalitusten käsittely.* Pykälän säännökset ovat uusia ja perustuvat direktiivin 101 artiklan 1 ja 2 kohtaan. Pykälää sovelletaan riippumatta siitä, onko maksupalvelun käyttäjä kuluttaja vai elinkeinonharjoittaja.

Pykälän 1 momentissa säädetään maksupalveluntarjoajien velvollisuudesta järjestää tehokas asiakasvalitusten käsittelymenettely. Momentissa säädetään myös menettelyssä käytettävästä kielestä.

Pykälän 2 momentti koskee käsittelyyn liittyviä muotovaatimuksia sekä valituksen käsittelyaikaa. Lähtökohtana on, että valitukseen on vastattava paperilla, mutta jos maksupalveluntarjoaja ja maksupalvelun käyttäjä ovat niin sopineet, vastaus voidaan antaa myös muulla pysyvällä tavalla. Vastauksessa on otettava kantaa kaikkiin valituksessa esille tuotuihin seikkoihin, ja se tulee antaa pääsäännön mukaan 15 työpäivän kuluessa. Työpäivä on määritelty 8 §:n 20 kohdassa. Poikkeuksellisesti vastaus voidaan antaa myöhemmin, jos viivästys johtuu syistä, joihin maksupalveluntarjoaja ei voi vaikuttaa. Tällöin maksupalvelun käyttäjälle on annettava väliaikainen vastaus, jossa ilmoitetaan selkeästi syyt valitukseen annettavan vastauksen viivästyneeseen sekä määräaika, johon mennessä maksupalvelun käyttäjä saa lopullisen vastauksen. Lisämääräaika on kuitenkin asetettava siten, ettei valituksen saapumisen ja lopullisen vastauksen antamisen välinen aika ylitä 35 työpäivää.

Voimassa olevan 86 a §:n säännökset siirrettäisiin 86 c §:ksi.

86 b §. *Velvollisuus antaa tietoja tuomioistuimen ulkopuolisista riidanratkaisuelimistä.* Pykälässä säädetään palveluntarjoajan velvollisuudesta antaa tietoja vaihtoehtoisista riidanratkaisuelimistä, ja sillä pannaan täytäntöön direktiivin 101 artiklan 3 ja 4 kohta sekä 102 artiklan 1 kohta. Siinä käytettäisiin myös hyväksi direktiivin 61 artiklan 2 kohtaa, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat säätää, että 102 artiklaa ei sovelleta, jos maksupalvelun käyttäjä ei ole kuluttaja. Koska 101 artiklan 3 ja 4 kohta ovat sidoksissa 102 artiklaan, optiota on tulkittava niin, että se kattaa myös 101 artiklan 3 ja 4 kohdan.

Sääntely on valtaosaltaan päällekkäistä kuluttajansuojalain 2 luvun 8 b §:n kanssa, mutta kyseisestä säännöksestä ei seuraa palveluntarjoajalle direktiivin 101 artiklan 4 kohdan mukaista velvoitetta ilmoittaa riidanratkaisuelimistä konttorissa. Tämän vuoksi erillinen säännös on tarpeen. Laissa käytettäisiin termiä liiketila. Säännös ei luonnollisesti — kuten ei myöskään ehdotettava 86 d §:n vastaava säännös — tule sovellettavaksi silloin, kun palveluntarjoajalla ei ole asiakaspalveluun käytettäviä liiketiloja.

86 c §. *Korttimaksujen siirtohintoja koskevaan asetukseen liittyvien riitojen ratkaisu.* Pykälän, joka vastaa voimassa olevaa 86 a §:ää, otsikkoa täsmennetään sen johdosta, että lukuun lisätään muita riitaisuuksien ratkaisemiseen liittyviä säännöksiä.

86 d §. *Komission esite maksupalveluja koskevista kuluttajan oikeuksista.* Uuden maksupalveludirektiivin 106 artiklassa säädetään komission velvollisuudesta laatia sähköinen esite oikeuksista, jotka kuluttajalla on maksupalveludirektiivin ja muun asiaan liittyvän unionin lainsäädännön mukaan. Pykälällä pantaisiin täytäntöön esitteen saataville asettamista koskevat palveluntarjoajan ja valvontaviranomaisten velvoitteet. Artiklan 2 kohdan 2 alakohdassa säädetään viranomaisten velvollisuudesta varmistaa, että esite asetetaan helposti saataville niiden verkkosivustoilla. Artiklan 3 kohdassa säädetään palveluntarjoajien velvollisuudesta asettaa esite saataville mahdollisella verkkosivustollaan ja paperilla liiketiloissaan, sekä 5 kohdassa puolestaan asianmukaisten vaihtoehtoisten välineiden käytöstä vammaisten henkilöiden osalta artiklan säännöksiä sovellettaessa. Palveluntarjoajan liiketiloilla tarkoitetaan pykälässä direktiivin mukaisesti muun muassa palveluntarjoajan mahdollisia sivukonttoreita, asiamiesten toimistoja ja yksiköitä, joille toimintoja on ulkoistettu. Artiklan 4 kohtaa, jossa kielletään palveluntarjoajaa perimästä tietojen antamisesta palvelumaksuja, ei pantaisi täytäntöön erillisellä säännöksellä, koska asia seuraa maksupalvelulain 26 §:n 1 momentin yleissäännöksestä.

1.2 Kuluttajansuojalaki

7 luku Kuluttajaluotot

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän 4 momenttiin tehtäisiin muutos, joka liittyy luvun 40 §:n soveltamisalan laajentamiseen myös kertaluoton käyttöön oikeuttavia tunnisteita koskevaksi. Tällaisiin tunnisteisiin rinnastettaisiin siten kertaluonteisesti käytettävät muun rahoituspalvelun tai rahoitusvälineen käyttöön oikeuttavat tunnisteet.

15 §. *Luotonhakijan henkilöllisyyden todentaminen.* Pykälän 1 momenttiin sisältyvä viittaus vahvasta tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 8 §:ään muutettaisiin lain nimen muuttumisen johdosta viittaukseksi vahvasta tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 8 §:ään.

40 §. *Kuluttajan vastuu luottokortin tai muun luoton käyttöön oikeuttavan tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä.* Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin vastaavalla tavalla kuin 1. lakiehdotukseen sisältyvää 62 §:n 1 momenttia. Kyseisen säännöksen sisältöä ja eroa nykyisin voimassa olevaan säännökseen on selostettu 1. lakiehdotuksen 62 §:n perusteluissa. Tämän lisäksi muutosta nykyiseen merkitsisi se, että pykälää sovellettaisiin 1 momentin mukaan myös kertaluottoon, jota voidaan käyttää luoton käyttöön oikeuttavalla tunnisteella. Vaikka kertaluottoja ei tyypillisesti käytetä luottokortilla tai muilla tunnisteilla, ei ole syytä rajata tällaisia luottoja kokonaan vastuusääntelyn ulkopuolelle.

Pykälän 2 momentti vastaisi muilta osin voimassa olevaa lakia, mutta kuluttajan vastuun euronääräistä enimmäismäärää tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa alennettaisiin 50 euroon. Näin sääntely olisi yhdenmukaista 1. lakiehdotuksen 62 §:n 2 momentin kanssa.

Pykälän 3 momentin 1—3 kohta vastaisivat voimassa olevaa lakia. Momenttiin lisättäisiin uusi 4 kohta, jonka mukaan kuluttaja ei vastaa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä, jos luotonantaja ei ole edellyttänyt, että kuluttajan henkilöllisyys todennetaan tunnistetta käytettäessä kuluttajansuojalain 7 luvun 15 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla. Tällä tarkoitetaan kuluttajan henkilöllisyyden todentamista huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, tunnis-

tusmenetelmän tulisi täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 8 §:ssä säädetyt vaatimukset. Vastaavantyyppinen lisäys on ehdotettu tehtäväksi 1. lakiehdotuksen 62 §:n 3 momentin 4 kohtaan, ja sitä pidetään tarpeellisena lisäyksenä myös kuluttajansuojalain vastaavan pykälän soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa. Säännöksen sisältöä on selostettu 1. lakiehdotuksen 62 §:n perusteluissa. Selvyyden vuoksi voidaan todeta, ettei kohta merkitse velvollisuutta edellyttää esimerkiksi vahvaa sähköistä tunnistamista luottoa käytettäessä, mutta jos luotonantaja ei tätä edellytä, luotonantaja kantaa riskin luoton oikeudettomasta käytöstä.

Pykälän 4 momentti vastaisi muilta osin nykyistä säännöstä, mutta sitä täydennettäisiin niin, että vastuu tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä on 3 momentin estämättä kuluttajalla myös silloin, jos muu tunnisteiden haltija kuin hän itse on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti. Maininta on jäänyt epähuomiossa lisäämättä siinä yhteydessä, kun pykälään on tehty eräitä terminologisia muutoksia.

51 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin 1. lakiehdotuksen 83 §:n 1 momenttia vastaavalla tavalla. Samalla momenttiin tehtäisiin eräitä lakiteknisiiä tarkistuksia.

7 a luku Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §. Valvontaviranomaiset. Pykälän 1 momenttia on tarpeen muuttaa sen johdosta, että siinä viitataan virheellisesti Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 28 kohtaan, kun viittauksen pitäisi koskea mainitun pykälän 30 kohtaa. Viittaus muutettaisiin 7 luvun 51 §:n 1 momenttia ja 1. lakiehdotuksen 83 §:n 1 momenttia vastaavaan yleisempään muotoon.

1.3 Tietoyhteiskuntakaari

125 §. Viestintäpalvelun oikeudeton käyttö. Pykälän 4 momentin säännös, joka koskee maksupalvelulain oikeudetonta käyttöä koskevien säännösten soveltamista maksupalvelulain 1 §:n 2 momentin alkuperäisessä 6 kohdassa tarkoitettuihin maksutapahtumiin, korvattaisiin yleisemmällä maksupalvelulain säännösten ensisijaisuuden osoittavalla säännöksellä. Muutos liittyy maksupalvelulain entistä yleisempään soveltamisalan määrittelyyn, jota on käsitelty 1. lakiehdotuksen 1 §:n perusteluissa. Viestintäpalvelun oikeudettomaan käyttöön, jossa on kysymys maksupalvelulain ehdotetun 3 §:n 6 kohdan perusteella maksupalvelulain soveltamisalaan kuulumattomista maksutapahtumista, sovellettaisiin tietoyhteiskuntakaaren oikeudetonta käyttöä koskevia säännöksiä.

134 §. Laskun erittely ja yhteyskohtainen erittely. Pykälän 2 momentin 1 kohtaan ehdotetaan lakiteknistä muutosta, joka johtuu edellä mainitusta maksupalvelulain aikaisempaa yleisemmästä soveltamisalasta. Kohdasta ehdotetaan lisäksi poistettavaksi tulkinnanvarainen maininta säännöksen soveltamisesta, jollei maksupalvelulaista muuta johdu. Selvää on, että maksupalvelulain soveltamisalaan kuuluvien maksutapahtumien osalta teleyrityksen on noudatettava maksupalvelulain tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä. Sen ohella on noudatettava, mitä tietoyhteiskuntakaareissa säädetään. Sikäli kuin tietoyhteiskuntakaaren mukainen erittely täyttää sisältönsä ja antamistapansa puolesta maksupalvelulain mukaisen tiedonantovelvollisuuden, ei samoja tietoja luonnollisesti tarvitse antaa kahteen kertaan.

Momentin 2 kohtaan tehtäisiin kielellinen korjaus. Momentin 3 kohta vastaisi voimassa olevaa lakia.

2 Voimaantulo

Lakien on tarkoitus tulla voimaan 13 päivänä tammikuuta 2018, jolloin uusi maksupalveludirektiivi on direktiivin 115 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan viimeistään pantava täytäntöön.

Eräiden 1. lakiehdotuksen säännösten (85 b ja 85 c §) on kuitenkin tarkoitus tulla voimaan vasta 18 kuukauden kuluttua direktiivin 98 artiklassa tarkoitettujen direktiiviä täydentävien komission teknisten sääntelystandardien voimaantulosta. Tämä perustuu direktiivin 115 artiklan 4 kohtaan. Koska teknisten sääntelystandardien voimaantuloajankohta ei vielä ole tiedossa, kyseisten säännösten voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Pääsääntönä on, että lakia sovelletaan sen voimaantulosta lukien, vaikka esimerkiksi palveluntarjoajan ja maksupalvelun käyttäjän välinen sopimus on tehty ennen lain voimaantuloa. Lain säännökset syrjäyttävät sen kanssa ristiriidassa olevat sopimusehdot. Sikäli kuin kyse on laista johtuvista muutoksista sopimussuhteeseen, ei lain mukaiseksi muutetun sopimusinformaation antamiseen maksupalvelun käyttäjille sovelleta esimerkiksi maksupalvelulain 30 §:n säännöksiä.

Pääsääntöön ehdotetaan kuitenkin siirtymäsäännöksissä eräitä poikkeuksia. Ensinnäkin ehdotetaan, että maksutapahtumaan sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuva maksupalvelun käyttäjän palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutapahtumaa koskevan maksutoimeksiannon ennen lain voimaantuloa. Vanhoja säännöksiä siis sovelletaan maksutapahtumaan kokonaisuudessaan, jos maksutoimeksiannon ensimmäisenä vastaanottava palveluntarjoaja — esimerkiksi tilisiirrossa maksajan palveluntarjoaja ja korttipohjaisessa maksutapahtumassa maksunsaajan palveluntarjoaja — on vastaanottanut toimeksiannon ennen lain voimaantuloa. Siirtymäsäännöksellä selkeytetään sitä, miltä osin uutta lakia sovelletaan juuri lain voimaantuloajankohdan molemmin puolin käynnistettäviin yksittäisiin maksutapahtumiin.

Selvyyden vuoksi säädettäisiin myös, ettei lain 46 §:n 2 momentilla puututa takautuvasti sellaisiin maksutapalisiin, joista maksaja ja maksunsaaja ovat sopineet ennen lain voimaantuloa.

Lisäksi säädettäisiin, että lain 62 §:n säännöksiä sovelletaan maksupalvelun käyttäjän vastuuseen maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä siltä osin kuin oikeudeton käyttö on tapahtunut lain voimaantulon jälkeen, vaikka se menettely, jonka perusteella maksupalvelun käyttäjää vaaditaan vastuuseen, olisi tapahtunut ennen lain voimaantuloa. Uuden lain soveltaminen johtaa käytännössä maksupalvelun käyttäjän kannalta samaan tai lievempään lopputulokseen kuin vanhan lain soveltaminen johtaisi. Jos sen sijaan sekä maksupalvelun käyttäjän vastuun perusteena oleva menettely että maksuvälineen oikeudeton käyttö ovat tapahtuneet ennen lain voimaantuloa, vastuuta arvioidaan vanhojen säännösten mukaisesti. Vastaavaa siirtymäsäännöstä ehdotetaan 2. lakiehdotuksen 7 luvun 40 §:n osalta.

Direktiivin 115 artiklan 6 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että siihen saakka, kun yksittäiset maksutilejä pitävät palveluntarjoajat noudattavat artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja komission teknisiä sääntelystandardeja, maksutilejä pitävät palveluntarjoajat eivät saa käyttää hyväkseen sitä, että ne eivät vielä noudata kyseisiä standardeja, estääkseen maksutoimeksiantopalvelujen ja tilitietopalvelujen käytön. Säännöksellä tarkoitettaneen lain voimaantulon sekä lain 85 b ja 85 c §:n soveltamisen välistä siirtymäkautta. Koska on selvää, että maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on lain voimaantulon jälkeen sallittava maksutoimeksiantopalvelujen ja tilitietopalvelujen käyttö laissa säädettyjen edellytysten täytyessä, direktiivin kyseistä säännöstä ei ehdoteta erikseen pantavaksi täytäntöön.

HE 132/2017 vp

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maksupalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentti, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 ja 8 §, 9 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 ja 15 §, 17 a §:n 1 ja 2 momentti, 17 b §:n 1 ja 2 momentti, 19 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28—30 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 3 ja 4 momentti, 42, 46, 49, 53, 55, 60, 62—65, 67, 68, 70, 72 ja 74 §, 77 §:n 2 momentti, 79 §, 83 §:n 1 momentti, 86 §:n 1 momentti sekä 86 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § osaksi laissa 179/2014, 8 § osaksi laissa 906/2011, 17 a §:n 1 ja 2 momentti, 17 b §:n 1 ja 2 momentti ja 83 §:n 1 momentti laissa 1057/2016 sekä 86 a § laissa 59/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 25 a ja 25 b §, 38 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 38 a ja 46 a § ja viimeksi mainitun edelle uusi väliotsikko sekä lakiin uusi 46 b §, 8 a luku sekä 85 b, 85 c ja 86 b—86 d § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

- 1) palvelu käteispanon tekemiseksi maksutilille tai käteisen nostamiseksi maksutililtä sekä maksutilin hoitoon ja tarjoamiseen liittyvät toimet;
 - 2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;
 - 3) maksuvälineen liikkeeseenlasku;
 - 4) maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen ja käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle;
 - 5) rahanvälitys;
 - 6) maksutoimeksiantopalvelu;
 - 7) tilitietopalvelu.
-

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin palveluihin:

- 1) rahankuljetuspalvelu;
- 2) palvelu, jossa tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä hankittaessa maksunsaaja antaa maksajalle käteistä osana maksamista koskevaa maksutapahtumaa;
- 3) erityisiin rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin perustuva palvelu, jos:
 - a) maksuvälineitä voidaan käyttää tavarun, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa suoraan tehdyn sopimuksen nojalla hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa;
 - b) maksuvälineitä voidaan käyttää ainoastaan valikoimaltaan erittäin rajattujen hyödykkeiden hankkimiseksi; tai
 - c) maksuvälineitä, jotka tarjotaan yrityksen taikka julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä ja jotka ovat voimassa vain yhdessä Euroopan talousalueen valtiossa, säännellään erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä tiettyjen hyödykkeiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tehneiltä toimittajilta.

3 §

Sovellettamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksutapahtumiin:

- 1) kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitetun kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen, jos edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan puolesta;
- 2) maksutapahtuma, jonka perustana on palvelutarjoajan maksettavaksi asetettu paperinen shekki, asete, maksukupongi, matkashekki, velkakirja tai postiosoitus ja jonka tarkoituksena on asettaa varoja maksunsaajan käytettäväksi;
- 3) maksujärjestelmässä tai arvopaperien selvitysjärjestelmässä toteutettavat maksutapahtumat palvelutarjoajien ja selvitysosapuolten, keskusvastapuolen, selvitysyhteisöjen tai keskuspankkien sekä muiden järjestelmään osallistuvien välillä;
- 4) sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten, sellaisten yhteissijoitusyritysten, rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien, jotka tarjoavat sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelua, ja 3 kohdassa tarkoitettujen tai sellaisten muiden yritysten, jotka voivat säilyttää arvopapereita, omaisuudenhoitoon taikka arvopaperien lunastukseen tai myyntiin liittyvät maksutapahtumat;
- 5) maksutapahtumat ja niihin liittyvät palvelut emoyrityksen ja sen tytäryrityksen tai saman emoyrityksen tytäryritysten välillä, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu samaan maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 8 kohdassa tarkoitettuun ryhmään;
- 6) tietoyhteiskuntakaareissa (917/2014) tarkoitetun teleyrityksen viestintäpalvelun käyttöön perustuvan laskutuksensa yhteydessä käyttäjältä perimät enintään 50 euron määräiset maksutapahtumat, joiden yhteenlaskettu määrä on enintään 300 euroa kuukaudessa käyttäjää kohden, jos kysymys on:
 - a) maksutapahtumista digitaalisen sisällön tai ääniperusteisten palvelujen ostamista varten; tai
 - b) maksutapahtumista, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä joko hyväntekeväisyystoiminnan yhteydessä tai matka-, pysäköinti- tai pääsylippujen taikka muiden sen kaltaisten lippujen ostamista varten.

4 §

Palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat poikkeukset tiedonantovelvollisuudesta

Mitä 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 18 §:ssä säädetään toteuttamisaikaa koskevien tietojen antamisesta, ei sovelleta maksutapahtumaan:

- 1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja; tai
- 2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

Mitä 12 §:n 1 momentin 7 kohdassa ja 18 §:ssä säädetään perittäviä kuluja koskevien tietojen antamisesta, ei sovelleta sellaisiin 1 momentissa tarkoitettujen maksutapahtumien osiin, jotka toteutetaan Euroopan talousalueen ulkopuolella. Palveluntarjoajan on kuitenkin tällöin ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle, että tältä saatetaan periä muitakin kuluja kuin ne, joista palveluntarjoajan on annettava tieto.

5 §

Muut palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat rajoitukset

Lain 45 ja 47 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan:

- 1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja; tai
- 2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

Lain 46 §:ää, 64 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 65 ja 67 §:ää sekä 79 ja 80 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan, jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja. Lain 74 §:n 1 momenttia ei sovelleta tällaiseen maksutapahtumaan, ellei kyse ole 64 §:n 2 momentissa tarkoitettusta tilanteesta.

Lain 48 ja 52 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan, joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

8 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *maksupalvelun käyttäjällä* sitä, joka palveluntarjoajan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella voi käyttää maksupalvelua maksajana tai maksunsaajana;
- 2) *palveluntarjoajalla* luonnollista henkilöä taikka yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka tuloa tai muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti tarjoaa maksupalveluja;
- 3) *maksutapahtumalla* toimenpidettä, jolla varoja siirretään, nostetaan tai asetetaan käytettäväksi;
- 4) *maksutoimeksiannolla* maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoajalleen antamaa määräystä toteuttaa maksutapahtuma;
- 5) *maksutilillä* tiliä, jota voidaan käyttää maksutapahtumiin;
- 6) *tilisiirrolla* maksajan maksutilin veloittamista maksajan toimeksiannosta varojen siirtämiseksi maksunsaajan maksutilille;

7) *suoraveloituksella* maksajan maksutilin veloittamista maksunsaajan aloitteesta varojen siirtämiseksi maksunsaajan maksutilille, kun maksaja on antanut suostumuksensa maksutapahtumaan joko maksunsaajalle tai maksunsaajan palveluntarjoajalle taikka omalle palveluntarjoajalleen;

8) *rahanvälityksellä* palvelua, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa maksajalta varoja perustamatta maksutiliä maksajan tai maksunsaajan nimiin ainoana tarkoituksena siirtää vastaanotettuja varoja vastaava määrä maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle taikka jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksunsaajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön;

9) *maksutoimeksiannotpalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja käynnistää toisen palveluntarjoajan pitämää maksutiliä koskevan maksutoimeksiannon maksupalvelun käyttäjän pyynnöstä;

10) *tilitietopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja antaa tietoverkon välityksellä koottua tietoa toisen palveluntarjoajan tai useamman palveluntarjoajan pitämistä maksupalvelun käyttäjän maksutileistä;

11) *maksuvälineellä* maksukorttia tai muuta käyttäjäkohtaista välinettä tai menettelytapaa taikka näiden yhdistelmää, jonka käyttämisestä maksutoimeksiantoihin maksupalvelun käyttäjä ja palveluntarjoaja ovat sopineet;

12) *maksuväliseen haltijalla* sitä, jolle on myönnetty maksuväliseen käyttöoikeus;

13) *pienmaksuvälineellä* maksuvälinettä:

a) jota puitesopimuksen mukaan voidaan käyttää enintään 30 euron tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, enintään 60 euron määräisiin maksutapahtumiin;

b) jonka käyttöraja puitesopimuksen mukaan on enintään 150 euroa tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, enintään 300 euroa; taikka

c) jolle tallennettujen varojen määrä ei puitesopimuksen mukaan voi ylittää 150 euroa tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, 500 euroa;

14) *pienmaksuväliseen haltijalla* sitä, jolle on myönnetty pienmaksuväliseen käyttöoikeus;

15) *puitesopimuksella* tili- tai muuta sopimusta, jonka perusteella voidaan toteuttaa yksittäisiä tai peräkkäisiä maksutapahtumia;

16) *erillisellä maksutapahtumalla* maksutapahtumaa, joka ei kuulu puitesopimuksen piiriin;

17) *etäviestimellä* puhelinta, postia, televisiota, tietoverkkoa tai muuta välinettä, jota voidaan käyttää sopimuksen tekemiseen ilman että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä;

18) *varoilla* käteistä, tilille kirjattua raha-arvoa ja maksulaitoslain 5 §:n 6 a kohdassa tarkoitettua sähköistä rahaa;

19) *arvopäivällä* viiteajankohtaa, jota palveluntarjoaja käyttää laskiessaan korkoa varoille, jotka veloitetaan maksutililtä tai maksetaan maksutilille;

20) *työpäivällä* päivää, jona maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja on avoinna siten, että se voi osaltaan toteuttaa maksutapahtuman;

21) *yksilöivällä tunnisteella* palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle määrittämää kirjain-, numero- tai merkkiyhdistelmää, joka maksupalvelun käyttäjän on esitettävä, jotta toinen maksutapahtumaan liittyvä maksupalvelun käyttäjä tai tämän maksutili voidaan yksilöidä;

22) *tietojen antamisella pysyvällä tavalla* tietojen antamista maksupalvelun käyttäjälle henkilökohtaisesti, kirjallisesti tai sähköisesti siten, että tämä voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina;

23) *maksujärjestelmällä* sääntöihin perustuvaa järjestelmää, jossa määritetään tai toteutetaan rahamääräisiä velvoitteita taikka siirretään maksutapahtumien katteet;

24) *vahvalla tunnistamisella* maksupalvelun käyttäjän sähköistä tunnistamista, jossa suojataan tunnistamistiedon luottamuksellisuutta ja käytetään menettelyä, joka perustuu vähintään kahteen seuraavista kolmesta toisistaan riippumattomasta vaihtoehdosta:

a) johonkin, mitä vain maksupalvelun käyttäjä tietää;

b) johonkin, mitä vain maksupalvelun käyttäjällä on hallussaan;

- c) maksupalvelun käyttäjän yksilöivään ominaisuuteen;
25) *henkilökohtaisilla turvatunnuksilla* henkilökohtaisia toimintoja, jotka palveluntarjoaja antaa maksupalvelun käyttäjälle tunnistamistarkoituksiin;
26) *arkaluonteisilla maksutiedoilla* henkilökohtaisia turvatunnuksia ja muita maksutietoja, joita voidaan käyttää petollisesti, lukuun ottamatta tilinhaltijan nimeä ja tilinumeroa.

9 §

Yleissäännös annettavista tiedoista ja ilmoituksista

Palveluntarjoajan on annettava tässä laissa tarkoitettut tiedot ja ilmoitukset maksupalvelun käyttäjälle selkeässä ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Jolleivät osapuolet sovi muun kielen käyttämisestä, tiedot ja ilmoitukset on annettava suomeksi tai ruotsiksi taikka, jos maksupalvelua tarjotaan muualla kuin Suomessa, kyseisen valtion virallisella kielellä.

12 §

Maksupalvelusta ja maksutilistä annettavat tiedot

Maksupalvelusta on annettava seuraavat tiedot:

- 1) kuvaus maksupalvelun pääominaisuuksista;
 - 2) kuvaus yksilöivästä tunnistuksesta tai muista tiedoista, jotka maksupalvelun käyttäjän on annettava maksutoimeksiannon käynnistämiseksi tai toteuttamiseksi;
 - 3) tieto siitä, miten maksupalvelun käyttäjä voi antaa ja peruuttaa suostumuksensa maksutoimeksiannon käynnistämiseen tai maksutapahtuman toteuttamiseen;
 - 4) tieto ajankohdasta, jona maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi, sekä tieto maksajan palveluntarjoajan mahdollisesti asettamasta aikarajasta, jonka jälkeen vastaanotettu maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi seuraavana työpäivänä;
 - 5) tieto siitä, mikä on enimmäisaika, jonka kuluessa maksupalvelu toteutetaan;
 - 6) tieto siitä, onko puitesopimuksessa tarkoitus sopia maksuvälineen käyttörajoista;
 - 7) tieto maksupalvelun käyttäjältä perittävien kulujen yhteismäärästä ja, jos mahdollista, kulujen erittely;
 - 8) tieto mahdollisesta korosta ja käytettäessä viitekorkoa sovellettavan koron määräytymisperusteesta, viitekoron määrityspäivästä sekä indeksistä tai muusta laskentaperusteesta;
 - 9) tieto sovellettavasta valuutan vaihtokurssista tai käytettäessä viitekurssia viitekurssin määrityspäivästä sekä indeksistä tai muusta laskentaperusteesta;
 - 10) tieto mahdollisesta sopimusehdosta, jonka mukaan koron tai vaihtokurssin muutoksia sovelletaan välittömästi, sekä selvitys tällöin noudatettavasta palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuudesta;
 - 11) tieto mahdollisista korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen 8 artiklan mukaisista maksutuotemerkkien yhdistelmäkäyttöön liittyvistä maksupalvelun käyttäjän oikeuksista.
-

14 §

Varoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista annettavat tiedot

Varoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista on annettava seuraavat tiedot:

- 1) selvitys siitä, millaisiin toimiin maksuvälineen haltijan on ryhdyttävä pitääkseen maksuvälineen turvassa, sekä siitä, miten palveluntarjoajalle tehdään ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

- 2) selvitys turvallisesta menettelystä, jolla palveluntarjoaja ilmoittaa maksupalvelun käyttäjälle petolliseen toimintaan tai turvallisuuteen liittyvistä uhkista;
- 3) selvitys edellytyksistä, joiden täytyessä palveluntarjoajalla on oikeus estää maksuvälineen käyttö, jos tällaisesta oikeudesta on puitesopimuksessa tarkoitus sopia;
- 4) selvitys maksupalvelun käyttäjän vastuusta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä sekä tieto vastuun määrästä;
- 5) tieto siitä, millä tavoin ja missä ajassa maksupalvelun käyttäjän on ilmoitettava palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta;
- 6) selvitys palveluntarjoajan vastuusta oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta;
- 7) selvitys 79 §:ssä tarkoitetun maksupalautuksen edellytyksistä ja määräajasta sen pyytämiseksi sekä selvitys palveluntarjoajan velvollisuuksista palautuspyynnön käsittelyssä;
- 8) tieto mahdollisesta sopimusehdosta puitesopimukseen sovellettavasta laista tai toimivaltaisesta tuomioistuimesta;
- 9) tieto mahdollisuudesta ilmoittaa palveluntarjoajan menettelystä palveluntarjoajan toimintaa valvovalle viranomaiselle ja mahdollisuudesta saattaa puitesopimukseen perustuva riita kuluttajariitalautakunnan tai muun vastaavan elimen käsiteltäväksi.

15 §

Puitesopimuksen muuttamista ja irtisanomista koskevista ehdoista annettavat tiedot

Puitesopimuksen muuttamisesta ja irtisanomisesta on annettava seuraavat tiedot:

- 1) tieto mahdollisesta sopimusehdosta, jonka mukaan maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää vastusta niitä;
- 2) tieto puitesopimuksen kestosta;
- 3) selvitys maksupalvelun käyttäjän ja, jos siitä on tarkoitus sopia, palveluntarjoajan oikeudesta irtisanoa puitesopimus;
- 4) selvitys mahdollisista irtisanomista koskevista sopimusehdoista.

17 a §

Palvelumaksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto

Palveluntarjoajan, joka tekee kuluttajan kanssa maksutiliä koskevan sopimuksen, on hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä toimitettava kuluttajalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla erillinen lyhyt tietoasiakirja, joka sisältää Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 3 momentin 5 a kohdassa tarkoitetun luettelon mukaiset yhteiset käsitteet ja, jos palveluntarjoaja tarjoaa luettelossa tarkoitettuja palveluja, kustakin palvelusta veloittavat maksut. Jos maksutiliin liittyviä palveluja tarjotaan toisiinsa yhdistettyinä, asiakirjassa on ilmoitettava yhdistelmästä veloittava kokonaismaksu, yhdistelmään sisältyvät palvelut ja niiden määrä sekä kokonaismaksun kattaman määrän ylittävistä palveluista veloittavat lisämaksut. Asiakirjan tiedot on esitettävä maksutilin valuutassa tai muussa osapuolten sopimassa Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutassa. Palveluista voidaan toissijaisesti käyttää markkinointinimiä yhteisten käsitteiden mukaisten nimitysten ohella.

Asiakirja on otsikoitava palvelumaksuja koskevaksi tietoasiakirjaksi ja se on yksilöitävä otsikon vieressä esitettävällä Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa käytettävällä yhdenmukaistetulla asiakirjan tunnuksella. Asiakirjassa on mainittava, että siinä esitetään edustavimmista maksutiliin liittyvistä palveluista veloittavat maksut ja että ennen sopimuksen

tekemistä annettavat tiedot ja sopimustiedot esitetään kaikkien palveluiden osalta muissa asiakirjoissa.

17 b §

Palvelumaksuerittely

Palveluntarjoajan on annettava kuluttajalle vähintään kerran vuodessa maksutta pysyvällä tavalla ja kuluttajan pyynnöstä paperilla erittely kaikista tämän maksutiliin liittyvistä palveluista veloitetuista maksuista ja mahdollisista maksutilin koroista. Erittelyssä on käytettävä Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 3 momentin 5 a kohdassa tarkoitetun luettelon mukaisia yhteisiä käsitteitä. Erittelyn tiedot on esitettävä maksutilin valuutassa tai muussa osapuolten sopimassa Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutassa. Palveluista voidaan toissijaisesti käyttää markkinointinimiä yhteisten käsitteiden mukaisten nimitysten ohella.

Erittely on otsikoitava palvelumaksuerittelyksi ja se on yksilöitävä otsikon vieressä esitettävällä Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa käytettävällä yhdenmukaistetulla asiakirjan tunnuksella.

19 §

Toteutetusta maksutapahtumasta maksajalle annettavat tiedot

Jollei puitesopimuksessa ole sovittu, millä tavalla 1 momentissa tarkoitetut tiedot annetaan, palveluntarjoajan on toimitettava ne kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla. Jollei ole sovittu, kuinka usein tiedot annetaan, ne on annettava ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maksutapahtuma on veloitettu maksajan maksutililtä tai, jollei maksaja käytä maksutiliä, kun palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutoimeksiannon. Maksaja voi kuitenkin vaatia, että tiedot annetaan määräajoin ja sovitulla tavalla noudattaen, mitä 2 momentissa säädetään. Puitesopimuksessa on mainittava tästä oikeudesta.

22 §

Ennakkotiedot erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta

Jos maksupalvelusta ei ole tehty puitesopimusta, palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle 12 §:n 1 momentin 2, 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut tiedot ennen kuin erillistä maksutapahtumaa koskeva sopimus tai tarjous tulee maksupalvelun käyttäjää sitovaksi. Jos maksutapahtumassa suoritetaan valuutanmuunto, maksajalle on lisäksi ilmoitettava valuutan vaihto- tai viitekurssi. Palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle myös muut 11—15 §:ssä säädetty tiedot, jos ne ovat maksupalvelun käyttämisen kannalta tarpeellisia tai niillä on merkitystä maksutapahtuman toteuttamisessa.

Muita palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä

25 a §

Ennakkotiedot erillisestä maksutoimeksiannon käynnistämistä koskevasta sopimuksesta

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan, mitä 22 §:ssä säädetään erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta annettavista ennakkotiedoista.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on lisäksi annettava maksajalle ennen toimeksiannon käynnistämistä 11 §:n 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitetut tiedot noudattaen, mitä 22 §:ssä säädetään.

25 b §

Maksutoimeksiannon käynnistämisen jälkeen annettavat tiedot

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on välittömästi maksutoimeksiannon käynnistettyään toimitettava maksajalle tai asetettava tämän saataville seuraavat tiedot:

- 1) tieto siitä, että maksutoimeksianto on käynnistetty;
- 2) tieto, jonka avulla maksutapahtuma voidaan tunnistaa;
- 3) maksutapahtuman yhteydessä siirrettävät tiedot;
- 4) tieto maksutapahtuman määrästä;
- 5) tieto maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan tältä perimien kulujen määrästä sekä, jos mahdollista, kulujen erittely.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on välittömästi maksutoimeksiannon käynnistettyään toimitettava maksunsaajalle tai asetettava tämän saataville 1 momentissa tarkoitetut tiedot tämän osalta sekä, jos mahdollista, lisäksi tieto, jonka avulla maksunsaaja voi tunnistaa maksajan.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on asetettava maksutiliä pitävän palveluntarjoajan saataville tiedot, joiden avulla maksutapahtuma voidaan tunnistaa.

26 §

Tietojen antamisesta sekä oikaisu- ja varotoimista perittävät kulut

Palveluntarjoaja ei saa periä maksupalvelun käyttäjältä kuluja tässä laissa tarkoitettujen tietojen antamisesta eikä oikaisu- ja varotoimista, ellei 40 §:n 6 momentista, 42 §:n 3 momentista, 66 §:n 3 momentista tai 68 §:n 4 momentista muuta johdu.

28 §

Valuutan muuntaminen

Jos maksunsaaja tarjoaa maksajalle valuutan muuntamista ennen maksutapahtuman käynnistämistä tai jos muu kuin maksunsaaja tarjoaa valuutan muuntamista myyntipaikassa tai pankkiautomaatissa, maksajalle on ilmoitettava valuutan muuntamisesta aiheutuvat kulut ja käytettävä vaihtokurssi ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

29 §

Maksuvälineen käyttämisestä johtuvat lisäkulut tai alennukset

Jos maksunsaaja pyytää maksajalta maksua tietyn maksuvälineen käyttämisestä tai tarjoaa alennusta sen vuoksi, että tiettyä maksuvälinettä käytetään, maksunsaajan on ilmoitettava tästä maksajalle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Jos palveluntarjoaja tai muu taho pyytää maksupalvelun käyttäjältä palvelumaksua tietyn maksuvälineen käyttämisestä, palveluntarjoajan tai muun tahon on ilmoitettava palvelumaksusta maksupalvelun käyttäjälle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Maksajalla ei ole velvollisuutta maksaa palvelumaksuja, joista ei ole ilmoitettu hänelle 1 ja 2 momentin mukaisesti.

30 §

Puitesopimuksen muuttaminen palveluntarjoajan aloitteesta

Jos palveluntarjoaja ehdottaa muutoksia puitesopimukseen, ehdotus on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla vähintään kaksi kuukautta ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää. Ennen tätä päivää maksupalvelun käyttäjä voi joko hyväksyä muutokset tai vastustaa niitä. Palveluntarjoajan on vastaavasti ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle, jos muissa tiedoissa, jotka palveluntarjoajan on 11—15 §:n mukaisesti annettava, tapahtuu muutoksia.

Jos puitesopimukseen sisältyy ehto, jonka mukaan maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää vastusta niitä, maksupalvelun käyttäjä on muutosehdotuksessa muistutettava hänen oikeudestaan vastustaa muutoksia. Maksupalvelun käyttäjällä on muutosten ehdotettuun voimaantulopäivään saakka oikeus irtisanoa puitesopimus päättyväksi heti tai myöhemmästä ehdotettua voimaantulopäivää edeltävästä ajankohdasta lukien. Muutosehdotuksessa on mainittava tästä oikeudesta.

4 luku

Maksutapahtuman käynnistäminen ja toteuttaminen

Maksutapahtuman käynnistämistä ja toteuttamista koskevat yleiset säännökset

38 §

38 a §

Maksutoimeksiantopalvelun käyttö

Jos maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä, maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksajan käynnistää maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan hyödyntää vahvan tunnistamisen menettelyjä, jotka maksutiliä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on:

1) tunnistauduttava maksajan maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle aina, kun maksutapahtuma käynnistetään sen välityksellä;

2) huolehdittava siitä, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset turvatunnukset eivät ole muiden kuin maksupalvelun käyttäjän ja tunnusten myöntäjän saatavilla;

3) huolehdittava siitä, että muut maksupalvelun käyttäjää koskevat tiedot annetaan ainoastaan maksunsaajalle siinä laajuudessa kuin maksupalvelun käyttäjä on tähän nimenomaisesti suostunut.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei saa:

- 1) pitää hallussaan maksajan varoja maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisen yhteydessä;
- 2) tallentaa maksupalvelun käyttäjän arkaluonteisia maksutietoja;
- 3) käyttää, hankkia tai säilyttää mitään tietoja muuten kuin maksutoimeksiantopalvelun suorittamiseksi maksajan nimenomaisen pyynnön mukaisesti;
- 4) muuttaa maksutapahtuman määrää tai muita ominaisuuksia.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan, joka saa maksutoimeksiantopalvelua käyttävältä maksajalta nimenomaisen suostumuksen maksutapahtuman toteuttamiseen 38 §:n mukaisesti, on:

1) toimitettava maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle tai asetettava tämän saataville välittömästi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen kaikki tiedot maksutapahtuman käynnistämisestä ja saatavillaan olevat tiedot maksutapahtuman toteuttamisesta;

2) käsiteltävä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä annettuja maksutoimeksiannot ja maksajan suoraan antamia maksutoimeksiannot tasapuolisesti erityisesti toteuttamisaikojen, toteuttamisjärjestyksen ja palvelumaksujen suhteen.

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja voi evätä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalta pääsyn maksutilille, jos se voi osoittaa, että epäämiseksi on perusteltu syy, joka liittyy asianomaisen maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan oikeudettomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on ilmoitettava epäamisestä ja sen perusteista maksajalle sovitulla tavalla, jollei ilmoittamatta jättämiselle ole perusteltuja turvallisuussyitä tai ilmoittamista ole muualla laissa kielletty. Ilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen pääsyn epäämistä ja viimeistään välittömästi epäämisen jälkeen. Pääsy maksutilille on sallittava, kun epäämiseksi ei enää ole perustetta.

39 §

Maksutoimeksiannon vastaanottohetki

Maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi, kun maksajan palveluntarjoaja on vastaanottanut sen. Maksajan tiliä ei saa veloittaa ennen maksutoimeksiannon vastaanottamista.

40 §

Maksutoimeksiannon peruuttaminen

Jos maksutapahtuma käynnistetään maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, maksaja ei voi peruuttaa maksutoimeksiantoa sen jälkeen, kun suostumus maksutapahtuman käynnistämiseen on annettu maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle. Jos maksutapahtuma on maksunsaajan käynnistämä tai hänen välityksellään käynnistetty, maksaja ei voi peruuttaa maksutoimeksiantoa sen jälkeen, kun toimeksianto tai maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen on annettu maksunsaajalle. Suoraveloitusta koskevan toimeksiannon maksaja voi kuitenkin peruuttaa viimeistään sitä päivää edeltävänä työpäivänä, jona varat on sovittu veloitettaviksi.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettujen ajankohdan jälkeen maksutoimeksianto voidaan peruuttaa vain, jos maksupalvelun käyttäjä ja asianomaiset palveluntarjoajat niin sopivat. Edellä

3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa edellytyksenä on lisäksi, että maksunsaaja suostuu toimeksiannon peruuttamiseen.

42 §

Ilmoitus maksutoimeksiannon toteuttamisesta tai maksutapahtuman käynnistämisestä kieltäytymisestä

Jos palveluntarjoaja kieltäytyy toteuttamasta maksutoimeksiantoa tai käynnistämästä maksutapahtumaa, palveluntarjoajan on ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle kieltäytymisestä, kieltäytymisen perusteesta sekä menettelystä, jolla kieltäytymiseen johtanut virhe tai puute voidaan korjata, jollei ilmoittamista ole muualla laissa kielletty.

Ilmoitus on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle tai asetettava hänen saatavilleen sovitulla tavalla mahdollisimman pian. Ilmoitus on tehtävä ennen kuin se määräaika, jonka kuluessa maksutoimeksianto tulisi toteuttaa, päättyy.

Osapuolet voivat puitesopimuksessa sopia, että palveluntarjoajalla on oikeus periä kulut ilmoituksen tekemisestä, jos palveluntarjoajalla on ollut perusteltu syy kieltäytymiseen. Perittävien kulujen on oltava asianmukaiset eivätkä ne saa ylittää palveluntarjoajan tosiasiallisia kustannuksia.

46 §

Maksutapahtuman toteuttamisesta perittävät kulut

Maksaja ja maksunsaaja vastaavat kumpikin oman palveluntarjoajansa maksutapahtuman toteuttamisesta perimistä kuluista.

Maksunsaaja ei saa periä maksua sellaisten maksuvälineiden käytöstä, joihin liittyvistä siirtohinnoista säädetään korttimaksujen siirtohinnoista koskevan asetuksen II luvussa eikä maksupalveluista, joihin sovelletaan euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 260/2012, jäljempänä *SEPA-asetus*.

Maksutapahtuman katetta koskevat erityiset säännökset

46 a §

Rahamäärältään avoin maksutapahtuma

Jos kyse on maksunsaajan käynnistämästä tai maksunsaajan välityksellä käynnistetystä korttipohjaisesta maksutapahtumasta, jonka tarkka rahamäärä ei ole tiedossa sillä hetkellä, kun maksaja antaa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, maksajan palveluntarjoaja voi tehdä katevarauksen maksajan maksutilille vain, jos maksaja on antanut suostumuksen, jossa on yksilöity katevarauksen tarkka rahamäärä.

Maksajan palveluntarjoajan on vapautettava 1 momentissa tarkoitettu katevaraus maksajan maksutililtä ilman aiheutonta viivytystä maksutapahtuman tarkasta rahamäärästä tiedon saatuaan sen ylittäviltä osin ja kokonaisuudessaan viimeistään välittömästi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen.

46 b §

Korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittavien varojen käytettävissä olon vahvistaminen

Korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskeva palveluntarjoaja voi pyytää maksutiliä pitävältä palveluntarjoajalta vahvistusta siitä, onko korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittava määrä käytettävissä maksajan maksutilillä, jos:

- 1) maksaja on antanut palveluntarjoajalle nimenomaisen suostumuksen vahvistuksen pyytämiseen;
- 2) maksaja on käynnistänyt maksutapahtuman palveluntarjoajan liikkeeseen laskemalla korttipohjaisella maksuvälineellä;
- 3) palveluntarjoaja tunnistautuu kyseistä maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle ennen kutakin vahvistuspyyntöä.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on annettava 1 momentissa tarkoitettu vahvistus välittömästi, jos:

- 1) maksajan maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä pyynnön esittämisajankohdaksi;
- 2) maksaja on antanut maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle etukäteen nimenomaisen suostumuksen vastata tietyn palveluntarjoajan pyyntöön saada 1 momentissa tarkoitettu vahvistus.

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja ei saa vahvistuksen antamisen yhteydessä tehdä katevarauksista maksajan maksutilille. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on maksajan pyynnöstä ilmoitettava tälle korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskevan palveluntarjoajan yksilöintitiedot ja annettu vahvistus.

Vahvistusta ei saa säilyttää eikä käyttää muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen.

49 §

Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika

Maksunsaajan palveluntarjoajan on maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille välittömästi saatuaan sen tililleen. Jos maksunsaajalla ei ole palveluntarjoajan pitämää maksutiliä, maksunsaajan palveluntarjoajan on samassa ajassa asetettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan käytettäväksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos maksunsaajan palveluntarjoaja suorittaa maksutapahtumassa sellaisen valuutanmuunnon, jossa ainakin yhtenä valuuttana on muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutta.

53 §

Maksuvälineestä huolehtiminen

Maksuvälineen haltijan on käytettävä maksuvälinettä sen myöntämistä ja käyttöä koskevien ehtojen mukaisesti. Erityisesti hänen on kohtuullisin toimenpitein huolehdittava maksuvälineestä ja siihen liittyvistä henkilökohtaisista turvatunnuksista. Maksuvälineen myöntämistä ja käyttöä koskevat ehdot eivät saa olla perusteettomia, kohtuuttomia tai syrjiviä.

Maksuvälineen haltijan velvollisuus huolehtia maksuvälineestä ja siihen liittyvistä henkilökohtaisista turvatunnuksista alkaa, kun hän vastaanottaa ne.

Palveluntarjoajan on osaltaan varmistettava, että muilla kuin maksuvälineen haltijalla ei ole pääsyä maksuvälineeseen liittyviin henkilökohtaisiin turvatunnuksiin.

55 §

Keinot ilmoittaa maksuvälineen katoamisesta

Palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä milloin tahansa palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle maksutta ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä.

Palveluntarjoaja saa 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa periä maksuvälineen haltijalta vain kustannukset, jotka välittömästi johtuvat maksuvälineen korvaamisesta uudella.

60 §

Maksu tai alennus maksuvälineen käyttämisestä

Palveluntarjoaja ei saa estää maksunsaajaa pyytämästä maksajalta maksua maksuvälineen käyttämisestä eikä tarjoamasta alennusta sen vuoksi, että maksuvälinettä käytetään, taikka muutoin ohjaamasta häntä tietyn maksuvälineen käyttöön.

Maksunsaajan maksuvälineen käyttämisestä perimän maksun on oltava asianmukainen eikä se saa ylittää maksunsaajalle aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia. Kiellosta periä maksua eräiden maksuvälineiden käyttämisestä säädetään 46 §:n 2 momentissa.

62 §

Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä

Maksupalvelun käyttäjä, joka on tehnyt maksuvälinettä koskevan sopimuksen palveluntarjoajan kanssa, vastaa kadonneen tai oikeudettomasti toisen haltuun joutuneen maksuvälineen käytöstä tai muusta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä vain, jos oikeudeton käyttö johtuu siitä, että hän tai muu maksuvälineen haltija on:

- 1) luovuttanut maksuvälineen sen käyttöön oikeudettomalle;
- 2) huolimattomuudesta laiminlyönyt 53 §:n 1 momentin mukaiset velvollisuutensa; taikka
- 3) laiminlyönyt ilman aiheutonta viivytystä ilmoittaa palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle havaitsemastaan maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä.

Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa on enintään 50 euroa. Tätä rajoitusta ei sovelleta, jos maksupalvelun käyttäjä tai muu maksuvälineen haltija on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä:

- 1) siltä osin kuin maksuvälinettä on käytetty sen jälkeen, kun palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle on ilmoitettu maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;
- 2) jos palveluntarjoaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä milloin tahansa 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus;
- 3) jos maksunsaaja ei ole maksuvälinettä käytettäessä asianmukaisesti varmistunut maksajan oikeudesta käyttää maksuvälinettä; tai
- 4) jos palveluntarjoaja ei ole edellyttänyt maksajan vahvaa tunnistamista.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, maksupalvelun käyttäjä on vastuussa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, jos hän tai muu maksuvälineen haltija on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

63 §

Palveluntarjoajan vastuu oikeudettomasta maksutapahtumasta

Jos maksutapahtuma on toteutettu oikeudettomasti eikä 62 §:stä muuta johdu, palveluntarjoajan, jonka asiakkaan varoja on käytetty maksutapahtuman toteuttamiseen, on välittömästi ja viimeistään seuraavana työpäivänä siitä, kun se havaitsi maksutapahtuman tai sille ilmoitettiin maksutapahtumasta, palautettava maksutapahtuman rahamäärä asiakkaalleen tai palautettava tämän maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos palveluntarjoajalla on perusteltu syy epäillä tahallista väärää ilmoitusta tai muuta sellaista petollista menettelyä ja palveluntarjoaja ilmoittaa tästä sekä epäilyksen syistä kirjallisesti Finanssivalvonnalle.

Maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona oikeudettoman maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin.

Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, tämän pykälän mukainen palautusvelvollisuus on asianomaista maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan takautumisoikeudesta maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan säädetään 74 §:ssä.

64 §

Vastuu maksajan käynnistämästä toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta

Jos maksajan käynnistämä maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta. Maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin.

Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, palautusvelvollisuus on maksajan maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan takautumisoikeudesta maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan säädetään 74 §:ssä.

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän 47 §:n mukaisessa määräajassa. Maksunsaajan palveluntarjoajan on tällöin välittömästi maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille tai, jollei maksunsaaja käytä maksutiliä, asetettava maksutapahtuman rahamäärä hänen käytettäväkseen. Maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.

Jos maksutapahtuma on toteutettu myöhässä, maksunsaajan palveluntarjoajan on maksajan palveluntarjoajan maksajan puolesta esittämästä pyynnöstä varmistettava, että maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvopäivä on viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.

65 §

Vastuu maksunsaajan käynnistämästä tai hänen välityksellään käynnistetystä toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta

Jos maksunsaajan käynnistämä tai hänen välityksellään käynnistetty maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman ai-

heetonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta. Maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin.

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos:

1) maksutapahtuman toteuttamatta jääminen tai virheellinen toteuttaminen johtuu siitä, että maksunsaajan palveluntarjoaja on laiminlyönyt 48 tai 49 §:n mukaisia velvollisuuksiaan; taikka

2) maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän, vaikka maksajan palveluntarjoajan suoritus olisi viivästynyt.

Jos maksutapahtuma toteutetaan myöhässä, maksunsaajan palveluntarjoajan maksunsaajan maksutilille suorittaman maksun arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.

67 §

Velvollisuus palauttaa kulut ja korvata korko

Jos maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti tai myöhässä, maksupalvelun käyttäjällä on oikeus saada palveluntarjoajaltaan takaisin kulut, jotka häneltä on peritty maksutapahtumasta. Lisäksi maksupalvelun käyttäjällä on oikeus saada palveluntarjoajaltaan korvaus korosta, jonka hän joutuu suorittamaan maksutapahtuman toteuttamatta jäämisen taikka virheellisen tai myöhästyneen toteuttamisen vuoksi.

68 §

Virheellinen yksilöivä tunniste

Palveluntarjoaja ei ole 64—67 §:n mukaisesti vastuussa toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta, jos syynä on se, että maksupalvelun käyttäjän antama yksilöivä tunniste on virheellinen.

Maksajan palveluntarjoajan on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa kuitenkin kohtuullisin toimenpitein pyrittävä saamaan virheellisesti toteutetun maksutapahtuman varat takaisin. Maksunsaajan palveluntarjoajan on annettava maksajan palveluntarjoajalle kaikki varojen takaisin saamisen kannalta merkitykselliset tiedot ja muutenkin toimittava yhteistyössä tämän kanssa varojen takaisin saamiseksi.

Jos varojen takaisin saaminen ei ole mahdollista, maksajan palveluntarjoajan on maksajan kirjallisesta pyynnöstä toimitettava tälle kaikki saatavillaan olevat maksajalle merkitykselliset tiedot.

Palveluntarjoaja saa periä maksupalvelun käyttäjältä kulut maksutapahtuman varojen takaisin hankkimisesta, jos tällaisesta oikeudesta on sovittu puitesopimuksessa. Perittävien kulujen on oltava asianmukaiset eivätkä ne saa ylittää palveluntarjoajan tosiasiallisia kustannuksia.

70 §

Ilmoitus oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta

Maksupalvelun käyttäjällä ei ole oikeutta saada palveluntarjoajalta maksutapahtuman rahamäärän palautusta tai muuta hyvitystä siten kuin tässä luvussa säädetään, jollei hän ilmoita palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta ilman aiheetonta viivytystä sen havaittuaan ja 13 kuukauden

kuluessa maksutapahtuman rahamäärän veloittamisesta maksutililtään tai hyvittämisestä maksutililleen. Viimeksi mainittua määräaikaa ei sovelleta, jos palveluntarjoaja ei ole antanut maksupalvelun käyttäjälle maksutapahtumaa koskevia tietoja siten kuin 2 luvussa säädetään.

72 §

Todistustaakka

Jos maksupalvelun käyttäjä kiistää antaneensa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, hänen palveluntarjoajansa on osoitettava, että suostumus on annettu sovitulla tavalla. Jos maksupalvelun käyttäjä väittää, että maksutapahtumaa ei ole toteutettu asianmukaisesti, palveluntarjoajan on osoitettava, että maksutapahtuma on kirjattu ja merkitty tileille oikein ja ettei maksutapahtuman käsittelyyn ole vaikuttanut tekninen vika tai muu häiriö.

Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, tällä on todistustaakka 1 momentissa tarkoitetuista seikoista oman suorituksensa osalta ja siitä, että maksajan maksutiliä pitävä palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutoimeksiannon.

Se seikka, että palveluntarjoaja voi näyttää, että suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen on annettu maksuvälineellä, ei välttämättä yksin riitä osoittamaan, että maksuvälineen haltija on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, toiminut petollisesti taikka laiminlyönyt tahallisesti tai törkeän huolimattomasti 53 ja 54 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan.

74 §

Palveluntarjoajan takautumisoikeus

Jos palveluntarjoaja on 63—65 tai 67 §:n nojalla joutunut vastuuseen maksupalvelun käyttäjälle sellaisesta oikeudettomasta maksutapahtumasta tai virheestä, joka johtuu toisesta maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvasta palveluntarjoajasta tai välittäjästä, palveluntarjoajalla on oikeus saada suorittamansa palautus tai hyvitys kyseiseltä palveluntarjoajalta tai välittäjältä.

Jos maksunsaaja tai tämän palveluntarjoaja laiminlyö velvollisuutensa huolehtia maksajan vahvasta tunnistamisesta, sen on korvattava maksajan palveluntarjoajalle oikeudettomasta maksutapahtumasta aiheutunut vahinko.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei rajoita palveluntarjoajan lakiin tai sopimukseen perustuvia muita oikeuksia.

77 §

Vastuusta sopiminen käytettäessä pienmaksuvälinettä

Jos pienmaksuväline on ominaisuuksiltaan sellainen, että sitä käytettäessä käyttäjän henkilöllisyys ei tule ilmi, tai jos palveluntarjoaja ei voi muista pienmaksuvälineen ominaisuuksiin liittyvistä syistä osoittaa, että pienmaksuvälineen haltija on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, osapuolet voivat sopia, ettei pienmaksuvälinettä koskevaan sopimukseen sovelleta, mitä 62 §:n 1 ja 2 momentissa ja 3 momentin 1—3 kohdassa sekä 63 ja 72 §:ssä säädetään.

79 §

Maksupalautuksen edellytykset

Maksajan palveluntarjoajan on maksajan pyynnöstä palautettava maksunsaajan käynnistämisen tai maksunsaajan välityksellä käynnistetyn maksutapahtuman rahamäärä kokonaisuudessaan maksajalle, jos maksutapahtuman rahamäärä:

- 1) ei täsmällisesti ilmene maksajan antamassa suostumuksessa; ja
- 2) on suurempi kuin maksaja on kohtuudella voinut odottaa ottaen huomioon hänen aikaisempi kulutuskäyttäytymisensä, puitesopimuksen ehdot sekä muut olosuhteet.

Maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona kyseinen määrä veloitettiin.

Jos kyse on SEPA-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettua suoraveloituksesta, maksajalla on oikeus maksupalautukseen silloinkin, kun 1 momentin mukaiset edellytykset eivät täyty.

Maksaja ja hänen palveluntarjoajansa voivat puitesopimuksessa 1 ja 3 momentin estämättä sopia, ettei maksajalla ole suoraveloituksessa oikeutta maksupalautukseen, jos maksaja on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen palveluntarjoajalleen ja palveluntarjoaja tai maksunsaaja on ilmoittanut hänelle maksutapahtuman veloittamisesta sovitulla tavalla vähintään neljä viikkoa ennen eräpäivää.

8 a luku

Tilitietopalvelut

82 a §

Oikeus käyttää tilitietopalveluja

Jos maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä, maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksupalvelun käyttäjän käyttää tilitietopalveluja. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava tilitietopalvelun tarjoajan hyödyntää vahvan tunnistamisen menettelyjä, jotka maksutiliä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on käsiteltävä tilitietopalvelujen tarjoajan palvelujen kautta välitetyt tietopyyntöjä tasapuolisesti suhteessa muihin tietopyyntöihin.

82 b §

Tilitietopalvelun tarjoajan velvollisuudet

Tilitietopalvelun tarjoaja saa tarjota vain palveluja, joihin maksupalvelun käyttäjä on nimenomaisesti suostunut.

Tilitietopalvelun tarjoajalla ei ole oikeutta kuin nimettyjen maksutilien ja niihin liittyvien maksutapahtumien tietoihin, eikä se saa käyttää, hankkia tai säilyttää mitään tietoja muussa tarkoituksessa kuin tilitietopalvelun suorittamiseksi maksupalvelun käyttäjän nimenomaisen pyynnön mukaisesti. Tilitietopalvelun tarjoaja ei saa pyytää maksutileihin liittyviä arkaluonteisia maksutietoja.

Tilitietopalvelun tarjoajan on:

- 1) tunnistauduttava kunkin viestintätapahtuman yhteydessä kullekin maksupalvelun käyttäjän tilejä pitävälle palveluntarjoajalle;
- 2) huolehdittava siitä, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset turvatunnukset eivät ole muiden kuin käyttäjän ja niiden myöntäjän saatavilla.

82 c §

Maksutilille pääsyn epääminen

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja voi evätä tilitietopalvelun tarjoajalta pääsyn maksutilille, jos se voi osoittaa, että epäämiselle on perusteltu syy, joka liittyy asianomaisen tilitietopalvelun tarjoajan oikeudettomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on ilmoitettava epäämisestä ja sen perusteista maksajalle sovitulla tavalla, jollei ilmoittamatta jättämiselle ole perusteltuja turvallisuussyitä tai ilmoittamista ole muualla laissa kielletty. Ilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen pääsyn epäämistä ja viimeistään välittömästi epäämisen jälkeen. Pääsy maksutilille on sallittava, kun epäämiselle ei enää ole perustetta.

83 §

Valvontaviranomaiset ja tietojen antaminen

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista, kun palveluntarjoaja on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. Myös kuluttaja-asiamies valvoo tämän lain noudattamista, jos maksupalvelun käyttäjä on kuluttaja.

10 luku

Erinäiset säännökset ja voimaantulo

85 b §

Tunnistaminen

Palveluntarjoajan on käytettävä vahvaa tunnistamista, jos maksaja:

- 1) käyttää maksutiliään tietoverkon välityksellä;
- 2) käynnistää sähköisen maksutapahtuman;
- 3) toteuttaa etäkanavan kautta toimen, johon voi liittyä väärinkäytöksen riski.

Jos maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman etäviestimellä, palveluntarjoajan on käytettävä vahvaa tunnistamista, johon yhdistetään maksutapahtuman määrä ja maksunsaaja maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65, EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä *maksupalveludirektiivi*, 97 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla.

Palveluntarjoajan on riittävin turvatoimenpitein huolehdittava vahvassa tunnistamisessa käytettävien henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun vahvan tunnistamisen sekä 3 momentissa tarkoitettujen turvatoimenpiteiden on täytettävä tarkemmat vaatimukset, joista säädetään maksupalveludirektiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa.

Tämän pykälän mukaisesta velvollisuudesta vahvaan tunnistamiseen sekä henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamiseen voidaan poiketa, jos maksupalveludirektiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa niin säädetään.

HE 132/2017 vp

85 c §

Viestintästandardit

Palveluntarjoajan on tunnistamista, todentamista, ilmoittamista, tietojen antamista ja turvatoimenpiteiden toteuttamista koskevissa yhteyksissään toisten palveluntarjoajien, maksajien ja maksunsaajien kanssa noudatettava yhteisiä ja turvallisia avoimia viestintästandardeja, joita koskevista vaatimuksista säädetään maksupalveludirektiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa.

86 §

Henkilötietojen käsittely

Palveluntarjoaja saa vain maksupalvelun käyttäjän nimenomaisella suostumuksella käsitellä sellaisia henkilötietoja, jotka ovat tarpeen maksupalvelujen tarjoamiseksi.

86 a §

Asiakasvalitusten käsittely

Palveluntarjoajilla on oltava tehokkaat menettelytavat maksupalvelun käyttäjien tämän lain mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia koskevien valitusten käsittelemiseksi. Jolleivät osapuolet sovi muun kielen käyttämisestä, menettelyssä on käytettävä suomea tai ruotsia taikka, jos maksupalvelua tarjotaan muualla kuin Suomessa, kyseisen valtion virallista kieltä.

Palveluntarjoajan on vastattava valitukseen paperilla, jolleivät osapuolet ole sopineet, että vastaus annetaan muulla pysyvällä tavalla. Vastauksessa on otettava kantaa kaikkiin valituksessa esitettyihin seikkoihin, ja se on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle 15 työpäivän kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Jos vastausta ei palveluntarjoajasta riippumattomista ja poikkeuksellisista syistä voida antaa määräajassa, palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle väliaikainen vastaus, jossa ilmoitetaan vastauksen viivästymisen syy sekä määräaika, johon mennessä maksupalvelun käyttäjä saa lopullisen vastauksen. Lopullinen vastaus on joka tapauksessa toimitettava maksupalvelun käyttäjälle 35 työpäivän kuluessa valituksen vastaanottamisesta.

86 b §

Velvollisuus antaa tietoja tuomioistuimen ulkopuolisista riidanratkaisuelimistä

Sen lisäksi, mitä kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 8 b §:ssä säädetään, palveluntarjoajan on esitettävä liikeiloissaan tieto vähintään yhdestä sellaisesta riidanratkaisuelimestä, joka on ilmoitettu kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti Euroopan komissiolle ja joka on toimivaltainen käsittelemään tämän lain mukaisiin oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyviä riita-asioita elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välillä.

86 c §

Korttimaksujen siirtohintoja koskevaan asetukseen liittyvien riitojen ratkaisu

Maksunsaajien palveluntarjoajien on varmistettava, että maksunsaajien ja niiden palveluntarjoajien väliset korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet voidaan saattaa ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäviksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Palveluntarjoajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä palveluntarjoajan on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 1 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

86 d §

Komission esite maksupalveluja koskevista kuluttajien oikeuksista

Palveluntarjoajan on asetettava maksupalveludirektiivissä tarkoitettu komission laatima esite kuluttajien oikeuksista helposti saataville mahdollisella verkkosivustollaan ja paperilla liike-tiloissaan. Lisäksi esitteen on oltava helposti saatavilla 83 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten verkkosivustoilla. Esitteen tiedot on asetettava myös vammaisten henkilöiden saataville asianmukaisten vaihtoehtoisten välineiden avulla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Lain 85 b ja 85 c §:n voimaantuloa säädetään kuitenkin valtioneuvoston asetuksella.

Maksutapahtumaan, jota koskevan toimeksiannon maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuva maksupalvelun käyttäjän palveluntarjoaja on vastaanottanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 46 §:n 2 momentin sijasta sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos maksutavasta perittävästä maksusta on sovittu ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 62 §:ää sovelletaan siltä osin kuin maksuvälinettä on käytetty oikeudettomasti lain voimaantulon jälkeen, vaikka se menettely, jonka perusteella maksupalvelun käyttäjää vaaditaan vastuuseen, olisi tapahtunut ennen lain voimaantuloa.

2.

Laki

kuluttajansuojalain 7 ja 7 a luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 1 §:n 4 momentti, 15 §:n 1 momentti, 40 § ja 51 §:n 1 momentti sekä 7 a luvun 33 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 luvun 1 §:n 4 momentti ja 51 §:n 1 momentti sekä 7 a luvun 33 §:n 1 momentti laissa 851/2016 sekä 7 luvun 15 §:n 1 momentti ja 40 § laissa 746/2010, seuraavasti:

7 luku

Kuluttajaluotot

1 §

Soveltamisala

Luoton käyttöön oikeuttavaan tunnisteeseen rinnastetaan 40 §:n säännöksiä sovellettaessa tunniste, joka oikeuttaa tilin taikka muun rahoituspalvelun tai rahoitusvälineen käyttöön. Luotonantajaa koskevia säännöksiä sovelletaan tällöin elinkeinonharjoittajaan, joka on tehnyt kuluttajan kanssa tunnistetta koskevan sopimuksen.

15 §

Luotonhakijan henkilöllisyyden todentaminen

Luotonantajan on ennen kuluttajaluottosopimuksen tekemistä todennettava luottoa hakevan henkilöllisyys huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009) 8 §:ssä säädetyt vaatimukset.

40 §

Kuluttajan vastuu luottokortin tai muun luoton käyttöön oikeuttavan tunnisteen oikeudettomasta käytöstä

Kuluttaja, joka on tehnyt luottosopimuksen luotonantajan kanssa, vastaa kadonneen tai oikeudettomasti toisen haltuun joutuneen luottokortin tai luoton käyttöön oikeuttavan muun tunnisteen käytöstä taikka muusta tunnisteen oikeudettomasta käytöstä vain, jos oikeudeton käyttö johtuu siitä, että hän tai muu tunnisteen haltija on:

- 1) luovuttanut tunnisteen sen käyttöön oikeudettomalle;
- 2) menetellyt huolimattomasti; taikka

3) laiminlyönyt ilmoittaa luotonantajalle tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä ilman aiheutonta viivytystä sen havaittuaan.

Kuluttaja vastaa 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä enintään 50 euroon saakka. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos hän on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Kuluttaja ei kuitenkaan vastaa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin tunnistetta on käytetty sen jälkeen, kun luotonantajalle on ilmoitettu tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos luotonantaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että tunnisteiden haltijalla on mahdollisuus täyttää 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitusvelvollisuutensa;

3) jos myyjä tai palveluksen suorittaja taikka se, joka näiden edustajana on ottanut vastaan tunnisteiden, ei ole asianmukaisesti varmistunut haltijan oikeudesta käyttää tunnistetta; tai

4) jos luotonantaja ei ole edellyttänyt, että kuluttajan henkilöllisyys todennetaan tunnistetta käytettäessä 15 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Kuluttaja on 3 momentissa säädetyin estämättä vastuussa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä, jos hän tai muu tunnisteiden haltija on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva.

7 a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantaja tai luotonvälittäjä on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämän lain 7 luvun 1 §:n 4 momenttia ja 40 §:ää sovelletaan siltä osin kuin tunnistetta on käytetty oikeudettomasti lain voimaantulon jälkeen, vaikka se menettely, jonka perusteella kuluttajaa vaaditaan vastuuseen, olisi tapahtunut ennen lain voimaantuloa.

3.

Laki

tietoyhteiskuntakaaren 125 ja 134 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 125 §:n 4 momentti ja 134 §:n 2 momentti seuraavasti:

125 §

Viestintäpalvelun oikeudeton käyttö

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan, jollei maksupalvelulaista (290/2010) muuta johdu.

134 §

Laskun erittely ja yhteyskohtainen erittely

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetuista lisämaksullisista palveluista teleyrityksen on eriteltävä laskulle:

1) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse maksupalvelulain soveltamisalaan kuuluvista maksutapahtumista;

2) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse yksinomaan maksupalvelulain soveltamisalaan kuulumattomasta hyödykkeen tai palvelun maksamisesta automaattisessa palvelussa ja joista aiheutuu tilaajalle ensisijaisesti muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja;

3) palvelutyypeittäin sellaiset muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut yhteydet, joista aiheutuu tilaajalle muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja.

HE 132/2017 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 .

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Oikeusministeri Antti Häkkänen

1.

Laki**maksupalvelulain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentti, 2 ja 3 §, 4 §:n 1 ja 2 momentti, 5 ja 8 §, 9 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentti, 14 ja 15 §, 17 a §:n 1 ja 2 momentti, 17 b §:n 1 ja 2 momentti, 19 §:n 3 momentti, 22 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28—30 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 3 ja 4 momentti, 42, 46, 49, 53, 55, 60, 62—65, 67, 68, 70, 72 ja 74 §, 77 §:n 2 momentti, 79 §, 83 §:n 1 momentti, 86 §:n 1 momentti sekä 86 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § osaksi laissa 179/2014, 8 § osaksi laissa 906/2011, 17 a §:n 1 ja 2 momentti, 17 b §:n 1 ja 2 momentti ja 83 §:n 1 momentissa laissa 1057/2016 sekä 86 a § laissa 59/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 25 a ja 25 b §, 38 §:n edelle uusi väliotsikko, lakiin uusi 38 a ja 46 a § ja viimeksi mainitun edelle uusi väliotsikko sekä lakiin uusi 46 b §, 8 a luku sekä uusi 85 b, 85 c ja 86 b—86 d seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

1) palvelu käteispanon tekemiseksi maksutilille tai käteisen nostamiseksi maksutililtä sekä maksutilin hoitoon ja tarjoamiseen liittyvät toimet;

2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;

3) maksuvälineen liikkeeseenlasku;

4) maksuvälineellä toteutettavaa maksutapahtumaa koskeva tapahtumahyvitys;

Tätä lakia sovelletaan seuraaviin maksupalveluihin:

1) palvelu käteispanon tekemiseksi maksutilille tai käteisen nostamiseksi maksutililtä sekä maksutilin hoitoon ja tarjoamiseen liittyvät toimet;

2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suoraveloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;

3) maksuvälineen liikkeeseenlasku;

4) *maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen ja käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle;*

Voimassa oleva laki

5) rahanvälitys;
 6) maksutapahtuman toteuttaminen siten, että maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen annetaan matkapuhelimella tai tietokoneella taikka muulla telepäätelaitteella tai tietoteknisellä laitteella ja maksu suoritetaan sellaiselle televiestintä- tai tietotekniikkajärjestelmää tai -verkkoa hoitavalle yritykselle, joka toimii ainoastaan maksutapahtuman välittäjänä maksupalvelun käyttäjän ja tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen toimittajan välillä.

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin palveluihin:

- 1) rahankuljetuspalvelu;
- 2) palvelu, jossa tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä hankittaessa maksunsaaja antaa maksajalle käteistä osana maksamista koskevaa maksutapahtumaa;
- 3) sellaisiin välineisiin perustuva palvelu, joita voidaan käyttää tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa solmitun sopimuksen nojalla *joko* hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa tai määrättyjen hyödykkeiden hankkimiseksi.

3 §

Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksuta-

Ehdotus

- 5) rahanvälitys;
- 6) *maksutoimeksiantopalvelu*;

7) *tilitietopalvelu*.

2 §

Soveltamisalaan kuulumattomat palvelut

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin palveluihin:

- 1) rahankuljetuspalvelu;
- 2) palvelu, jossa tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä hankittaessa maksunsaaja antaa maksajalle käteistä osana maksamista koskevaa maksutapahtumaa;
- 3) *erityisiin rajoitetusti käytettäviin maksuvälineisiin* perustuva palvelu, jos:
 - a) *maksuvälineitä* voidaan käyttää tavaran, palvelun tai muun hyödykkeen hankkimiseksi ainoastaan välineen liikkeeseenlaskijan käyttämissä tiloissa taikka liikkeeseenlaskijan kanssa *suoraan tehdyn* sopimuksen nojalla hyödykkeen tarjoajien rajatussa verkossa;
 - b) *maksuvälineitä* voidaan käyttää ainoastaan *valikoimaltaan erittäin rajattujen* hyödykkeiden hankkimiseksi; *tai*
 - c) *maksuvälineitä, jotka tarjotaan yrityksen taikka julkisoikeudellisen yhteisön tai laitoksen pyynnöstä ja jotka ovat voimassa vain yhdessä Euroopan talousalueen valtiossa, säännellään erityisistä sosiaalisista tai verotuksellisista syistä tiettyjen hyödykkeiden hankkimiseksi liikkeeseenlaskijan kanssa sopimuksen tehneiltä toimittajilta.*

3 §

Soveltamisalaan kuulumattomat maksutapahtumat

Tätä lakia ei sovelleta seuraaviin maksuta-

Voimassa oleva laki

pahtumiin:

1) kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitetun kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen;

2) maksutapahtuma, jonka perustana on palveluntarjoajan maksettavaksi asetettu paperinen shekki, asete, maksukuponki, matkashekki, velkakirja tai postiosoitus ja jonka tarkoituksena on asettaa varoja maksunsaajan käytettäväksi;

3) maksujärjestelmässä tai arvopaperien selvitysjärjestelmässä toteutettavat maksutapahtumat palveluntarjoajien ja selvitysosapuolten, keskusvastapuolen, selvitysyhteisöjen tai keskuspankkien sekä muiden järjestelmään osallistuvien välillä;

4) sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten, sellaisten yhteissijoitusyritysten, rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien, jotka tarjoavat sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelua, ja 3 kohdassa tarkoitettujen tai sellaisten muiden yritysten, jotka voivat säilyttää arvopapereita, omaisuudenhoitoon taikka arvopaperien lunastukseen tai myyntiin liittyvät maksutapahtumat;

5) maksutapahtumat emoyrityksen ja sen tytäryrityksen tai saman emoyrityksen tytäryritysten välillä, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu samaan yritysryhmään, jonka muodostavat kirjanpitolaissa (1336/1997) tarkoitettu emoyritys, emoyrityksen tytäryritykset ja näiden rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettujen omistusyhteisöyritykset.

Ehdotus

pahtumiin:

1) kauppaedustajista ja myyntimiehistä annetussa laissa (417/1992) tarkoitetun kauppaedustajan tai muun vastaavan edustajan päämiehensä puolesta neuvottelemaan tai tekemään tavaraa, palvelua tai muuta hyödykettä koskevaan myynti- tai ostosopimukseen liittyvän maksun välittäminen, *jos edustaja toimii ainoastaan maksajan tai maksunsaajan puolesta*;

2) maksutapahtuma, jonka perustana on palveluntarjoajan maksettavaksi asetettu paperinen shekki, asete, maksukuponki, matkashekki, velkakirja tai postiosoitus ja jonka tarkoituksena on asettaa varoja maksunsaajan käytettäväksi;

3) maksujärjestelmässä tai arvopaperien selvitysjärjestelmässä toteutettavat maksutapahtumat palveluntarjoajien ja selvitysosapuolten, keskusvastapuolen, selvitysyhteisöjen tai keskuspankkien sekä muiden järjestelmään osallistuvien välillä;

4) sijoituspalveluyritysten, luottolaitosten, sellaisten yhteissijoitusyritysten, rahastoyhtiöiden ja vaihtoehtorahastojen hoitajien, jotka tarjoavat sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua sijoituspalvelua, ja 3 kohdassa tarkoitettujen tai sellaisten muiden yritysten, jotka voivat säilyttää arvopapereita, omaisuudenhoitoon taikka arvopaperien lunastukseen tai myyntiin liittyvät maksutapahtumat;

5) maksutapahtumat *ja niihin liittyvät palvelut* emoyrityksen ja sen tytäryrityksen tai saman emoyrityksen tytäryritysten välillä, jos maksupalvelun välittäjä kuuluu samaan *maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 8 kohdassa tarkoitettuun ryhmään*;

6) *tietoyhteiskuntakaarella (917/2014) tarkoitettujen teleyrityksen viestintäpalvelun käyttöön perustuvan laskutuksensa yhteydessä käyttäjältä perimät enintään 50 euron määräiset maksutapahtumat, joiden yhteenlaskettu määrä on enintään 300 euroa kuukaudessa käyttäjää kohden, jos kysymys on:*

a) maksutapahtumista digitaalisen sisällön tai ääniperusteisten palvelujen ostamista varten; tai

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

Palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat poikkeukset tiedonantovelvollisuudesta

Mitä 12 §:n 5 ja 7 kohdassa sekä 18 §:ssä säädetään toteuttamisaikaa ja perittäviä kuluja koskevien tietojen antamisesta, ei sovelleta maksutapahtumaan:

1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja; tai

2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, palveluntarjoajan on kuitenkin 12 ja 18 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa aina annettava maksupalvelun käyttäjälle tieto ainakin niistä kuluista, jotka se itse perii maksutapahtuman toteuttamisesta, sekä ilmoitettava mahdollisuudesta, että myös muut maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvat palveluntarjoajat ja välittäjät perivät siitä kuluja.

5 §

Muut palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat rajoitukset

Lain 39, 45—48, 64, 65, 67, 70, 74, 79, 80 ja 88 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan:

1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja; tai

2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

4 §

b) maksutapahtumista, jotka toteutetaan sähköisestä laitteesta tai sen välityksellä joko hyväntekeväisyystoiminnan yhteydessä tai matka-, pysäköinti- tai pääsylippujen taikka muiden sen kaltaisten lippujen ostamista varten.

Palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat poikkeukset tiedonantovelvollisuudesta

Mitä 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 18 §:ssä säädetään toteuttamisaikaa koskevien tietojen antamisesta, ei sovelleta maksutapahtumaan:

1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja; tai

2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

Mitä 12 §:n 1 momentin 7 kohdassa ja 18 §:ssä säädetään perittäviä kuluja koskevien tietojen antamisesta, ei sovelleta sellaisiin 1 momentissa tarkoitettujen maksutapahtumien osiin, jotka toteutetaan Euroopan talousalueen ulkopuolella. Palveluntarjoajan on kuitenkin tällöin ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle, että tältä saatetaan periä muitakin kuluja kuin ne, joista palveluntarjoajan on annettava tieto.

5 §

Muut palveluntarjoajan sijainnista ja maksutapahtumassa käytettävästä valuutasta johtuvat rajoitukset

Lain 45 ja 47 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan:

1) jonka toteuttamiseen osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja; tai

2) joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

Lain 46 §:ää, 64 §:n 1, 3 ja 4 momenttia, 65 ja 67 §:ää sekä 79 ja 80 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan, jonka toteuttamiseen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Lain 49, 51 ja 52 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan, joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

osallistuu Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitseva maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja. Lain 74 §:n 1 momenttia ei sovelleta tällaiseen maksutapahtumaan, ellei kyse ole 64 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tilanteesta.

Lain 48 ja 52 §:ää ei sovelleta maksutapahtumaan, joka on muun valuutan kuin euron tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutan määräinen.

8 §

8 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *maksupalvelun käyttäjällä* sitä, joka palveluntarjoajan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella voi käyttää maksupalvelua maksajana tai maksunsaajana;

2) *palveluntarjoajalla* luonnollista henkilöä taikka yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka tuloa tai muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti tarjoaa maksupalveluja;

3) *maksutapahtumalla* toimenpidettä, jolla varoja siirretään, nostetaan tai asetetaan käytettäväksi;

4) *maksutoimeksiannolla* maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoajalleen antamaa määräystä toteuttaa maksutapahtuma;

5) *maksutilillä* tiliä, jota voidaan käyttää maksutapahtumiin;

6) *tilisiirrolla* maksajan maksutilin veloittamista maksajan aloitteesta varojen siirtämiseksi maksunsaajan maksutilille;

7) *suoraveloituksella* maksajan maksutilin veloittamista maksunsaajan aloitteesta varojen siirtämiseksi maksunsaajan maksutilille, kun maksaja on antanut suostumuksensa maksutapahtumaan joko maksunsaajalle tai maksunsaajan palveluntarjoajalle taikka omalle palveluntarjoajalleen;

8) *rahanvälityksellä* palvelua, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa maksajalta varoja perustamatta maksutiliä maksajan tai maksunsaajan nimiin ainoana tarkoituksena siirtää vastaanotettuja varoja vastaava määrä maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle taikka jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksun-

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *maksupalvelun käyttäjällä* sitä, joka palveluntarjoajan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella voi käyttää maksupalvelua maksajana tai maksunsaajana;

2) *palveluntarjoajalla* luonnollista henkilöä taikka yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka tuloa tai muuta taloudellista hyötyä saadakseen ammattimaisesti tarjoaa maksupalveluja;

3) *maksutapahtumalla* toimenpidettä, jolla varoja siirretään, nostetaan tai asetetaan käytettäväksi;

4) *maksutoimeksiannolla* maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoajalleen antamaa määräystä toteuttaa maksutapahtuma;

5) *maksutilillä* tiliä, jota voidaan käyttää maksutapahtumiin;

6) *tilisiirrolla* maksajan maksutilin veloittamista maksajan *toimeksiannosta* varojen siirtämiseksi maksunsaajan maksutilille;

7) *suoraveloituksella* maksajan maksutilin veloittamista maksunsaajan aloitteesta varojen siirtämiseksi maksunsaajan maksutilille, kun maksaja on antanut suostumuksensa maksutapahtumaan joko maksunsaajalle tai maksunsaajan palveluntarjoajalle taikka omalle palveluntarjoajalleen;

8) *rahanvälityksellä* palvelua, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa maksajalta varoja perustamatta maksutiliä maksajan tai maksunsaajan nimiin ainoana tarkoituksena siirtää vastaanotettuja varoja vastaava määrä maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle taikka jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksun-

Voimassa oleva laki

saajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön;

9) *maksuvälineellä* maksukorttia tai muuta käyttäjäkohtaista välinettä tai menettelytapaa taikka näiden yhdistelmää, jonka käyttämisestä maksutoimeksiantoihin maksupalvelun käyttäjä ja palveluntarjoaja ovat sopineet;

10) *maksuvälineen haltijalla* sitä, jolle on myönnetty maksuvälineen käyttöoikeus;

11) *pienmaksuvälineellä* maksuvälinettä:

a) jota puitesopimuksen mukaan voidaan käyttää enintään 30 euron tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, enintään 60 euron määräisiin maksutapahtumiin;

b) jonka käyttöraja puitesopimuksen mukaan on enintään 150 euroa tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, enintään 300 euroa; taikka

c) jolle tallennettujen varojen määrä ei puitesopimuksen mukaan voi ylittää 150 euroa tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, 500 euroa;

12) *pienmaksuvälineenhaltijalla* sitä, jolle on myönnetty pienmaksuvälineen käyttöoikeus;

13) *puitesopimuksella* tili- tai muuta sopimusta, jonka perusteella voidaan toteuttaa yksittäisiä tai peräkkäisiä maksutapahtumia;

14) *erillisellä maksutapahtumalla* maksutapahtumaa, joka ei kuulu puitesopimuksen piiriin;

15) *etäviestimellä* puhelinta, postia, televisiota, tietoverkkoa tai muuta välinettä, jota voidaan käyttää sopimuksen tekemiseen ilman että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä;

16) *varoilla* käteistä, tilille kirjattua rahaa ja maksulaitoslain (297/2010) 5 §:n 6 a kohdassa tarkoitettua sähköistä rahaa;

17) *arvopäivällä* viiteajankohtaa, jota palveluntarjoaja käyttää laskeessaan korkoa varoille, jotka veloitetaan maksutililtä tai maksetaan maksutilille;

Ehdotus

saajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön;

9) *maksutoimeksiantopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja käynnistää toisen palveluntarjoajan pitämää maksutiliä koskevan maksutoimeksiannon maksupalvelun käyttäjän pyynnöstä;

10) *tilitietopalvelulla* palvelua, jossa palveluntarjoaja antaa tietoverkon välityksellä koottua tietoa toisen palveluntarjoajan tai useamman palveluntarjoajan pitämistä maksupalvelun käyttäjän maksutileistä;

11) *maksuvälineellä* maksukorttia tai muuta käyttäjäkohtaista välinettä tai menettelytapaa taikka näiden yhdistelmää, jonka käyttämisestä maksutoimeksiantoihin maksupalvelun käyttäjä ja palveluntarjoaja ovat sopineet;

12) *maksuvälineen haltijalla* sitä, jolle on myönnetty maksuvälineen käyttöoikeus;

13) *pienmaksuvälineellä* maksuvälinettä:

a) jota puitesopimuksen mukaan voidaan käyttää enintään 30 euron tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, enintään 60 euron määräisiin maksutapahtumiin;

b) jonka käyttöraja puitesopimuksen mukaan on enintään 150 euroa tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, enintään 300 euroa; taikka

c) jolle tallennettujen varojen määrä ei puitesopimuksen mukaan voi ylittää 150 euroa tai, jos maksuvälinettä voidaan käyttää vain kotimaan maksutapahtumiin, 500 euroa;

14) *pienmaksuvälineenhaltijalla* sitä, jolle on myönnetty pienmaksuvälineen käyttöoikeus;

15) *puitesopimuksella* tili- tai muuta sopimusta, jonka perusteella voidaan toteuttaa yksittäisiä tai peräkkäisiä maksutapahtumia;

16) *erillisellä maksutapahtumalla* maksutapahtumaa, joka ei kuulu puitesopimuksen piiriin;

17) *etäviestimellä* puhelinta, postia, televisiota, tietoverkkoa tai muuta välinettä, jota voidaan käyttää sopimuksen tekemiseen ilman että osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä;

18) *varoilla* käteistä, tilille kirjattua rahaa ja maksulaitoslain 5 §:n 6 a kohdassa tarkoitettua sähköistä rahaa;

19) *arvopäivällä* viiteajankohtaa, jota palveluntarjoaja käyttää laskeessaan korkoa varoille, jotka veloitetaan maksutililtä tai maksetaan maksutilille;

Voimassa oleva laki

18) *työpäivällä* päivää, jona maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja on avoinna siten, että se voi osaltaan toteuttaa maksutapahtuman;

19) *yksilöivällä tunnisteella* palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle määrittämää kirjain-, numero- tai merkkiyhdistelmää, joka maksupalvelun käyttäjän on esitettävä, jotta toinen maksutapahtumaan liittyvä maksupalvelun käyttäjä tai tämän maksutili voidaan yksilöidä;

20) *tietojen antamisella pysyvällä tavalla* tietojen antamista maksupalvelun käyttäjälle henkilökohtaisesti, kirjallisesti tai sähköisesti siten, että tämä voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina;

21) *maksujärjestelmällä* sääntöihin perustuvaa järjestelmää, jossa määritetään tai toteutetaan rahamääräisiä velvoitteita taikka siirretään maksutapahtumien katteet.

Ehdotus

20) *työpäivällä* päivää, jona maksajan tai maksunsaajan palveluntarjoaja on avoinna siten, että se voi osaltaan toteuttaa maksutapahtuman;

21) *yksilöivällä tunnisteella* palveluntarjoajan maksupalvelun käyttäjälle määrittämää kirjain-, numero- tai merkkiyhdistelmää, joka maksupalvelun käyttäjän on esitettävä, jotta toinen maksutapahtumaan liittyvä maksupalvelun käyttäjä tai tämän maksutili voidaan yksilöidä;

22) *tietojen antamisella pysyvällä tavalla* tietojen antamista maksupalvelun käyttäjälle henkilökohtaisesti, kirjallisesti tai sähköisesti siten, että tämä voi tallentaa ja toisintaa ne muuttumattomina;

23) *maksujärjestelmällä* sääntöihin perustuvaa järjestelmää, jossa määritetään tai toteutetaan rahamääräisiä velvoitteita taikka siirretään maksutapahtumien katteet;

24) *vahvalla tunnistamisella maksupalvelun käyttäjän sähköistä tunnistamista, jossa suojataan tunnistamistiedon luottamuksellisuutta ja käytetään menettelyä, joka perustuu vähintään kahteen seuraavista kolmesta toisistaan riippumattomasta vaihtoehdosta:*

a) *johonkin, mitä vain maksupalvelun käyttäjä tietää;*

b) *johonkin, mitä vain maksupalvelun käyttäjällä on hallussaan;*

c) *maksupalvelun käyttäjän yksilöivään ominaisuuteen;*

25) *henkilökohtaisilla turvatunnuksilla henkilökohtaisia toimintoja, jotka palveluntarjoaja antaa maksupalvelun käyttäjälle tunnistamistarkoituksiin;*

26) *arkaluonteisilla maksutiedoilla henkilökohtaisia turvatunnuksia ja muita maksutietoja, joita voidaan käyttää petollisesti, lukuun ottamatta tilinhaltijan nimeä ja tilinumeroa.*

9 §

Yleissäännös annettavista tiedoista ja ilmoituksista

Palveluntarjoajan on annettava tässä laissa tarkoitettut tiedot ja ilmoitukset maksupalvelun käyttäjälle selkeässä ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Jolleivät osapuolet sovi

9 §

Yleissäännös annettavista tiedoista ja ilmoituksista

Palveluntarjoajan on annettava tässä laissa tarkoitettut tiedot ja ilmoitukset maksupalvelun käyttäjälle selkeässä ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Jolleivät osapuolet sovi

Voimassa oleva laki

muun kielen käyttämisestä, tiedot ja ilmoitukset on annettava suomeksi tai ruotsiksi taikka muulla sen valtion virallisella kielellä, jossa maksupalvelua tarjotaan.

Ehdotus

muun kielen käyttämisestä, tiedot ja ilmoitukset on annettava suomeksi tai ruotsiksi taikka, *jos maksupalvelua tarjotaan muualla kuin Suomessa, kyseisen valtion virallisella kielellä.*

12 §

Maksupalvelusta ja maksutilistä annettavat tiedot

Maksupalvelusta on annettava seuraavat tiedot:

- 1) kuvaus maksupalvelun pääominaisuuksista;
- 2) kuvaus yksilöivästä tunnisteesta tai muista tiedoista, jotka maksupalvelun käyttäjän on annettava maksutoimeksiannon toteuttamiseksi;
- 3) tieto siitä, miten maksupalvelun käyttäjä voi antaa ja peruuttaa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen;
- 4) tieto ajankohdasta, jona maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi, sekä tieto maksajan palveluntarjoajan mahdollisesti asettamasta aikarajasta, jonka jälkeen vastaanotettu maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi seuraavana työpäivänä;
- 5) tieto siitä, mikä on enimmäisaika, jonka kuluessa maksupalvelu toteutetaan;
- 6) tieto siitä, onko puitesopimuksessa tarkoitus sopia maksuvälineen käyttörajoista;
- 7) tieto maksupalvelun käyttäjältä perittävien kulujen yhteismäärästä ja, jos mahdollista, kulujen erittely;
- 8) tieto mahdollisesta korosta ja käytettäessä viitekorkoa sovellettavan koron määräytymisperusteesta, viitekoron määrittämisestä sekä indeksistä tai muusta laskentaperusteesta;
- 9) tieto sovellettavasta valuutan vaihtokurssista tai käytettäessä viitekurssia viitekurssin määrittämisestä sekä indeksistä tai muusta laskentaperusteesta;
- 10) tieto mahdollisesta sopimusehdosta, jonka mukaan koron tai vaihtokurssin muutoksia sovelletaan välittömästi, sekä selvitys tällöin noudatettavasta palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuudesta.

12 §

Maksupalvelusta ja maksutilistä annettavat tiedot

Maksupalvelusta on annettava seuraavat tiedot:

- 1) kuvaus maksupalvelun pääominaisuuksista;
- 2) kuvaus yksilöivästä tunnisteesta tai muista tiedoista, jotka maksupalvelun käyttäjän on annettava maksutoimeksiannon *käynnistämiseksi tai* toteuttamiseksi;
- 3) tieto siitä, miten maksupalvelun käyttäjä voi antaa ja peruuttaa suostumuksensa *maksutoimeksiannon käynnistämiseen tai* maksutapahtuman toteuttamiseen;
- 4) tieto ajankohdasta, jona maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi, sekä tieto maksajan palveluntarjoajan mahdollisesti asettamasta aikarajasta, jonka jälkeen vastaanotettu maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi seuraavana työpäivänä;
- 5) tieto siitä, mikä on enimmäisaika, jonka kuluessa maksupalvelu toteutetaan;
- 6) tieto siitä, onko puitesopimuksessa tarkoitus sopia maksuvälineen käyttörajoista;
- 7) tieto maksupalvelun käyttäjältä perittävien kulujen yhteismäärästä ja, jos mahdollista, kulujen erittely;
- 8) tieto mahdollisesta korosta ja käytettäessä viitekorkoa sovellettavan koron määräytymisperusteesta, viitekoron määrittämisestä sekä indeksistä tai muusta laskentaperusteesta;
- 9) tieto sovellettavasta valuutan vaihtokurssista tai käytettäessä viitekurssia viitekurssin määrittämisestä sekä indeksistä tai muusta laskentaperusteesta;
- 10) tieto mahdollisesta sopimusehdosta, jonka mukaan koron tai vaihtokurssin muutoksia sovelletaan välittömästi, sekä selvitys tällöin noudatettavasta palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuudesta;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11) tieto mahdollisista korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen 8 artiklan mukaisista maksutuotemerkkien yhdistelmäkäyttöön liittyvistä maksupalvelun käyttäjän oikeuksista.

14 §

Varotoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista annettavat tiedot

Varotoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista on annettava seuraavat tiedot:

1) selvitys siitä, millaisiin toimiin maksuvälineen haltijan on ryhdyttävä pitääkseen maksuvälineen turvassa, sekä siitä, miten palveluntarjoajalle tehdään ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) selvitys edellytyksistä, joiden täytyessä palveluntarjoajalla on oikeus estää maksuvälineen käyttö, jos tällaisesta oikeudesta on puitesopimuksessa tarkoitus sopia;

3) selvitys maksupalvelun käyttäjän vastuusta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä sekä tieto vastuun määrästä;

4) tieto siitä, millä tavoin ja missä ajassa maksupalvelun käyttäjän on ilmoitettava palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta;

5) selvitys palveluntarjoajan vastuusta oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta;

6) selvitys 79 §:ssä tarkoitetun maksupalautuksen edellytyksistä ja määräajasta sen pyytämiseksi sekä selvitys palveluntarjoajan velvollisuuksista palautuspyynnön käsittelyssä;

7) tieto mahdollisesta sopimusehdosta puitesopimukseen sovellettavasta laista tai toimivaltaisesta tuomioistuimesta;

8) tieto mahdollisuudesta ilmoittaa palve-

14 §

Varotoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista annettavat tiedot

Varotoimista, vastuukysymyksistä ja oikeussuojakeinoista on annettava seuraavat tiedot:

1) selvitys siitä, millaisiin toimiin maksuvälineen haltijan on ryhdyttävä pitääkseen maksuvälineen turvassa, sekä siitä, miten palveluntarjoajalle tehdään ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) selvitys turvallisesta menettelystä, jolla palveluntarjoaja ilmoittaa maksupalvelun käyttäjälle petolliseen toimintaan tai turvallisuuteen liittyvistä uhkista;

3) selvitys edellytyksistä, joiden täytyessä palveluntarjoajalla on oikeus estää maksuvälineen käyttö, jos tällaisesta oikeudesta on puitesopimuksessa tarkoitus sopia;

4) selvitys maksupalvelun käyttäjän vastuusta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä sekä tieto vastuun määrästä;

5) tieto siitä, millä tavoin ja missä ajassa maksupalvelun käyttäjän on ilmoitettava palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta;

6) selvitys palveluntarjoajan vastuusta oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta;

7) selvitys 79 §:ssä tarkoitetun maksupalautuksen edellytyksistä ja määräajasta sen pyytämiseksi sekä selvitys palveluntarjoajan velvollisuuksista palautuspyynnön käsittelyssä;

8) tieto mahdollisesta sopimusehdosta puitesopimukseen sovellettavasta laista tai toimivaltaisesta tuomioistuimesta;

9) tieto mahdollisuudesta ilmoittaa palve-

Voimassa oleva laki

luntarjoajan menettelystä palveluntarjoajan toimintaa valvovalle viranomaiselle ja mahdollisuudesta saattaa puitesopimukseen perustuva riita kuluttajariitalautakunnan tai muun vastaavan elimen käsiteltäväksi.

15 §

Puitesopimuksen muuttamista ja irtisanomista koskevista ehdoista annettavat tiedot

Puitesopimuksen muuttamisesta ja irtisanomisesta on annettava seuraavat tiedot:

1) tieto mahdollisesta sopimusehdosta, jonka mukaan maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän muutosten ehdotettuun voimaantulopäivään mennessä vastusta niitä;

2) tieto puitesopimuksen kestosta;

3) selvitys maksupalvelun käyttäjän ja, jos siitä on tarkoitus sopia, palveluntarjoajan oikeudesta irtisanoa puitesopimus;

4) selvitys mahdollisista irtisanomista koskevista sopimusehdoista.

17 a §

Palvelumaksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto

Palveluntarjoajan, joka tekee kuluttajan kanssa maksutiliä koskevan sopimuksen, on hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä toimitettava kuluttajalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla erillinen lyhyt tietoasiakirja, joka sisältää Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 3 momentin 5 a kohdassa tarkoitetun luettelon mukaiset yhteiset käsitteet ja, jos palveluntarjoaja tarjoaa luettelossa tarkoitettuja palveluja, kustakin palvelusta veloittavat maksut. Jos maksutiliin liittyviä palveluja tarjotaan toisiinsa yhdistettyinä, asiakirjassa on ilmoitettava yhdistelmästä veloittava kokonaismaksu, yhdistelmään sisältyvät palvelut ja niiden määrä sekä kokonaismaksun kattaman määrän ylittävistä palveluista veloittavat lisämaksut. Asiakirjan tiedot on esitettävä maksutilin valuutassa tai muussa osapuolten sopimassa ETA-valtion

Ehdotus

luntarjoajan menettelystä palveluntarjoajan toimintaa valvovalle viranomaiselle ja mahdollisuudesta saattaa puitesopimukseen perustuva riita kuluttajariitalautakunnan tai muun vastaavan elimen käsiteltäväksi.

15 §

Puitesopimuksen muuttamista ja irtisanomista koskevista ehdoista annettavat tiedot

Puitesopimuksen muuttamisesta ja irtisanomisesta on annettava seuraavat tiedot:

1) tieto mahdollisesta sopimusehdosta, jonka mukaan maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää vastusta niitä;

2) tieto puitesopimuksen kestosta;

3) selvitys maksupalvelun käyttäjän ja, jos siitä on tarkoitus sopia, palveluntarjoajan oikeudesta irtisanoa puitesopimus;

4) selvitys mahdollisista irtisanomista koskevista sopimusehdoista.

17 a §

Palvelumaksuja koskeva tietoasiakirja ja sanasto

Palveluntarjoajan, joka tekee kuluttajan kanssa maksutiliä koskevan sopimuksen, on hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä toimitettava kuluttajalle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla erillinen lyhyt tietoasiakirja, joka sisältää Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 3 momentin 5 a kohdassa tarkoitetun luettelon mukaiset yhteiset käsitteet ja, jos palveluntarjoaja tarjoaa luettelossa tarkoitettuja palveluja, kustakin palvelusta veloittavat maksut. Jos maksutiliin liittyviä palveluja tarjotaan toisiinsa yhdistettyinä, asiakirjassa on ilmoitettava yhdistelmästä veloittava kokonaismaksu, yhdistelmään sisältyvät palvelut ja niiden määrä sekä kokonaismaksun kattaman määrän ylittävistä palveluista veloittavat lisämaksut. Asiakirjan tiedot on esitettävä maksutilin valuutassa tai muussa osapuolten sopimassa Euroopan ta-

Voimassa oleva laki

valuutassa. Palveluista voidaan toissijaisesti käyttää markkinointinimiä yhteisten käsitteiden mukaisten nimitysten ohella.

Asiakirja on otsikoitava palvelumaksuja koskevaksi tietoasiakirjaksi ja se on yksilöitävä otsikon vieressä esitettävällä ETA-valtioissa yhdenmukaistetulla asiakirjan tunnuksella. Asiakirjassa on mainittava, että siinä esitetään edustavimmista maksutiliin liittyvistä palveluista veloittavat maksut ja että ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot ja sopimustiedot esitetään kaikkien palveluiden osalta muissa asiakirjoissa.

17 b §

Palvelumaksuerittely

Palveluntarjoajan on annettava kuluttajalle vähintään kerran vuodessa maksutta pysyvällä välineellä ja kuluttajan pyynnöstä kirjallisesti erittely kaikista tämän maksutiliin liittyvistä palveluista veloitetuista maksuista ja mahdollisista maksutilin koroista. Erittelyssä on käytettävä Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 3 momentin 5 a kohdassa tarkoitettua luettelon mukaisia yhteisiä käsitteitä. Erittelyn tiedot on esitettävä maksutilin valuutassa tai muussa osapuolten sopimassa ETA-valtion valuutassa. Palveluista voidaan toissijaisesti käyttää markkinointinimiä yhteisten käsitteiden mukaisten nimitysten ohella.

Erittely on otsikoitava palvelumaksuerittelyksi ja se on yksilöitävä otsikon vieressä esitettävällä ETA-valtiossa yhdenmukaistetulla asiakirjan tunnuksella.

19 §

Toteutetusta maksutapahtumasta maksajalle annettavat tiedot

Jollei puitesopimuksessa ole sovittu, millä tavalla 1 momentissa tarkoitettut tiedot anne-

Ehdotus

lousalueeseen kuuluvan valtion valuutassa. Palveluista voidaan toissijaisesti käyttää markkinointinimiä yhteisten käsitteiden mukaisten nimitysten ohella.

Asiakirja on otsikoitava palvelumaksuja koskevaksi tietoasiakirjaksi ja se on yksilöitävä otsikon vieressä esitettävällä *Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa käytettävällä* yhdenmukaistetulla asiakirjan tunnuksella. Asiakirjassa on mainittava, että siinä esitetään edustavimmista maksutiliin liittyvistä palveluista veloittavat maksut ja että ennen sopimuksen tekemistä annettavat tiedot ja sopimustiedot esitetään kaikkien palveluiden osalta muissa asiakirjoissa.

17 b §

Palvelumaksuerittely

Palveluntarjoajan on annettava kuluttajalle vähintään kerran vuodessa maksutta pysyvällä tavalla ja kuluttajan pyynnöstä paperilla erittely kaikista tämän maksutiliin liittyvistä palveluista veloitetuista maksuista ja mahdollisista maksutilin koroista. Erittelyssä on käytettävä Finanssivalvonnasta annetun lain 3 §:n 3 momentin 5 a kohdassa tarkoitettua luettelon mukaisia yhteisiä käsitteitä. Erittelyn tiedot on esitettävä maksutilin valuutassa tai muussa osapuolten sopimassa *Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion* valuutassa. Palveluista voidaan toissijaisesti käyttää markkinointinimiä yhteisten käsitteiden mukaisten nimitysten ohella.

Erittely on otsikoitava palvelumaksuerittelyksi ja se on yksilöitävä otsikon vieressä esitettävällä *Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa käytettävällä* yhdenmukaistetulla asiakirjan tunnuksella.

19 §

Toteutetusta maksutapahtumasta maksajalle annettavat tiedot

Jollei puitesopimuksessa ole sovittu, millä tavalla 1 momentissa tarkoitettut tiedot anne-

Voimassa oleva laki

taan, palveluntarjoajan on toimitettava ne kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla. Jollei ole sovittu, kuinka usein tiedot annetaan, ne on annettava ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maksutapahtuma on veloitettu maksajan maksutililtä tai, jollei maksaja käytä maksutiliä, kun palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutoimeksiannon.

22 §

Ennakkotiedot erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta

Jos maksupalvelusta ei ole tehty puitesopimusta, palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle 12 §:n 2, 5 ja 7 kohdassa tarkoitettut tiedot ennen kuin erillistä maksutapahtumaa koskeva sopimus tai tarjous tulee maksupalvelun käyttäjää sitovaksi. Jos maksutapahtumassa suoritetaan valuutanmuunto, maksajalle on lisäksi ilmoitettava valuutan vaihto- tai viitekurssi. Palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle myös muut 11—15 §:ssä säädetty tiedot, jos ne ovat maksupalvelun käyttämisen kannalta tarpeellisia tai niillä on merkitystä maksutapahtuman toteuttamisessa.

*Muita palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä**Ehdotus*

taan, palveluntarjoajan on toimitettava ne kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla. Jollei ole sovittu, kuinka usein tiedot annetaan, ne on annettava ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun maksutapahtuma on veloitettu maksajan maksutililtä tai, jollei maksaja käytä maksutiliä, kun palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutoimeksiannon. *Maksaja voi kuitenkin vaatia, että tiedot annetaan määräajoin ja sovitulla tavalla noudattaen, mitä 2 momentissa säädetään. Puitesopimuksessa on mainittava tästä oikeudesta.*

22 §

Ennakkotiedot erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta

Jos maksupalvelusta ei ole tehty puitesopimusta, palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle 12 §:n 1 momentin 2, 5 ja 7 kohdassa tarkoitettut tiedot ennen kuin erillistä maksutapahtumaa koskeva sopimus tai tarjous tulee maksupalvelun käyttäjää sitovaksi. Jos maksutapahtumassa suoritetaan valuutanmuunto, maksajalle on lisäksi ilmoitettava valuutan vaihto- tai viitekurssi. Palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle myös muut 11—15 §:ssä säädetty tiedot, jos ne ovat maksupalvelun käyttämisen kannalta tarpeellisia tai niillä on merkitystä maksutapahtuman toteuttamisessa.

Muita palveluntarjoajan tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä

25 a §

Ennakkotiedot erillisestä maksutoimeksiannon käynnistämistä koskevasta sopimuksesta

Maksutoimeksiannot palvelun tarjoajan tiedonantovelvollisuuteen sovelletaan, mitä 22 §:ssä säädetään erillistä maksutapahtumaa koskevasta sopimuksesta annettavista ennakkotiedoista.

Maksutoimeksiannot palvelun tarjoajan on lisäksi annettava maksajalle ennen toimeksiannon käynnistämistä 11 §:n 1—3 ja 5 koh-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

dassa tarkoitettut tiedot noudattaen, mitä 22 §:ssä säädetään.

25 b §

Maksutoimeksiannon käynnistämisen jälkeen annettavat tiedot

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on välittömästi maksutoimeksiannon käynnistettyään toimitettava maksajalle tai asetettava tämän saataville seuraavat tiedot:

- 1) tieto siitä, että maksutoimeksianto on käynnistetty;*
- 2) tieto, jonka avulla maksutapahtuma voidaan tunnistaa;*
- 3) maksutapahtuman yhteydessä siirrettävät tiedot;*
- 4) tieto maksutapahtuman määrästä;*
- 5) tieto maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan tältä perimien kulujen määrästä sekä, jos mahdollista, kulujen erittely.*

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on välittömästi maksutoimeksiannon käynnistettyään toimitettava maksunsaajalle tai asetettava tämän saataville 1 momentissa tarkoitettut tiedot tämän osalta sekä, jos mahdollista, lisäksi tieto, jonka avulla maksunsaaja voi tunnistaa maksajan.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on asetettava maksutiliä pitävän palveluntarjoajan saataville tiedot, joiden avulla maksutapahtuma voidaan tunnistaa.

26 §

Tietojen antamisesta sekä oikaisu- ja varoimista perittävät kulut

Palveluntarjoaja ei saa periä maksupalvelun käyttäjältä kuluja tässä laissa tarkoitettujen tietojen antamisesta eikä oikaisu- ja varoimista, ellei 40 §:n 6 momentista, 42 §:n 3 momentista, 66 §:n 3 momentista tai 68 §:n 2 momentista muuta johdu.

26 §

Tietojen antamisesta sekä oikaisu- ja varoimista perittävät kulut

Palveluntarjoaja ei saa periä maksupalvelun käyttäjältä kuluja tässä laissa tarkoitettujen tietojen antamisesta eikä oikaisu- ja varoimista, ellei 40 §:n 6 momentista, 42 §:n 3 momentista, 66 §:n 3 momentista tai 68 §:n 4 momentista muuta johdu.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

28 §

28 §

*Valuutan muuntaminen**Valuutan muuntaminen*

Jos maksunsaaja tarjoaa maksajalle valuutan muuntamista ennen maksutapahtuman käynnistämistä tai jos muu kuin maksunsaaja tarjoaa valuutan muuntamista myyntipaikassa, maksajalle on ilmoitettava valuutan muuntamisesta aiheutuvat kulut ja käytettävä vaihtokurssi ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Jos maksunsaaja tarjoaa maksajalle valuutan muuntamista ennen maksutapahtuman käynnistämistä tai jos muu kuin maksunsaaja tarjoaa valuutan muuntamista myyntipaikassa tai pankkiautomaatissa, maksajalle on ilmoitettava valuutan muuntamisesta aiheutuvat kulut ja käytettävä vaihtokurssi ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

29 §

29 §

*Maksuvälineen käyttämisestä johtuvat lisäkulut tai alennukset**Maksuvälineen käyttämisestä johtuvat lisäkulut tai alennukset*

Jos maksunsaaja pyytää maksajalta maksua tietyn maksuvälineen käyttämisestä tai tarjoaa alennusta sen vuoksi, että tiettyä maksuvälinettä käytetään, maksunsaajan on ilmoitettava tästä maksajalle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Jos maksunsaaja pyytää maksajalta maksua tietyn maksuvälineen käyttämisestä tai tarjoaa alennusta sen vuoksi, että tiettyä maksuvälinettä käytetään, maksunsaajan on ilmoitettava tästä maksajalle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Jos palveluntarjoaja tai muu taho pyytää maksupalvelun käyttäjältä maksua tietyn maksuvälineen käyttämisestä, palveluntarjoajan tai muun tahon on ilmoitettava maksusta maksupalvelun käyttäjälle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Jos palveluntarjoaja tai muu taho pyytää maksupalvelun käyttäjältä palvelumaksua tietyn maksuvälineen käyttämisestä, palveluntarjoajan tai muun tahon on ilmoitettava palvelumaksusta maksupalvelun käyttäjälle ennen maksutapahtuman käynnistämistä.

Maksajalla ei ole velvollisuutta maksaa palvelumaksuja, joista ei ole ilmoitettu hänelle 1 ja 2 momentin mukaisesti.

30 §

30 §

*Puitesopimuksen muuttaminen palveluntarjoajan aloitteesta**Puitesopimuksen muuttaminen palveluntarjoajan aloitteesta*

Jos palveluntarjoaja ehdottaa muutoksia puitesopimukseen, ehdotus on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla vähintään kaksi kuukautta ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää. Palveluntarjoajan on vastaavasti ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle, jos muissa tiedoissa, jotka palveluntarjoajan on 11—15 §:n mukaisesti annettava, tapahtuu muutoksia.

Jos palveluntarjoaja ehdottaa muutoksia puitesopimukseen, ehdotus on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla vähintään kaksi kuukautta ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää. *Ennen tätä päivää maksupalvelun käyttäjä voi joko hyväksyä muutokset tai vastustaa niitä.* Palveluntarjoajan on vastaavasti ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle, jos muissa tiedoissa, jotka palveluntarjoajan on 11—15 §:n mukaisesti annetta-

Voimassa oleva laki

Jos puitesopimukseen sisältyy ehto, jonka mukaan maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän muutosten ehdotettuun voimaantulopäivään mennessä vastusta niitä, maksupalvelun käyttäjää on muutosehdotuksessa muistutettava hänen oikeudestaan vastustaa muutoksia. Maksupalvelun käyttäjällä on muutosten ehdotettuun voimaantulopäivään saakka oikeus irtisanoa puitesopimus päättyväksi heti. Muutosehdotuksessa on mainittava tästä oikeudesta.

4 luku

Maksutapahtuman käynnistäminen ja toteuttaminen

38 §

Ehdotus

va, tapahtuu muutoksia.

Jos puitesopimukseen sisältyy ehto, jonka mukaan maksupalvelun käyttäjän katsotaan hyväksyneen palveluntarjoajan ehdottamat sopimusehtojen muutokset, jollei hän *ennen muutosten ehdotettua voimaantulopäivää* vastusta niitä, maksupalvelun käyttäjää on muutosehdotuksessa muistutettava hänen oikeudestaan vastustaa muutoksia. Maksupalvelun käyttäjällä on muutosten ehdotettuun voimaantulopäivään saakka oikeus irtisanoa puitesopimus päättyväksi heti *tai myöhemmästä ehdotettua voimaantulopäivää edeltävästä ajankohdasta lukien*. Muutosehdotuksessa on mainittava tästä oikeudesta.

4 luku

Maksutapahtuman käynnistäminen ja toteuttaminen*Maksutapahtuman käynnistämistä ja toteuttamista koskevat yleiset säännökset*

38 §

38 a §

Maksutoimeksiantopalvelun käyttö

Jos maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä, maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksajan käynnistää maksutapahtuma maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan hyödyntää vahvan tunnistamisen menettelyjä, jotka maksutiliä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan on:

- 1) tunnistauduttava maksajan maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle aina, kun maksutapahtuma käynnistetään sen välityksellä;*
- 2) huolehdittava siitä, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset turvatunnukset eivät ole muiden kuin maksupalvelun käyttäjän ja tunnusten myöntäjän saatavilla;*
- 3) huolehdittava siitä, että muut maksupal-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

velun käyttäjää koskevat tiedot annetaan ainoastaan maksunsaajalle siinä laajuudessa kuin maksupalvelun käyttäjä on tähän nimenomaisesti suostunut.

Maksutoimeksiantopalvelun tarjoaja ei saa:

1) pitää hallussaan maksajan varoja maksutoimeksiantopalvelun tarjoamisen yhteydessä;

2) tallentaa maksupalvelun käyttäjän arkaluonteisia maksutietoja;

3) käyttää, hankkii tai säilyttää mitään tietoja muuten kuin maksutoimeksiantopalvelun suorittamiseksi maksajan nimenomaisen pyynnön mukaisesti;

4) muuttaa maksutapahtuman määrää tai muita ominaisuuksia.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan, joka saa maksutoimeksiantopalvelua käyttävältä maksajalta nimenomaisen suostumuksen maksutapahtuman toteuttamiseen 38 §:n mukaisesti, on:

1) toimitettava maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle tai asetettava tämän saataville välittömästi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen kaikki tiedot maksutapahtuman käynnistämisestä ja saatavillaan olevat tiedot maksutapahtuman toteuttamisesta;

2) käsiteltävä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä annettuja maksutoimeksiantoja ja maksajan suoraan antamia maksutoimeksiantoja tasapuolisesti erityisesti toteuttamisajan, toteuttamisjärjestyksen ja palvelumaksujen suhteen.

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja voi evätä maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalta pääsyn maksutilille, jos se voi osoittaa, että epäämislle on perusteltu syy, joka liittyy asianomaisen maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan oikeudettomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on ilmoitettava epäamisestä ja sen perusteista maksajalle sovitulla tavalla, jollei ilmoittamatta jättämiselle ole perusteltuja turvallisuussyitä tai ilmoittamista ole muualla laissa kielletty. Ilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen pääsyn epäämistä ja viimeistään välittömästi epäämisen jälkeen. Pääsy maksutilille on sallittava, kun epäämislle ei enää ole perustetta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

39 §

39 §

*Maksutoimeksiannon vastaanottohetki**Maksutoimeksiannon vastaanottohetki*

Maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi, kun maksajan palveluntarjoaja on vastaanottanut sen.

Maksutoimeksianto katsotaan vastaanotetuksi, kun maksajan palveluntarjoaja on vastaanottanut sen. *Maksajan tiliä ei saa veloittaa ennen maksutoimeksiannon vastaanottamista.*

40 §

40 §

*Maksutoimeksiannon peruuttaminen**Maksutoimeksiannon peruuttaminen*

Jos maksutapahtuma on maksunsaajan käynnistämä tai hänen välityksellään käynnistetty, maksaja ei voi peruuttaa maksutoimeksiantoa sen jälkeen, kun toimeksianto tai maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen on annettu maksunsaajalle. Suoraveloitusta koskevan toimeksiannon maksaja voi kuitenkin peruuttaa viimeistään sitä päivää edeltävänä työpäivänä, jona varat on sovittu veloitettaviksi.

Jos maksutapahtuma käynnistetään maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, maksaja ei voi peruuttaa maksutoimeksiantoa sen jälkeen, kun suostumus maksutapahtuman käynnistämiseen on annettu maksutoimeksiantopalvelun tarjoajalle. Jos maksutapahtuma on maksunsaajan käynnistämä tai hänen välityksellään käynnistetty, maksaja ei voi peruuttaa maksutoimeksiantoa sen jälkeen, kun toimeksianto tai maksajan suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen on annettu maksunsaajalle. Suoraveloitusta koskevan toimeksiannon maksaja voi kuitenkin peruuttaa viimeistään sitä päivää edeltävänä työpäivänä, jona varat on sovittu veloitettaviksi.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitetun ajankohdan jälkeen maksutoimeksianto voidaan peruuttaa vain, jos maksupalvelun käyttäjä ja hänen palveluntarjoajansa niin sopivat. Edellä 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa edellytyksenä on lisäksi, että maksunsaaja suostuu toimeksiannon peruuttamiseen.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitetun ajankohdan jälkeen maksutoimeksianto voidaan peruuttaa vain, jos maksupalvelun käyttäjä ja *asianomaiset palveluntarjoajat* niin sopivat. Edellä 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa edellytyksenä on lisäksi, että maksunsaaja suostuu toimeksiannon peruuttamiseen.

42 §

42 §

*Ilmoitus maksutoimeksiannon toteuttamisesta kieltäytymisestä**Ilmoitus maksutoimeksiannon toteuttamisesta tai maksutapahtuman käynnistämisestä kieltäytymisestä*

Jos palveluntarjoaja kieltäytyy toteuttamasta maksutoimeksiantoa, palveluntarjoajan on ilmoitettava maksupalvelun käyttäjälle kiel-

Jos palveluntarjoaja kieltäytyy toteuttamasta maksutoimeksiantoa *tai käynnistämästä maksutapahtumaa*, palveluntarjoajan on il-

Voimassa oleva laki

täytymisestä, kieltäytymisen perusteesta sekä menettelystä, jolla kieltäytymiseen johtanut virhe tai puute voidaan korjata, jollei ilmoittamista ole muualla laissa kielletty.

Ilmoitus on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle tai asetettava hänen saatavilleen sovitulla tavalla mahdollisimman pian. Ilmoitus on tehtävä ennen kuin se määräaika, jonka kuluessa maksutoimeksianto tulisi toteuttaa, päättyy.

Osapuolet voivat puitesopimuksessa sopia, että palveluntarjoajalla on oikeus periä kulut ilmoituksen tekemisestä, jos palveluntarjoajalla on ollut perusteltu syy kieltäytyä toteuttamasta toimeksianto. Perittävien kulujen on oltava asianmukaiset eivätkä ne saa ylittää palveluntarjoajan tosiasiallisia kustannuksia.

46 §

Maksutapahtuman toteuttamisesta perittävät kulut

Maksaja ja maksunsaaja vastaavat kumpikin oman palveluntarjoajansa maksutapahtuman toteuttamisesta perimistä kuluista. Osapuolet voivat kuitenkin sopia kuluvas- tuusta toisin, jos maksutapahtumassa suoritetaan valuutanmuunto.

Ehdotus

moitettava maksupalvelun käyttäjälle kieltäytymisestä, kieltäytymisen perusteesta sekä menettelystä, jolla kieltäytymiseen johtanut virhe tai puute voidaan korjata, jollei ilmoittamista ole muualla laissa kielletty.

Ilmoitus on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle tai asetettava hänen saatavilleen sovitulla tavalla mahdollisimman pian. Ilmoitus on tehtävä ennen kuin se määräaika, jonka kuluessa maksutoimeksianto tulisi toteuttaa, päättyy.

Osapuolet voivat puitesopimuksessa sopia, että palveluntarjoajalla on oikeus periä kulut ilmoituksen tekemisestä, jos palveluntarjoajalla on ollut perusteltu syy *kieltäytymiseen*. Perittävien kulujen on oltava asianmukaiset eivätkä ne saa ylittää palveluntarjoajan tosiasiallisia kustannuksia.

46 §

Maksutapahtuman toteuttamisesta perittävät kulut

Maksaja ja maksunsaaja vastaavat kumpikin oman palveluntarjoajansa maksutapahtuman toteuttamisesta perimistä kuluista.

*Maksunsaaja ei saa periä maksua sellaisen maksuvälineiden käytöstä, joihin liittyvistä siirtohinnoista säädetään korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen II luvussa eikä maksupalveluista, joihin sovelletaan euronääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 260/2012, jäljempänä **SEPA-asetus**.*

Maksutapahtuman katetta koskevat erityiset säännökset

46 a §

Rahamäärältään avoin maksutapahtuma

Jos kyse on maksunsaajan käynnistämästä

tai maksunsaajan välityksellä käynnistetystä korttipohjaisesta maksutapahtumasta, jonka tarkka rahamäärä ei ole tiedossa sillä hetkellä, kun maksaja antaa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, maksajan palveluntarjoaja voi tehdä katevarauksen maksajan maksutilille vain, jos maksaja on antanut suostumuksen, jossa on yksilöity katevarauksen tarkka rahamäärä.

Maksajan palveluntarjoajan on vapautettava I momentissa tarkoitettu katevaraus maksajan maksutililtä ilman aiheutonta viivytystä maksutapahtuman tarkasta rahamäärästä tiedon saatuaan sen ylittäviltä osin ja kokonaisuudessaan viimeistään välittömästi maksutoimeksiannon vastaanottamisen jälkeen.

46 b §

Korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittavien varojen käytettävissä olon vahvistaminen

Korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskeva palveluntarjoaja voi pyytää maksutiliä pitävältä palveluntarjoajalta vahvistusta siitä, onko korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen tarvittava määrä käytettävissä maksajan maksutilillä, jos:

1) maksaja on antanut palveluntarjoajalle nimenomaisen suostumuksen vahvistuksen pyytämiseen;

2) maksaja on käynnistänyt maksutapahtuman palveluntarjoajan liikkeeseen laskeamalla korttipohjaisella maksuvälineellä;

3) palveluntarjoaja tunnistautuu kyseistä maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle ennen kutakin vahvistuspyyntöä.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on annettava I momentissa tarkoitettu vahvistus välittömästi, jos:

1) maksajan maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä pyynnön esittämisaikana;

2) maksaja on antanut maksutiliä pitävälle palveluntarjoajalle etukäteen nimenomaisen suostumuksen vastata tietyn palveluntarjoajan pyyntöön saada I momentissa tarkoitettu vahvistus.

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja ei saa

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vahvistuksen antamisen yhteydessä tehdä ka-tevarausta maksajan maksutilille. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on maksajan pyynnöstä ilmoitettava tälle korttipohjaisia maksuvälineitä liikkeeseen laskevan palveluntarjoajan yksilöintitiedot ja annettu vahvistus.

Vahvistusta ei saa säilyttää eikä käyttää muuhun tarkoitukseen kuin kyseisen korttipohjaisen maksutapahtuman toteuttamiseen.

49 §

49 §

Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika

Maksunsaajan palveluntarjoajan noudatettava toteuttamisaika

Maksunsaajan palveluntarjoajan on maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille välittömästi saatuaan sen tililleen. Jos maksunsaajalla ei ole palveluntarjoajan pitämää maksutiliä, maksunsaajan palveluntarjoajan on samassa ajassa asetettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan käytettäväksi.

Maksunsaajan palveluntarjoajan on maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille välittömästi saatuaan sen tililleen. Jos maksunsaajalla ei ole palveluntarjoajan pitämää maksutiliä, maksunsaajan palveluntarjoajan on samassa ajassa asetettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan käytettäväksi.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos maksunsaajan palveluntarjoaja suorittaa maksutapahtumassa sellaisen valuutanmuunnon, jossa ainakin yhtenä valuuttana on muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion valuutta.

53 §

53 §

Maksuvälineestä huolehtiminen

Maksuvälineestä huolehtiminen

Maksuvälineen haltijan on käytettävä maksuvälinettä sen myöntämistä ja käyttöä koskevien ehtojen mukaisesti. Erityisesti hänen on kohtuullisin toimenpitein huolehdittava maksuvälineestä ja siihen liittyvistä tunnistetiedoista. Maksuvälineen haltijan velvollisuus huolehtia maksuvälineestä ja siihen liittyvistä tunnistetiedoista alkaa, kun hän vastaanottaa ne.

Maksuvälineen haltijan on käytettävä maksuvälinettä sen myöntämistä ja käyttöä koskevien ehtojen mukaisesti. Erityisesti hänen on kohtuullisin toimenpitein huolehdittava maksuvälineestä ja siihen liittyvistä henkilökohtaisista turvatunnuksista. Maksuvälineen myöntämistä ja käyttöä koskevat ehdot eivät saa olla perusteettomia, kohtuuttomia tai syrjiviä.

Maksuvälineen haltijan velvollisuus huolehtia maksuvälineestä ja siihen liittyvistä henkilökohtaisista turvatunnuksista alkaa, kun hän vastaanottaa ne.

Palveluntarjoajan on osaltaan varmistettava, että muilla kuin maksuvälineen haltijalla

Palveluntarjoajan on osaltaan varmistettava, että muilla kuin maksuvälineen haltijalla

Voimassa oleva laki

ei ole pääsyä maksuvälineeseen liittyviin tunnistetietoihin.

Ehdotus

ei ole pääsyä maksuvälineeseen liittyviin henkilökohtaisiin turvatunnuksiin.

55 §

Keinot ilmoittaa maksuvälineen katoamisesta

Palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä milloin tahansa palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä.

55 §

Keinot ilmoittaa maksuvälineen katoamisesta

Palveluntarjoajan on huolehdittava siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä milloin tahansa palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle *maksutta* ilmoitus maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä.

Palveluntarjoaja saa 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa periä maksuvälineen haltijalta vain kustannukset, jotka välittömästi johtuvat maksuvälineen korvaamisesta uudella.

60 §

Maksu tai alennus maksuvälineen käyttämisestä

Palveluntarjoaja ei saa estää maksunsaajaa pyytämästä maksajalta maksua maksuvälineen käyttämisestä eikä tarjoamasta alennusta sen vuoksi, että maksuvälinettä käytetään.

Maksunsaajan maksuvälineen käyttämisestä perimän maksun on oltava asianmukainen eikä se saa ylittää maksunsaajalle aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia.

60 §

Maksu tai alennus maksuvälineen käyttämisestä

Palveluntarjoaja ei saa estää maksunsaajaa pyytämästä maksajalta maksua maksuvälineen käyttämisestä eikä tarjoamasta alennusta sen vuoksi, että maksuvälinettä käytetään, *taikka muutoin ohjaamasta häntä tietyn maksuvälineen käyttöön.*

Maksunsaajan maksuvälineen käyttämisestä perimän maksun on oltava asianmukainen eikä se saa ylittää maksunsaajalle aiheutuvia tosiasiallisia kustannuksia. *Kiellosta periä maksua eräiden maksuvälineiden käyttämisestä säädetään 46 §:n 2 momentissa.*

62 §

Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä

Maksupalvelun käyttäjä, joka on tehnyt maksuvälinettä koskevan sopimuksen palveluntarjoajan kanssa, vastaa maksuvälineen

62 §

Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä

Maksupalvelun käyttäjä, joka on tehnyt maksuvälinettä koskevan sopimuksen palveluntarjoajan kanssa, vastaa *kadonneen tai oi-*

Voimassa oleva laki

oikeudettomasta käytöstä vain, jos:

1) *hän tai muu maksuvälineen haltija on luovuttanut maksuvälineen sen käyttöön oikeudettomalle;*

2) *maksuvälineen katoaminen, joutuminen oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudeton käyttö johtuu siitä, että hän tai muu maksuvälineen haltija on huolimattomuudesta laiminlyönyt 53 §:n 1 momentin mukaiset velvollisuutensa; taikka*

3) *hän tai muu maksuvälineen haltija on laiminlyönyt ilman aiheutonta viivytystä ilmoittaa palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle havaitsemastaan maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä.*

Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa on enintään 150 euroa. Tätä rajoitusta ei sovelleta, jos maksupalvelun käyttäjä tai muu maksuvälineen haltija on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin maksuvälinettä on käytetty sen jälkeen, kun palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle on ilmoitettu maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos palveluntarjoaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä milloin tahansa 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus; *tai*

3) jos maksunsaaja ei ole maksuvälinettä käytettäessä asianmukaisesti varmistunut maksajan oikeudesta käyttää maksuvälinettä.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, maksupalvelun käyttäjä on vastuussa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, jos hän tai muu maksuvälineen haltija on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

Ehdotus

keudettomasti toisen haltuun joutuneen maksuvälineen käytöstä tai muusta maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä vain, jos oikeudeton käyttö johtuu siitä, että hän tai muu maksuvälineen haltija on:

1) luovuttanut maksuvälineen sen käyttöön oikeudettomalle;

2) huolimattomuudesta laiminlyönyt 53 §:n 1 momentin mukaiset velvollisuutensa; taikka

3) laiminlyönyt ilman aiheutonta viivytystä ilmoittaa palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle havaitsemastaan maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä.

Maksupalvelun käyttäjän vastuu maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa on enintään 50 euroa. Tätä rajoitusta ei sovelleta, jos maksupalvelun käyttäjä tai muu maksuvälineen haltija on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Maksupalvelun käyttäjä ei vastaa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin maksuvälinettä on käytetty sen jälkeen, kun palveluntarjoajalle tai sen nimeämälle muulle taholle on ilmoitettu maksuvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos palveluntarjoaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että maksuvälineen haltijalla on mahdollisuus tehdä milloin tahansa 1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus;

3) jos maksunsaaja ei ole maksuvälinettä käytettäessä asianmukaisesti varmistunut maksajan oikeudesta käyttää maksuvälinettä; *tai*

4) jos palveluntarjoaja ei ole edellyttänyt maksajan vahvaa tunnistamista.

Sen estämättä, mitä 3 momentissa säädetään, maksupalvelun käyttäjä on vastuussa maksuvälineen oikeudettomasta käytöstä, jos hän tai muu maksuvälineen haltija on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

63 §

Palveluntarjoajan vastuu oikeudettomasta maksutapahtumasta

Jos maksutapahtuma on toteutettu oikeudettomasti eikä 62 §:stä muuta johdu, palveluntarjoajan, jonka asiakkaan varoja on käytetty maksutapahtuman toteuttamiseen, on välittömästi palautettava maksutapahtuman rahamäärä asiakkaalleen tai palautettava tämän maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta.

63 §

Palveluntarjoajan vastuu oikeudettomasta maksutapahtumasta

Jos maksutapahtuma on toteutettu oikeudettomasti eikä 62 §:stä muuta johdu, palveluntarjoajan, jonka asiakkaan varoja on käytetty maksutapahtuman toteuttamiseen, on välittömästi ja viimeistään seuraavana työpäivänä siitä, kun se havaitsi maksutapahtuman tai sille ilmoitettiin maksutapahtumasta, palautettava maksutapahtuman rahamäärä asiakkaalleen tai palautettava tämän maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos palveluntarjoajalla on perusteltu syy epäillä tahallista väärää ilmoitusta tai muuta sellaista petollista menettelyä ja palveluntarjoaja ilmoittaa tästä sekä epäilyksen syistä kirjallisesti Finanssivalvonnalle.

Maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona oikeudettoman maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin.

Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, tämän pykälän mukainen palautusvelvollisuus on asianomaista maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan takautumisoikeudesta maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan säädetään 74 §:ssä.

64 §

Vastuu maksajan käynnistämästä toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta

Jos maksajan käynnistämä maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta.

64 §

*Vastuu maksajan käynnistämästä toteuttamatta jääneestä **taikka** virheellisesti **tai myöhässä** toteutetusta maksutapahtumasta*

Jos maksajan käynnistämä maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman aiheetonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta. *Maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän 47 §:n mukaisessa määräajassa. Maksunsaajan palveluntarjoajan on tällöin välittömästi maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille tai, jollei maksunsaaja käytä maksutiliä, asetettava maksutapahtuman rahamäärä hänen käytettäväkseen.

rahamäärä veloitettiin.

Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, palautusvelvollisuus on maksajan maksutiliä pitävällä palveluntarjoajalla. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan takautumisoikeudesta maksutoimeksiantopalvelun tarjoajaa kohtaan säädetään 74 §:ssä.

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän 47 §:n mukaisessa määräajassa. Maksunsaajan palveluntarjoajan on tällöin välittömästi maksettava maksutapahtuman rahamäärä maksunsaajan maksutilille tai, jollei maksunsaaja käytä maksutiliä, asetettava maksutapahtuman rahamäärä hänen käytettäväkseen. *Maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvo päivän on oltava viimeistään se päivä, joka arvo päivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.*

Jos maksutapahtuma on toteutettu myöhässä, maksunsaajan palveluntarjoajan on maksajan palveluntarjoajan maksajan puolesta esittämästä pyynnöstä varmistettava, että maksunsaajan maksutilin hyvityksen arvo päivä on viimeistään se päivä, joka arvo päivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.

65 §

Vastuu maksunsaajan käynnistämästä tai hänen välityksellään käynnistetyistä toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta

Jos maksunsaajan käynnistämä tai hänen välityksellään käynnistetty maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman aiheutonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta.

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole,

65 §

*Vastuu maksunsaajan käynnistämästä tai hänen välityksellään käynnistetyistä toteuttamatta jääneestä **taikka** virheellisesti **tai myöhässä** toteutetusta maksutapahtumasta*

Jos maksunsaajan käynnistämä tai hänen välityksellään käynnistetty maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksajan palveluntarjoajan on ilman aiheutonta viivytystä palautettava maksutapahtuman rahamäärä maksajalle tai palautettava maksajan maksutili siihen tilaan, jossa se olisi ollut ilman veloitusta. *Maksajan maksutilin hyvityksen arvo päivän on oltava viimeistään se päivä, jona maksutapahtuman rahamäärä veloitettiin.*

Palautusvelvollisuutta ei kuitenkaan ole,

Voimassa oleva laki

jos maksutapahtuman toteuttamatta jääminen tai virheellinen toteuttaminen johtuu siitä, että maksunsaajan palveluntarjoaja on laiminlyönyt 48 tai 49 §:n mukaisia velvollisuuksiin.

67 §

Velvollisuus palauttaa kulut ja korvata korko

Jos maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti, maksupalvelun käyttäjällä on oikeus saada palveluntarjoajaltaan takaisin kulut, jotka häneltä on peritty maksutapahtumasta. Lisäksi maksupalvelun käyttäjällä on oikeus saada palveluntarjoajaltaan korvaus korosta, jonka hän joutuu suorittamaan tai *joka häneltä jää saamatta* maksutapahtuman toteuttamatta jäämisen tai virheellisen toteuttamisen vuoksi.

68 §

Virheellinen yksilöivä tunniste

Palveluntarjoaja ei ole 64—67 §:n mukaisesti vastuussa toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta, jos syynä on se, että maksupalvelun käyttäjän antama yksilöivä tunniste on virheellinen.

Maksajan palveluntarjoajan on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa kuitenkin kohdullisin toimenpitein pyrittävä saamaan virheellisesti toteutetun maksutapahtuman varat takaisin. Palveluntarjoaja saa periä maksupalvelun käyttäjältä kulut maksutapahtuman varojen takaisin hankkimisesta, jos tällaisesta

Ehdotus

jos:

1) maksutapahtuman toteuttamatta jääminen tai virheellinen toteuttaminen johtuu siitä, että maksunsaajan palveluntarjoaja on laiminlyönyt 48 tai 49 §:n mukaisia velvollisuuksiin; *taikka*

2) *maksajan palveluntarjoaja voi osoittaa maksunsaajan palveluntarjoajan vastaanottaneen maksutapahtuman rahamäärän, vaikka maksajan palveluntarjoajan suoritus olisi viivästynyt.*

Jos maksutapahtuma toteutetaan myöhässä, maksunsaajan palveluntarjoajan maksunsaajan maksutilille suorittaman maksun arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, joka arvopäivä olisi ollut, jos maksutapahtuma olisi toteutettu oikein.

67 §

Velvollisuus palauttaa kulut ja korvata korko

Jos maksutapahtuma on jäänyt toteuttamatta tai se on toteutettu virheellisesti *tai myöhässä*, maksupalvelun käyttäjällä on oikeus saada palveluntarjoajaltaan takaisin kulut, jotka häneltä on peritty maksutapahtumasta. Lisäksi maksupalvelun käyttäjällä on oikeus saada palveluntarjoajaltaan korvaus korosta, jonka hän joutuu suorittamaan maksutapahtuman toteuttamatta jäämisen *taikka* virheellisen *tai myöhästyneen* toteuttamisen vuoksi.

68 §

Virheellinen yksilöivä tunniste

Palveluntarjoaja ei ole 64—67 §:n mukaisesti vastuussa toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta, jos syynä on se, että maksupalvelun käyttäjän antama yksilöivä tunniste on virheellinen.

Maksajan palveluntarjoajan on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa kuitenkin kohdullisin toimenpitein pyrittävä saamaan virheellisesti toteutetun maksutapahtuman varat takaisin. *Maksunsaajan palveluntarjoajan on annettava maksajan palveluntarjoajalle kaikki varojen takaisin saamisen kannalta merki-*

Voimassa oleva laki

oikeudesta on sovittu puitesopimuksessa. Perittävien kulujen on oltava asianmukaiset eivätkä ne saa ylittää palveluntarjoajan tosiasiallisia kustannuksia.

70 §

Ilmoitus oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta

Maksupalvelun käyttäjällä ei ole oikeutta saada palveluntarjoajalta maksutapahtuman rahamäärän palautusta tai muuta hyvitystä siten kuin tässä luvussa säädetään, jollei hän ilmoita palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä tai virheellisesti toteutetusta maksutapahtumasta ilman aiheutonta viivytystä sen havaittuaan ja 13 kuukauden kuluessa maksutapahtuman rahamäärän veloittamisesta maksutililtään tai hyvittämisestä maksutililleen. Viimeksi mainittua määräaikaa ei sovelleta, jos palveluntarjoaja ei ole antanut maksupalvelun käyttäjälle maksutapahtumaa koskevia tietoja siten kuin 2 luvussa säädetään.

72 §

Todistustaakka

Jos maksupalvelun käyttäjä kiistää antaneensa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, hänen palveluntarjoajansa on osoitettava, että suostumus on annettu sovitulla tavalla. Jos maksupalvelun käyttäjä väittää, että maksutapahtuma on toteutettu virheellisesti, palveluntarjoajan on osoitettava, että maksutapahtuma on kirjattu ja merkitty

Ehdotus

tykselliset tiedot ja muutenkin toimittava yhteistyössä tämän kanssa varojen takaisin saamiseksi.

Jos varojen takaisin saaminen ei ole mahdollista, maksajan palveluntarjoajan on maksajan kirjallisesta pyynnöstä toimitettava tälle kaikki saatavillaan olevat maksajalle merkitykselliset tiedot.

Palveluntarjoaja saa periä maksupalvelun käyttäjältä kulut maksutapahtuman varojen takaisin hankkimisesta, jos tällaisesta oikeudesta on sovittu puitesopimuksessa. Perittävien kulujen on oltava asianmukaiset eivätkä ne saa ylittää palveluntarjoajan tosiasiallisia kustannuksia.

70 §

*Ilmoitus oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä **taikka** virheellisesti **tai myöhässä** toteutetusta maksutapahtumasta*

Maksupalvelun käyttäjällä ei ole oikeutta saada palveluntarjoajalta maksutapahtuman rahamäärän palautusta tai muuta hyvitystä siten kuin tässä luvussa säädetään, jollei hän ilmoita palveluntarjoajalle oikeudettomasta, toteuttamatta jääneestä *taikka* virheellisesti *tai myöhässä* toteutetusta maksutapahtumasta ilman aiheutonta viivytystä sen havaittuaan ja 13 kuukauden kuluessa maksutapahtuman rahamäärän veloittamisesta maksutililtään tai hyvittämisestä maksutililleen. Viimeksi mainittua määräaikaa ei sovelleta, jos palveluntarjoaja ei ole antanut maksupalvelun käyttäjälle maksutapahtumaa koskevia tietoja siten kuin 2 luvussa säädetään.

72 §

Todistustaakka

Jos maksupalvelun käyttäjä kiistää antaneensa suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, hänen palveluntarjoajansa on osoitettava, että suostumus on annettu sovitulla tavalla. Jos maksupalvelun käyttäjä väittää, että maksutapahtumaa *ei ole toteutettu asianmukaisesti*, palveluntarjoajan on osoitettava, että maksutapahtuma on kirjattu ja

Voimassa oleva laki

tileille oikein ja ettei maksutapahtuman käsittelyyn ole vaikuttanut tekninen vika tai muu häiriö.

Se seikka, että palveluntarjoaja voi näyttää, että suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen on annettu maksuvälineellä, ei välttämättä yksin riitä osoittamaan, että maksuvälineen haltija on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, toiminut petollisesti taikka laiminlyönyt tahallisesti tai törkeän huolimattomasti 53 ja 54 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan.

74 §

Palveluntarjoajan takautumisoikeus

Jos palveluntarjoaja on 64, 65 tai 67 §:n nojalla joutunut vastuuseen maksupalvelun käyttäjälle sellaisesta virheestä, joka johtuu toisesta maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvasta palveluntarjoajasta tai välittäjästä, palveluntarjoajalla on oikeus saada suorittamansa palautus tai hyvitys kyseiseltä palveluntarjoajalta tai välittäjältä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei rajoita palveluntarjoajan lakiin tai sopimukseen perustuvia muita oikeuksia.

77 §

Vastuusta sopiminen käytettäessä pienmaksuvälinettä

Jos pienmaksuväline on ominaisuuksiltaan

Ehdotus

merkitty tileille oikein ja ettei maksutapahtuman käsittelyyn ole vaikuttanut tekninen vika tai muu häiriö.

Jos maksutapahtuma on käynnistetty maksutoimeksiantopalvelun tarjoajan välityksellä, tällä on todistustaakka 1 momentissa tarkoitetuista seikoista oman suorituksensa osalta ja siitä, että maksajan maksutiliä pitävä palveluntarjoaja on vastaanottanut maksutoimeksiannon.

Se seikka, että palveluntarjoaja voi näyttää, että suostumus maksutapahtuman toteuttamiseen on annettu maksuvälineellä, ei välttämättä yksin riitä osoittamaan, että maksuvälineen haltija on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, toiminut petollisesti taikka laiminlyönyt tahallisesti tai törkeän huolimattomasti 53 ja 54 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan.

74 §

Palveluntarjoajan takautumisoikeus

Jos palveluntarjoaja on 63—65 tai 67 §:n nojalla joutunut vastuuseen maksupalvelun käyttäjälle sellaisesta oikeudettomasta maksutapahtumasta tai virheestä, joka johtuu toisesta maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuvasta palveluntarjoajasta tai välittäjästä, palveluntarjoajalla on oikeus saada suorittamansa palautus tai hyvitys kyseiseltä palveluntarjoajalta tai välittäjältä.

Jos maksunsaaja tai tämän palveluntarjoaja laiminlyö velvollisuutensa huolehtia maksajan vahvasta tunnistamisesta, sen on korvattava maksajan palveluntarjoajalle oikeudettomasta maksutapahtumasta aiheutunut vahinko.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei rajoita palveluntarjoajan lakiin tai sopimukseen perustuvia muita oikeuksia.

77 §

Vastuusta sopiminen käytettäessä pienmaksuvälinettä

Jos pienmaksuväline on ominaisuuksiltaan

Voimassa oleva laki

sellainen, että sitä käytettäessä käyttäjän henkilöllisyys ei tule ilmi, tai jos palveluntarjoaja ei voi muista pienmaksuvälineen ominaisuuksiin liittyvistä syistä osoittaa, että pienmaksuvälineen haltija on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, osapuolet voivat sopia, ettei pienmaksuvälinettä koskevaan sopimukseen sovelleta, mitä 62 §:n 1 ja 2 momentissa ja 3 momentin 3 kohdassa sekä 63 ja 72 §:ssä säädetään.

79 §

Maksupalautuksen edellytykset

Maksajan palveluntarjoajan on maksajan pyynnöstä palautettava maksunsaajan käynnistämän tai maksunsaajan välityksellä käynnistetyn maksutapahtuman rahamäärä kokonaisuudessaan maksajalle, jos maksutapahtuman rahamäärä:

1) ei täsmällisesti ilmene maksajan antamassa suostumuksessa; ja

2) on suurempi kuin maksaja on kohtuudella voinut odottaa ottaen huomioon hänen aikaisempi kulutuskäyttätymisensä, puitesopimuksen ehdot sekä muut olosuhteet.

Maksaja ja hänen palveluntarjoajansa voivat puitesopimuksessa sopia, ettei maksajalla ole suoraveloituksessa oikeutta maksupalautukseen, jos maksaja on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen palveluntarjoajalleen ja palveluntarjoaja tai maksunsaaja on ilmoittanut hänelle maksutapahtuman veloittamisesta sovitulla tavalla vähintään neljä viikkoa ennen eräpäivää.

Ehdotus

sellainen, että sitä käytettäessä käyttäjän henkilöllisyys ei tule ilmi, tai jos palveluntarjoaja ei voi muista pienmaksuvälineen ominaisuuksiin liittyvistä syistä osoittaa, että pienmaksuvälineen haltija on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen, osapuolet voivat sopia, ettei pienmaksuvälinettä koskevaan sopimukseen sovelleta, mitä 62 §:n 1 ja 2 momentissa ja 3 momentin 1–3 kohdassa sekä 63 ja 72 §:ssä säädetään.

79 §

Maksupalautuksen edellytykset

Maksajan palveluntarjoajan on maksajan pyynnöstä palautettava maksunsaajan käynnistämän tai maksunsaajan välityksellä käynnistetyn maksutapahtuman rahamäärä kokonaisuudessaan maksajalle, jos maksutapahtuman rahamäärä:

1) ei täsmällisesti ilmene maksajan antamassa suostumuksessa; ja

2) on suurempi kuin maksaja on kohtuudella voinut odottaa ottaen huomioon hänen aikaisempi kulutuskäyttätymisensä, puitesopimuksen ehdot sekä muut olosuhteet.

Maksajan maksutilin hyvityksen arvopäivän on oltava viimeistään se päivä, jona kyseinen määrä veloitettiin.

Jos kyse on SEPA-asetuksen 1 artiklassa tarkoitettusta suoraveloituksesta, maksajalla on oikeus maksupalautukseen silloinkin, kun 1 momentin mukaiset edellytykset eivät täyty.

Maksaja ja hänen palveluntarjoajansa voivat puitesopimuksessa 1 ja 3 momentin estämättä sopia, ettei maksajalla ole suoraveloituksessa oikeutta maksupalautukseen, jos maksaja on antanut suostumuksensa maksutapahtuman toteuttamiseen palveluntarjoajalleen ja palveluntarjoaja tai maksunsaaja on ilmoittanut hänelle maksutapahtuman veloittamisesta sovitulla tavalla vähintään neljä viikkoa ennen eräpäivää.

8 a luku

Tilitietopalvelut

82 a §

Oikeus käyttää tilitietopalveluja

Jos maksutiliä voidaan käyttää tietoverkon välityksellä, maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava maksupalvelun käyttäjän käyttää tilitietopalveluja. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on sallittava tilitietopalvelun tarjoajan hyödyntää vahvan tunnistamisen menettelyjä, jotka maksutiliä pitävä palveluntarjoaja tarjoaa maksupalvelun käyttäjälle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on käsiteltävä tilitietopalvelujen tarjoajan palvelujen kautta välitetyt tietopyyntöjä tasapuolisesti suhteessa muihin tietopyyntöihin.

82 b §

Tilitietopalvelun tarjoajan velvollisuudet

Tilitietopalvelun tarjoaja saa tarjota vain palveluja, joihin maksupalvelun käyttäjä on nimenomaisesti suostunut.

Tilitietopalvelun tarjoajalla ei ole oikeutta kuin nimettyjen maksutilien ja niihin liittyvien maksutapahtumien tietoihin, eikä se saa käyttää, hankkia tai säilyttää mitään tietoja muussa tarkoituksessa kuin tilitietopalvelun suorittamiseksi maksupalvelun käyttäjän nimenomaisen pyynnön mukaisesti. Tilitietopalvelun tarjoaja ei saa pyytää maksutileihin liittyviä arkaluonteisia maksutietoja.

Tilitietopalvelun tarjoajan on:

1) tunnistauduttava kunkin viestintätapahtuman yhteydessä kullekin maksupalvelun käyttäjän tilejä pitävälle palveluntarjoajalle;

2) huolehdittava siitä, että maksupalvelun käyttäjän henkilökohtaiset turvatunnukset eivät ole muiden kuin käyttäjän ja niiden myöntäjän saatavilla.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

82 c §

Maksutilille pääsyn epääminen

Maksutiliä pitävä palveluntarjoaja voi evätä tilitietopalvelun tarjoajalta pääsyn maksutilille, jos se voi osoittaa, että epäämiselle on perusteltu syy, joka liittyy asianomaisen tilitietopalvelun tarjoajan oikeudettomaan tai petolliseen maksutilin käyttöön. Maksutiliä pitävän palveluntarjoajan on ilmoitettava epäämisestä ja sen perusteista maksajalle sovitulla tavalla, jollei ilmoittamatta jättämiselle ole perusteltuja turvallisuussyitä tai ilmoittamista ole muualla laissa kielletty. Ilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen pääsyn epäämistä ja viimeistään välittömästi epäämisen jälkeen. Pääsy maksutilille on salittava, kun epäämiselle ei enää ole perustetta.

83 §

Valvontaviranomaiset ja tietojen antaminen

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista valvottaviensa osalta. Myös kuluttaja-asiamies valvoo tämän lain noudattamista, jos maksupalvelun käyttäjä on kuluttaja.

83 §

Valvontaviranomaiset ja tietojen antaminen

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista, kun palveluntarjoaja on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva. Myös kuluttaja-asiamies valvoo tämän lain noudattamista, jos maksupalvelun käyttäjä on kuluttaja.

10 luku

Erinäiset säännökset ja voimaantulo

10 luku

Erinäiset säännökset ja voimaantulo

85 b §

Tunnistaminen

Palveluntarjoajan on käytettävä vahvaa tunnistamista, jos maksaja:

- 1) käyttää maksutiliään tietoverkon välityksellä;*
- 2) käynnistää sähköisen maksutapahtuman;*
- 3) toteuttaa etäkanavan kautta toimen, johon voi liittyä väärinkäytöksen riski.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

*Jos maksaja käynnistää sähköisen maksutapahtuman etäviestimellä, palveluntarjoajan on käytettävä vahvaa tunnistamista, johon yhdistetään maksutapahtuman määrä ja maksunsaaja maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65, EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/2366, jäljempänä **maksupalveludirektiivi**, 97 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.*

Palveluntarjoajan on riittävin turvatoimenpitein huolehdittava vahvassa tunnistamisessa käytettävien henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamisesta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun vahvan tunnistamisen sekä 3 momentissa tarkoitettujen turvatoimenpiteiden on täytettävä tarkemmat vaatimukset, joista säädetään maksupalveludirektiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa.

Tämän pykälän mukaisesta velvollisuudesta vahvaan tunnistamiseen sekä henkilökohtaisten turvatunnusten luottamuksellisuuden ja eheyden suojaamiseen voidaan poiketa, jos maksupalveludirektiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa niin säädetään.

85 c §

Viestintästandardit

Palveluntarjoajan on tunnistamista, toden-tamista, ilmoittamista, tietojen antamista ja turvatoimenpiteiden toteuttamista koskevissa yhteyksissään toisten palveluntarjoajien, maksajien ja maksunsaajien kanssa noudatettava yhteisiä ja turvallisia avoimia viestintästandardeja, joita koskevista vaatimuksista säädetään maksupalveludirektiivin 98 artiklan nojalla annetuissa komission teknisissä sääntelystandardeissa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

86 §

86 §

Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelyyn maksupalvelutoiminnassa sovelletaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään.

Palveluntarjoaja saa vain maksupalvelun käyttäjän nimenomaisella suostumuksella käsitellä sellaisia henkilötietoja, jotka ovat tarpeen maksupalvelujen tarjoamiseksi.

86 a §

Asiakasvalitusten käsittely

(Voimassa oleva 86 a § siirretään 86 c §:ksi)

Palveluntarjoajilla on oltava tehokkaat menettelytavat maksupalvelun käyttäjien tämän lain mukaisia oikeuksia ja velvollisuuksia koskevien valitusten käsittelemiseksi. Jolleivät osapuolet sovi muun kielen käyttämisestä, menettelyssä on käytettävä suomea tai ruotsia taikka, jos maksupalvelua tarjotaan muualla kuin Suomessa, kyseisen valtion virallista kieltä.

Palveluntarjoajan on vastattava valitukseen paperilla, jolleivät osapuolet ole sopineet, että vastaus annetaan muulla pysyvällä tavalla. Vastauksessa on otettava kantaa kaikkiin valituksessa esitettyihin seikkoihin, ja se on toimitettava maksupalvelun käyttäjälle 15 työpäivän kuluessa valituksen vastaanottamisesta. Jos vastausta ei palveluntarjoajasta riippumattomista ja poikkeuksellisista syistä voida antaa määräajassa, palveluntarjoajan on annettava maksupalvelun käyttäjälle väliaikainen vastaus, jossa ilmoitetaan vastauksen viivästymisen syy sekä määräaika, johon mennessä maksupalvelun käyttäjä saa lopullisen vastauksen. Lopullinen vastaus on joka tapauksessa toimitettava maksupalvelun käyttäjälle 35 työpäivän kuluessa valituksen vastaanottamisesta.

86 b §

Velvollisuus antaa tietoja tuomioistuimen ulkopuolisista riidanratkaisuelimistä

Sen lisäksi, mitä kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvun 8 b §:ssä säädetään, palveluntarjoajan on esitettävä liikeiloissaan tieto vähintään yhdestä sellaisesta riidanrat-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

86 a §

Eräiden riitojen ratkaisu

Maksunsaajien palveluntarjoajien on varmistettava, että maksunsaajien ja niiden palveluntarjoajien väliset korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet voidaan saattaa ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Palveluntarjoajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä palveluntarjoajan on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 1 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

86 c §

Korttimaksujen siirtohintoja koskevaan asetukseen liittyvien riitojen ratkaisu

Maksunsaajien palveluntarjoajien on varmistettava, että maksunsaajien ja niiden palveluntarjoajien väliset korttimaksujen siirtohintoja koskevan asetuksen soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet voidaan saattaa ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Palveluntarjoajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä palveluntarjoajan on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 1 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

86 d §

Komission esite maksupalveluja koskevista kuluttajien oikeuksista

Palveluntarjoajan on asetettava maksupalveludirektiivissä tarkoitettu komission laatima esite kuluttajien oikeuksista helposti saataville mahdollisella verkkosivustollaan ja paperilla liiketiloissaan. Lisäksi esitteen on oltava helposti saatavilla 83 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten verkkosivustoilla. Esitteen tiedot on asetettava myös vammaisten henkilöiden saataville asianmukaisten vaihtoehtoisten välineiden avulla.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 ____ . Lain 85 b ja 85 c §:n voimaantuloa säädetään kuitenkin valtioneuvoston asetuksella.

Maksutapahtumaan, jota koskevan toimeksiannon maksutapahtuman toteuttamiseen osallistuva maksupalvelun käyttäjän palveluntarjoaja on vastaanottanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 46 §:n 2 momentin sijasta sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos maksutavasta perittävästä maksusta on sovittu ennen lain voimaantuloa.

Tämän lain 62 §:ää sovelletaan siltä osin kuin maksuvälinettä on käytetty oikeudettomasti lain voimaantulon jälkeen, vaikka se menettely, jonka perusteella maksupalvelun käyttäjää vaaditaan vastuuseen, olisi tapahtunut ennen lain voimaantuloa.

2.

Laki**kuluttajansuojalain 7 ja 7 a luvun muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 1 §:n 4 momentti, 15 §:n 1 momentti, 40 § ja 51 §:n 1 momentti sekä 7 a luvun 33 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 luvun 1 §:n 4 momentti ja 51 §:n 1 momentti sekä 7 a luvun 33 §:n 1 momentti laissa 851/2016 sekä 7 luvun 15 §:n 1 momentti ja 40 § laissa 746/2010, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

7 luku

7 luku

Kuluttajaluotot**Kuluttajaluotot**

1 §

1 §

*Soveltamisala**Soveltamisala*

Jatkuvan luoton käyttöön oikeuttavaan tunnisteeseen rinnastetaan 40 §:n säännöksiä sovellettaessa tunniste, joka oikeuttaa tilin taikka muun rahoituspalvelun tai rahoitusvälineen käyttöön. Luotonantajaa koskevia säännöksiä sovelletaan tällöin elinkeinonharjoittajaan, joka on tehnyt kuluttajan kanssa tunnistetta koskevan sopimuksen.

 Luoton käyttöön oikeuttavaan tunnisteeseen rinnastetaan 40 §:n säännöksiä sovellettaessa tunniste, joka oikeuttaa tilin taikka muun rahoituspalvelun tai rahoitusvälineen käyttöön. Luotonantajaa koskevia säännöksiä sovelletaan tällöin elinkeinonharjoittajaan, joka on tehnyt kuluttajan kanssa tunnistetta koskevan sopimuksen.

15 §

15 §

*Luotonhakijan henkilöllisyyden todentaminen**Luotonhakijan henkilöllisyyden todentaminen*

 Luotonantajan on ennen kuluttajaluottosopimuksen päättämistä todennettava luottoa hakevan henkilöllisyys huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 8 §:ssä säädetyt vaatimukset.

 Luotonantajan on ennen kuluttajaluottosopimuksen *tekemistä* todennettava luottoa hakevan henkilöllisyys huolellisesti. Jos henkilöllisyys todennetaan sähköisesti, luotonantajan on käytettävä tunnistusmenetelmää, joka täyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä *luottamuspalveluista* annetun lain (617/2009) 8 §:ssä säädetyt vaatimukset.

Voimassa oleva laki

40 §

*Kuluttajan vastuu luottokortin tai muun **jatkuvan** luoton käyttöön oikeuttavan tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä*

Kuluttaja, joka on tehnyt jatkuvaa luottoa koskevan sopimuksen luotonantajan kanssa, vastaa luottokortin tai luoton käyttöön oikeuttavan muun tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä vain, jos:

1) hän tai muu tunnisteiden haltija on luovuttanut tunnisteiden sen käyttöön oikeudettomalle;

2) tunnisteiden katoaminen, joutuminen oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudeton käyttö johtuu hänen tai muun tunnisteiden haltijan huolimattomuudesta; taikka

3) hän tai muu tunnisteiden haltija on laiminlyönyt ilmoittaa luotonantajalle tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä ilman aiheetonta viivytystä sen havaittuaan.

Kuluttaja vastaa 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä enintään 150 euroon saakka. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos hän on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Kuluttaja ei kuitenkaan vastaa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin tunnistetta on käytetty sen jälkeen, kun luotonantajalle on ilmoitettu tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos luotonantaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että tunnisteiden haltijalla on mahdollisuus täyttää 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitusvelvollisuutensa; tai

3) jos myyjä tai palveluksen suorittaja taikka se, joka näiden edustajana on ottanut vastaan tunnisteiden, ei ole asianmukaisesti varmistunut haltijan oikeudesta käyttää tunnistetta.

Ehdotus

40 §

Kuluttajan vastuu luottokortin tai muun luoton käyttöön oikeuttavan tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä

Kuluttaja, joka on tehnyt luottosopimuksen luotonantajan kanssa, vastaa kadonneen tai oikeudettomasti toisen haltuun joutuneen luottokortin tai luoton käyttöön oikeuttavan muun tunnisteiden käytöstä taikka muusta tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä vain, jos oikeudeton käyttö johtuu siitä, että hän tai muu tunnisteiden haltija on:

1) luovuttanut tunnisteiden sen käyttöön oikeudettomalle;

2) menetellyt huolimattomasti; taikka

3) laiminlyönyt ilmoittaa luotonantajalle tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä ilman aiheetonta viivytystä sen havaittuaan.

Kuluttaja vastaa 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä enintään 50 euroon saakka. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos hän on toiminut tahallisesti tai törkeän huolimattomasti.

Kuluttaja ei kuitenkaan vastaa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä:

1) siltä osin kuin tunnistetta on käytetty sen jälkeen, kun luotonantajalle on ilmoitettu tunnisteiden katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä;

2) jos luotonantaja on laiminlyönyt huolehtia siitä, että tunnisteiden haltijalla on mahdollisuus täyttää 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitusvelvollisuutensa;

3) jos myyjä tai palveluksen suorittaja taikka se, joka näiden edustajana on ottanut vastaan tunnisteiden, ei ole asianmukaisesti varmistunut haltijan oikeudesta käyttää tunnistetta; tai

4) jos luotonantaja ei ole edellyttänyt, että kuluttajan henkilöllisyys todennetaan tunnistetta käytettäessä 15 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla.

Voimassa oleva laki

Kuluttaja on 3 momentin estämättä vastuussa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä, jos hän on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina piirihallintoviranomaisina aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho.

Ehdotus

Kuluttaja on 3 momentissa säädetyn estämättä vastuussa tunnisteiden oikeudettomasta käytöstä, jos hän *tai muu tunnisteiden haltija* on tahallaan tehnyt väärän ilmoituksen tai toiminut muuten petollisesti.

51 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina *viranomaisina* aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantajana on Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu *taho tai 5 §:ssä tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva*.

7 a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot sekä *myös* Finanssivalvonta silloin, kun luotonantaja tai luotonvälittäjä on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:n 28 kohdassa tarkoitettu muu finanssimarkkinoilla toimiva.

7 a luku

Asunto-omaisuuteen liittyvät kuluttajaluotot

33 §

Valvontaviranomaiset

Tämän luvun säännösten noudattamista valvovat kuluttaja-asiamies, Kilpailu- ja kuluttajavirasto ja sen alaisina viranomaisina aluehallintovirastot sekä Finanssivalvonta silloin, kun luotonantaja tai luotonvälittäjä on Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2—5 momentissa tarkoitettu taho tai 5 §:ssä *tarkoitettu* muu finanssimarkkinoilla toimiva.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 7 luvun 1 §:n 4 momenttia ja 40 §:ää sovelletaan siltä osin kuin tunnistetta on käytetty oikeudettomasti lain voimaantulon jälkeen, vaikka se menettely, jonka perusteella kuluttajaa vaaditaan vastuuseen, olisi tapahtunut ennen lain voimaantuloa.

3.

Laki**tietoyhteiskuntakaaren 125 ja 134 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 125 §:n 4 momentti ja 134 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

125 §

125 §

Viestintäpalvelun oikeudeton käyttö

Viestintäpalvelun oikeudeton käyttö

Jos viestintäpalvelun hallinnoinnissa käytettävää laitetta on käytetty maksutapahtuman toteuttamiseen maksupalvelulain (290/2010) 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetulla tavalla, tilaajan vastuuseen oikeudettomasta käytöstä sovelletaan maksupalvelulakia.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan, jollei maksupalvelulaista (290/2010) muuta johdu.

134 §

134 §

Laskun erittely ja yhteiskohtainen erittely

Laskun erittely ja yhteiskohtainen erittely

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettuihin lisämaksullisista palveluista teleyrityksen on eriteltävä laskulle:

1) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse maksupalvelulain 1 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista maksutapahtumista, *jollei maksupalvelulaista muuta johdu*;

2) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse yksinomaan maksupalvelulain soveltamisalaan kuulumattoman hyödykkeen tai palvelun maksamisesta automaattisessa palvelussa ja joista aiheutuu tilaajalle ensisijaisesti muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja;

3) palvelutyypeittäin sellaiset muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut yhteydet, joista aiheutuu tilaajalle muita kuin viestintäpalve-

Edellä 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettuihin lisämaksullisista palveluista teleyrityksen on eriteltävä laskulle:

1) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse maksupalvelulain *soveltamisalaan kuuluvista* maksutapahtumista;

2) maksun määrä, ajankohta ja saaja yhteyksistä, joissa on kyse yksinomaan maksupalvelulain soveltamisalaan *kuulumattomasta* hyödykkeen tai palvelun maksamisesta automaattisessa palvelussa ja joista aiheutuu tilaajalle ensisijaisesti muita kuin viestintäpalvelun käytöstä johtuvia maksuja;

3) palvelutyypeittäin sellaiset muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut yhteydet, joista aiheutuu tilaajalle muita kuin viestintäpalve-

HE 132/2017 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

lun käytöstä johtuvia maksuja.

lun käytöstä johtuvia maksuja.

Tämä laki tulee voimaan _____ *päivänä*
kuuta 20 .
